

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

..... อัจฉริยา ฟูเกียรติ

นางสาวอัจฉริยา ฟูเกียรติ

ผู้วิจัย

.....

อาจารย์สำราญ เกิดผล,

ศิลปินแห่งชาติ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

.....

รองศาสตราจารย์อรรณ บรรงศิลป์,

กศ.บ., ค.ม., M.M.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....

ศาสตราจารย์บรรง มไหสวริยะ,

พ.บ., ว.ว. ออร์โทปิดิกส์

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

.....

Lect. Christopher Schaub,

B.S., M.M., D.M.

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

วิทยานิพนธ์

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรี)

วันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2554

..... อัจฉริยา ฟุเกียรติ

นางสาวอัจฉริยา ฟุเกียรติ

ผู้วิจัย

..... รุ่งโรจน์ วรรณรัตน์

รองศาสตราจารย์อรุณวรรณ บรรจงศิลป์,

กศ.บ., ค.ม., M.M.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

รองศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ปิฎกัรชต์,

กศ.บ., กศ.ม., ศศ.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ราษฎร์ สัตถาณ

อาจารย์รามสุร สัตถาณ,

B.F.A, M.S., M.M., D.M.A.

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

อาจารย์สำราญ เกิดผล,

ศิลปินแห่งชาติ

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,

พ.บ., ว.ว. ออร์โธปิดิกส์

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

.....

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข,

กศ.บ., M.M.E., D.A. (Music)

คณบดี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์สำราญ เกิดผล (ศิลปินแห่งชาติ) รองศาสตราจารย์อรรณพ บรรจงศิลป์ รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ชัย ปัญญรักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความรู้ รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ดร.รามสุร สีตลาอัน ดร.ตรีทิพ กมลศิริ ผศ.ดร.นภนันท จันทร์อรทัย-กุล อาจารย์จุฬมณี สุทัศน์ ณ อยุธยา และอาจารย์อัสยุช จำรูญ ที่สละเวลาในการอ่านและปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน พร้อมคำแนะนำเป็นอย่างดี ขอขอบคุณผู้สอนวิชาเปียโนและนักเรียนที่โรงเรียนดนตรีจุไรรัตน์และโรงเรียนเปียโนเกลลอรี่ ที่ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณคุณพ่อ-คุณแม่ อาจารย์ เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้เสมอมา

อัจฉริยา ฟูเกียรติ

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

THE CREATION OF A NEW BOOK FOR THE STUDY OF “IMPRESSIONIST” PIANO LITERATURE FOR LATE-INTERMEDIATE PIANO STUDENTS

อัจฉริยา ฟูเกียรติ 5037935 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : สำราญ เกิดผล, ศิลปินแห่งชาติ, อรวรรณ บรรจงศิลป์, กศ.บ., ค.ม., M.M

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ และศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

กลุ่มทดลองในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูเปียโนจำนวน 5 คน และนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลายในโรงเรียนดนตรีเอกชน มาตรา 15 (2) จำนวน 10 คนจากโรงเรียนดนตรีจุฬารัตน์ และเปียโนแกลลอรี่ โดยกำหนดให้ครูผู้สอน 1 คน ใช้ชุดการสอนกับนักเรียน 2 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ ชุดการสอนและแบบสัมภาษณ์ครูและนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่สามารถทำให้ครูและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น เนื้อหาและคำอธิบายมีความเหมาะสม ตัวอย่างประกอบทำให้นักเรียนเข้าใจง่ายขึ้น บทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ในชุดการสอนช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น นอกจากนี้ครูและนักเรียนยังมีความเห็นว่าชุดการสอนสามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงเปียโนให้มีคุณภาพมากขึ้น รวมทั้งสามารถเป็นเครื่องมือที่ช่วยเหลือการสอนเปียโนของครูผู้สอนได้อีกด้วย

คำสำคัญ: ชุดการสอนดนตรี/ ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์/ นักเรียนเปียโน

158 หน้า

**THE CREATION OF A NEW BOOK FOR THE STUDY OF “IMPRESSIONIST”
PIANO LITERATURE FOR LATE-INTERMEDIATE PIANO STUDENTS****ACHAREEYA FUKIAT 5037935 MSMS/M****M.A. (MUSIC)****THESIS ADVISORY COMMITTEE: SAMRAN KERDPOL (NATIONAL
ARTIST), ORAWAN BANCHONGSILPA, B.Ed., M.Ed., M.M.****ABSTRACT**

The objective of this research was to create and to study the attitude of teachers and students towards the new book for the study of impressionist piano literature for late-intermediate piano students.

The sample student group of this experiment were late-intermediate level students from private music schools that were founded by the Section 15 (2): Churairat Music School and Piano Gallery School. The student group consisted of 10 students with 5 teachers. The ratio for teacher and student was 1:2. The research tools were questionnaires for teachers and students, and instrumental music teaching packets.

The results of this study indicated that a new book for the study of impressionist piano literature for late-intermediate piano students was very efficient. Most of students were able to understand impressionist music by appropriate content, descriptions, and visual aids. Moreover, the example of cited music allowed students to understand the content easily and to have a better understanding of the character of impressionist music. Teachers also put their preference to the new book as it helped them to teach the students. Both teachers and students were satisfied with the new book as it could play a role in developing students' skills and it could also help teachers by applying it as a tool.

**KEY WORDS: PIANO LITERATURE/ IMPRESSIONIST MUSIC/ PIANO
STUDENTS****158 pages**

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย	5
1.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	7
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	8
2.1 ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์	8
2.1.1 อิทธิพลทางประวัติศาสตร์ของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์	8
2.1.2 ลักษณะที่สำคัญของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์	14
2.1.3 ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ในงานเปียโนช่วงแรก	15
2.1.4 เทคนิคการประพันธ์ส่วนใหญ่ที่พบในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์	16
2.1.5 นักประพันธ์คนสำคัญในยุคอิมเพรสชันนิสต์	21
2.2 เปียโนชั้นกลาง	24
2.2.1 การเรียนเปียโนในระดับชั้นกลาง	24
2.2.2 เทคนิคการเล่นเปียโนในระดับชั้นกลาง	24
2.2.3 ลักษณะของบทเพลงในระดับชั้นกลาง	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3 ชุดการสอน	28
2.3.1 ความหมายของชุดการสอน	28
2.3.2 ประเภทของชุดการสอนและองค์ประกอบของชุดการสอน	29
2.3.3 แนวคิดและหลักการของชุดการสอน	30
2.3.4 ประโยชน์ของชุดการสอน	31
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	35
3.4 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	37
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย	42
4.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย	46
4.3 ข้อเสนอแนะโดยรวมที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายของครูผู้สอนและนักเรียน	54
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	55
5.1 สรุปผลการวิจัย	55
5.1.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย	55
5.1.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.2 การอภิปรายผล	56
5.2.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย	56
5.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย	57
5.3 ข้อเสนอแนะ	59
5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	59
5.3.2 ข้อเสนอแนะทั่วไป	59
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาไทย	60
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาอังกฤษ	71
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	88
ภาคผนวก ก แบบตรวจคุณภาพของชุดการสอน	89
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนและนักเรียน	91
ภาคผนวก ค ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลาง ตอนปลาย	96
ประวัติผู้วิจัย	158

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1 แบบตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอน

39

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย

ปัจจุบันการเรียนเปียโนได้รับความนิยมอย่างมากในโรงเรียนดนตรีเอกชนนอกระบบหลายแห่ง เปียโนกลายเป็นเครื่องดนตรีหลักที่นักเรียนเลือกเรียนในการเรียนดนตรี ทำให้จำนวนนักเรียนเปียโนมีมากขึ้นและหลากหลายระดับ

การเรียนเปียโนสามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นสูง ในระดับขั้นต้นนักเรียนจะเรียนบทเพลงจากหนังสือแบบเรียน (Method Book) ของสำนักพิมพ์ต่างๆ จนกระทั่งนักเรียนสามารถก้าวเข้าสู่ระดับขั้นกลางซึ่งมีเนื้อหาในบทเรียนที่ยากขึ้น และนักเรียนมีอิสระในเรื่องของความคิดเห็นมากขึ้น Scott McBride Smith (1991) กล่าวว่า บทเพลงสำหรับนักเรียนระดับขั้นกลางเป็นบทเพลงที่มีความซับซ้อนในองค์ประกอบต่างๆ ของดนตรีมากขึ้น ทั้งในด้าน ทำนอง จังหวะ การเล่นแนวประกอบ ความสัมพันธ์ระหว่างมือ เสียงประสาน และเทคนิค ครูผู้สอนควรเลือกบทเพลงที่เป็นที่รู้จักในยุคต่างๆ ซึ่งจะสามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนาในเรื่องของอารมณ์และการแสดงออกถึงความรู้สึก นอกจากนี้ นักเรียนในระดับนี้สามารถมีส่วนร่วมแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดและเรียนรู้ในการตีความจากบทเพลง

ในช่วงของการเรียนระดับขั้นกลางนี้ถือเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของทั้งครูและนักเรียน เพลงในระดับนี้ทั้งยากและยาวขึ้นกว่าเดิมจึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกฝนนานขึ้นกว่าเดิม หากครูมีความรู้ทางดนตรีไม่เพียงพอ ถึงแม้จะมีความรู้ด้านจิตวิทยามากเพียงใดก็ไม่อาจทำให้นักเรียนก้าวหน้าได้ เพราะเพลงระดับขั้นกลางนั้นมีความซับซ้อนมาก ดังนั้นครูควรเข้าใจถึงรายละเอียดของเทคนิคทางดนตรีอย่างลึกซึ้งทั้ง การตีความของบทเพลง ประวัติศาสตร์ดนตรี และการแสดงออกทางอารมณ์ของบทเพลง (Scott McBride Smith, 1991: 87-90)

นักเรียนเปียโนในระดับขั้นกลางตอนปลายนั้นเป็นช่วงที่เชื่อมต่อการเรียนในขั้นสูง นักเรียนควรได้สัมผัสกับวรรณกรรมทางดนตรีที่หลากหลายยุคและสไตล์ แต่ครูสอนเปียโนส่วนใหญ่มักมีปัญหาในการสอนวรรณกรรม เทคนิคที่ซับซ้อน และการตีความเพลง รวมถึงขาดความรู้ความเข้าใจในแง่ประวัติศาสตร์และทฤษฎีดนตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับบทเพลงในยุคศตวรรษที่ 20 จากการสัมภาษณ์พบว่าทั้งครูผู้สอนและนักเรียนคิดว่าบทเพลงในยุคศตวรรษที่ 20 เป็นบทเพลงที่

เข้าใจยาก ไม่คุ้นหู จึงมักก่อปัญหาในการเรียนการสอนอยู่เสมอ เช่น ครูสอนเฉพาะบทเพลงที่ตนเองเคยเรียนมา ครูเลือกเฉพาะบทเพลงที่ตนเองชอบและคุ้นหู นอกจากนี้ยังมีปัญหาในด้านของภาษา เนื่องจากสื่อการสอนส่วนใหญ่มักมาจากต่างประเทศ ทำให้ครูที่มีความสามารถด้านภาษาไม่เพียงพอขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง

จินดารัตน์ เจริญวงษ์ (1998) ได้กล่าวถึงปัญหาของการเรียนการสอนเปียโนในประเทศไทยว่า ครูส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาทางดนตรี ทำให้มีความรู้ไม่เพียงพอในการพัฒนาตนเองทางด้านดนตรี รวมถึงครูเปียโนมีสื่อการสอนน้อย ไม่มากพอที่ครูหรือนักเรียนจะเลือกนำมาใช้ หรือเพิ่มพูนการเรียนรู้ นอกเหนือจากหนังสือแบบเรียนที่ได้ใช้เป็นหนังสือหลัก ร้านหนังสือไม่มีหนังสือเกี่ยวกับการสอนเปียโนที่หลากหลายให้เลือกซื้อ ปัญหาอีกอย่างหนึ่งของการไม่มีสื่อการสอนที่มากพอ ครูจึงให้นักเรียนเล่นเพลงที่ยากเกินความสามารถ มากกว่าที่จะให้นักเรียนได้เล่นเพลงที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ อันจะส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการไม่เป็นไปตามลำดับความสามารถ ครูมักเลือกเพลงให้นักเรียนเล่นโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน การขาดสื่อประเภทบทเพลง ทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้เรื่องวรรณกรรมดนตรีที่หลากหลาย รวมทั้งวรรณกรรมดนตรีในยุคปัจจุบัน

บทเพลงในยุคอิมเพรสชันนิสต์เป็นหนึ่งในสไตล์ดนตรีที่เกิดขึ้นในช่วงต้นยุคศตวรรษที่ 20 แต่มีความไพเราะคุ้นหูค่อนข้างมาก เนื่องจากยังมีรูปแบบบางส่วนที่ได้รับอิทธิพลจากยุคโรแมนติกอยู่ ผู้ที่บุกเบิกแนวดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ คือ โคลด เดอบุสซี (Claude Debussy) นักประพันธ์เพลงเอกชาวฝรั่งเศส ผู้ซึ่งพัฒนาทฤษฎี และหลักการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์อย่างมากมาจนเป็นที่กล่าวขานมาจนถึงปัจจุบัน (K Marie Stolba, 1990: 453-456, 527-533) ดนตรีชนิดนี้มีลักษณะในการใช้เสียงเพื่อสร้างบรรยากาศและทำให้เกิดความรู้สึกที่คลุมเครือ ล่องลอย เหมือนได้สัมผัสกับบรรยากาศของกลุ่มหมอก แสงแดดสลัวๆ สายฝน ระลอกคลื่น ท่วงทำนองและจังหวะฟังแล้วอาจเข้าใจยาก ร้องตามหรือเคาะจังหวะตามไม่ได้ง่ายๆ ท่วงทำนองมักมาเป็นห้วงๆ กระจายโดยให้ไปรวมกันในความรู้สึกของผู้ฟังเอง อย่างไรก็ตามลักษณะเด่นที่ทำให้ดนตรีชนิดนี้มีเสน่ห์ชวนประทับใจแต่แรกที่ได้ยิน น่าจะเป็นเรื่องสีตันของเสียง (Tone colour) ที่ไพเราะงดงามมาก ทั้งนี้เกิดจากการเลือกใช้บันไดเสียง คอร์ด และการเลือกใช้เครื่องดนตรีในการบรรเลงที่มีความเฉพาะตัว และผสมผสานกันเป็นสีเสียงใหม่ แปลกแหวกแนวจากเพลงยุคคลาสสิกและโรแมนติก (Roger Kamien, 1996: 448-450) บทเพลงในยุคอิมเพรสชันนิสต์ถึงแม้จะเป็นบทเพลงที่มีรูปแบบการประพันธ์ที่แปลกใหม่ แต่มีความน่าสนใจไม่น้อย ซึ่งถือเป็นทางเลือกหนึ่งของครูในการเลือกบทเพลงเปียโนในยุคศตวรรษที่ 20 ให้กับนักเรียนในระดับชั้นกลางตอนปลาย

โดยทั่วไปบทเพลงในยุคอิมเพรสชันนิสต์ถือเป็นวรรณกรรมทางดนตรีที่ได้รับความนิยมแพร่หลาย ทั้งในการสอบเทียบระดับความสามารถของสถาบันดนตรีต่างประเทศที่มาจัดสอบในประเทศไทย เช่น สถาบันรอยัล (Associated Board of the Royal Schools of Music) หรือสถาบันทรินิตี (Trinity College of Music) ซึ่งจะมีบทเพลงสไตล์อิมเพรสชันนิสต์ระบุไว้ในเพลงที่ใช้เลือกในการสอบดนตรี หรือแม้แต่การแข่งขันเปียโนรายการต่างๆก็จะมีบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ให้เลือกบรรเลง เช่น การแข่งขัน The 1st Siam International Piano Competition ที่จัดขึ้นสำหรับเด็กกลุ่มอายุ 9-17 ปี เป็นต้น จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ครูที่สอนนักเรียนในระดับชั้นกลางตอนปลายพบว่าครูเปียโนมักหลีกเลี่ยงที่จะให้นักเรียนเล่นบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ เนื่องจากมีความรู้ความเข้าใจไม่มากพอ จึงทำให้การเรียนรู้วรรณกรรมเปียโนของนักเรียนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายไม่กว้างขวางและไม่ได้รับการพัฒนาอย่างที่ควรจะเป็น

จากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างชุดการสอนดนตรียุคอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลายที่มีเนื้อหาครอบคลุมทั้งด้านประวัติศาสตร์ ทฤษฎี และปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนที่ทำให้การเรียนการสอนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520) กล่าวว่า ชุดการสอนคือการนำระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ชุดการสอนยังมีประโยชน์ในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถตามความต้องการของตน อัตราการเรียนรู้ของแต่ละคนมีมากน้อยแตกต่างกันไป ตามความสามารถของแต่ละบุคคล ชุดการเรียนจะช่วยให้ทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนได้ทั้งสิ้นตามอัตราการเรียนรู้ของผู้นั้น (นิพนธ์ สุขปรีดี, 2519)

ในส่วนของชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นนั้นประกอบด้วยเนื้อหาที่เป็นคำอธิบายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมา ลักษณะของดนตรี เทคนิคการประพันธ์ และตัวอย่างบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ 3 เพลงที่ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกมาสร้างเป็นชุดการสอน ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับบทเพลง ข้อเสนอแนะในการซ้อม กิจกรรม แบบฝึกหัด คำแนะนำสำหรับครู พร้อมกับแผ่นซีดีเพลงอิมเพรสชันนิสต์ประกอบการฟังด้วย โดยชุดการสอนจะสร้างออกมาในรูปแบบภาษาไทยเพื่อช่วยเหลือให้ครูผู้สอนและนักเรียนเข้าใจดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้มากขึ้น และเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความสามารถทางดนตรีของนักเรียนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายให้ก้าวหน้าต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายที่สามารถช่วยเหลือการเรียนการสอนของนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายได้
2. ครูผู้สอนและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนเปียโนในยุคอื่นๆ และระดับอื่นๆต่อไป

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูเปียโนที่มีประสบการณ์ในการสอนเปียโนไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 5 คน และนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลายในโรงเรียนดนตรีเอกชน มาตรา 15 (2) จำนวน 10 คน ซึ่งไม่จำกัดอายุของนักเรียน
2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย จากการค้นคว้างานเอกสารที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยจึงได้แบ่งเนื้อหาทางการเรียนการสอนออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่
 - ส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่ประกอบด้วยคำอธิบายเกี่ยวกับยุคอิมเพรสชันนิสต์ในเชิงประวัติศาสตร์และทฤษฎี ดังนี้

- 1) ภาพเขียนแนวอิมเพรสชันนิสต์ (Impressionist Painting)
- 2) บทกวีแนวซิมโบลิสต์ (Symbolist Poetry)
- 3) ลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์
- 4) อิทธิพลของเดอบุสซีต่อดนตรีอิมเพรสชันนิสต์
- 5) การออกห่างจากระบบโทนาลิตี
- 6) เทคนิคการประพันธ์ส่วนใหญ่ที่พบในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์
- 7) แบบฝึกหัดท้ายส่วนที่ 1

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่ใช้ในการสอนเชิงปฏิบัติ ประกอบด้วยบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ 3 เพลง ซึ่งมีหัวข้อทางการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประพันธ์เพลง
- 2) บันทึกจากบทเพลง
- 3) กิจกรรม
- 4) สัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลง
- 5) ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อม
- 6) บันทึกถึงครู
- 7) ตำราของตนเอง

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และในแต่ละครั้งใช้เวลา 20-30 นาทีทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ของผู้เรียน

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

1. กำหนดให้ครูผู้สอน 1 คน นำชุดการสอนไปใช้กับนักเรียนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายของตนเอง จำนวน 2 คน และเป็นการสอนแบบตัวต่อตัว
2. กำหนดให้ครูผู้สอนเลือกใช้บทเพลงในชุดการสอน 1 เพลง จากจำนวนทั้งหมด 3 เพลง
3. นักเรียนจะได้รับการเรียนการสอนตามชั่วโมงเรียนเปียโนปกติ แต่จะใช้ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายแทรกภายในชั่วโมงเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความเชื่อ ความคิด ความเข้าใจของครูและนักเรียน ที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ด้วยการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์และข้อมูลที่มีอยู่แล้วเป็นพื้นฐานของการแสดงออกนั้น

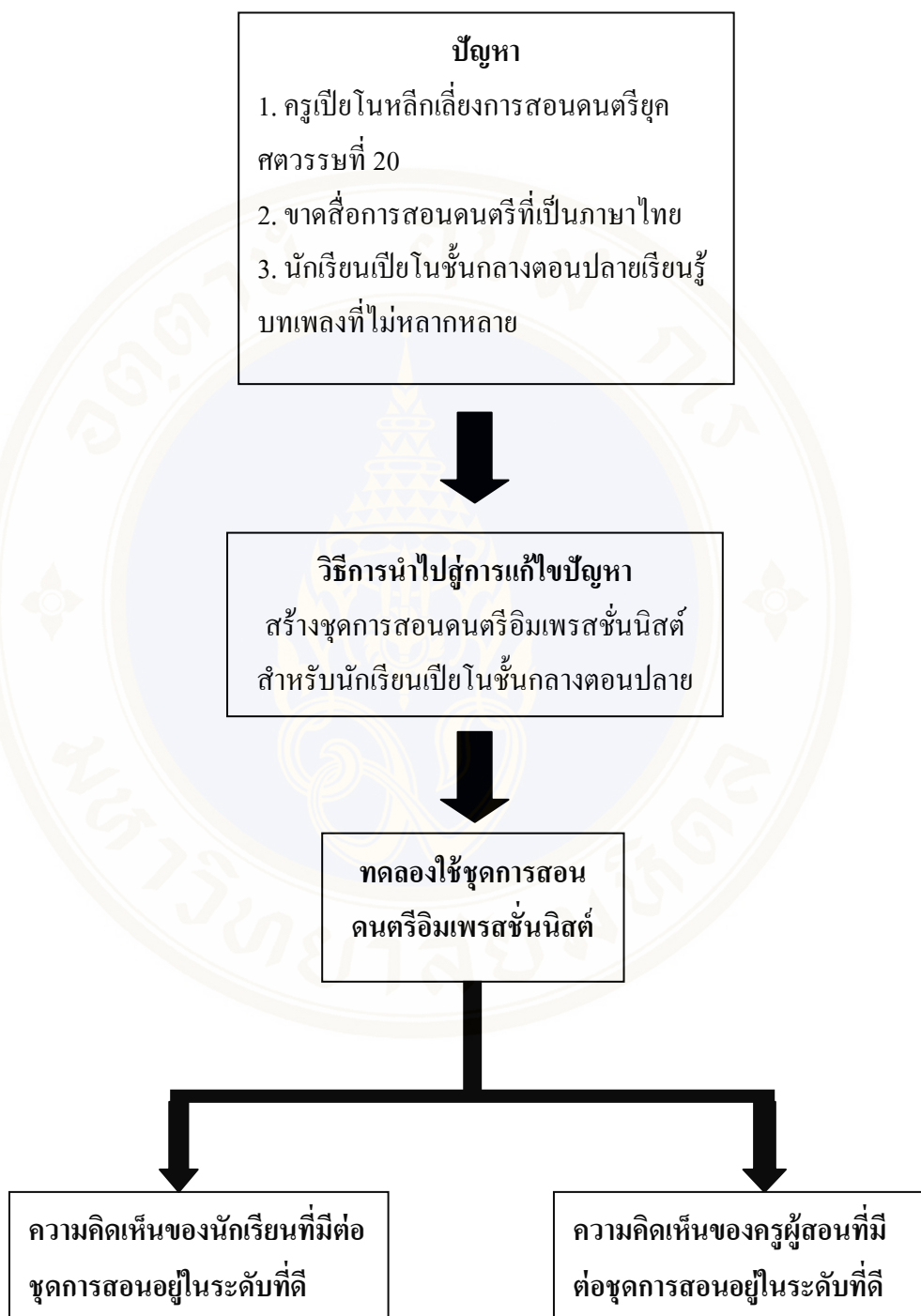
ชุดการสอน หมายถึง สื่อการเรียนการสอน มีเนื้อหาสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ และช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ หมายถึง กระแสนิยมทางดนตรีที่เกิดขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 และต้นศตวรรษที่ 20 มีศูนย์กลางอยู่ที่ประเทศฝรั่งเศส ใช้ดนตรีเพื่อสร้างบรรยากาศ และถ่ายทอดความประทับใจต่อบางสิ่งบางอย่าง

นักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย หมายถึง นักเรียนเปียโนที่ผ่านการเรียนบทเพลงในระดับชั้นกลางตอนต้นมาแล้ว และกำลังเตรียมตัวเข้าสู่การเรียนในระดับขั้นสูง

โรงเรียนดนตรีเอกชน ตามมาตรา 15 (2) หมายถึง โรงเรียนดนตรีที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน หรือผู้ว่าราชการจังหวัด อนุญาตให้เอกชนจัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้รับจากกระทรวงศึกษาธิการโดยจัดตั้งเป็นรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียน

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาคำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการวิจัยในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์
- 2) เปียโนชั้นกลาง
- 3) ชุดการสอน
- 4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์

2.1.1 อิทธิพลทางประวัติศาสตร์ของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์

ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์เป็นดนตรีรูปแบบหนึ่งที่เฟื่องฟูและเป็นที่นิยมในวัฒนธรรมดนตรีฝรั่งเศสในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ต่อกับต้นศตวรรษที่ 20 ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากศิลปะและวรรณกรรมร่วมสมัย โดยศิลปินฝรั่งเศสต้องการที่จะแสวงหาแนวทางการประพันธ์ใหม่ๆ เพื่อให้แตกต่างจากดนตรีคลาสสิก-โรแมนติกสายเยอรมันที่พัฒนามาเต็มทีจนกลายเป็นดนตรีสำเนียงสากลของยุโรปมานับหลายร้อยปี ผู้ที่บุกเบิกดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ คือ โคลด เดอบุสซี (Claude Debussy; 1862-1918) นักประพันธ์เพลงเอกชาวฝรั่งเศส ผู้ซึ่งพัฒนาทฤษฎี และหลักการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์อย่างมากมายจนเป็นที่กล่าวขานมาจนถึงปัจจุบัน (Roger Kamien, 1996: 444-448)

ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์เป็นดนตรีที่เติบโตต่อยอดมาจากดนตรียุคโรแมนติก (ศตวรรษที่ 19) ซึ่งดนตรีในยุคโรแมนติกเป็นดนตรีที่มีเนื้อหาแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดได้อย่างอิสระ ใช้อารมณ์และจินตนาการเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงาน นักประพันธ์มีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น มีการใช้เสียงประสานแบบโครมาติก (Chromaticism) ร่วมกับเสียงประสานในระบบ

เมเจอร์-ไมเนอร์ (Tonality) ทำให้ดนตรีมีสีสันมาก เสียงประสานซับซ้อนสวยงาม แนวทำนองเด่นชัดและเต็มไปด้วยการบรรยายถึงความรู้สึก วงออร์เคสตรามีการเลือกใช้และสับเปลี่ยนเครื่องดนตรีได้อย่างมีสีสันอย่างไม่เคยมีมาก่อน วงออร์เคสตราในยุคโรแมนติกมีขนาดใหญ่ หวือหาและมีผู้เล่นจำนวนมากขึ้นเนื่องจากผู้ประพันธ์ต้องการให้เครื่องดนตรีสร้างสีสันสนองต่ออารมณ์ที่ต้องการจะพรรณนาได้อย่างเต็มอ้อม การใช้ลักษณะของเสียงมีตั้งแต่ดังมากจนถึงเบามาก การแต่งเพลงเพื่อให้ผู้เล่นแสดงความสามารถถึงเทคนิควิธีบรรเลงพบได้เสมอ ลักษณะการแบ่งวรรคตอนของเพลงยืดหยุ่นไม่แน่นอน แต่ยังมีการใช้รูปแบบการประพันธ์ตามแบบแผนในสมัยคลาสสิกอยู่ เช่น โซนาตา ซิมโฟนี คอนแชร์โต หรือโอเวอร์เชอร์ (Alison Latham, 2002: 1073-1075)

ในยุคโรแมนติกบทกวีและวรรณกรรมยังคงเป็นศูนย์กลางความคิดในการประพันธ์เพลง นักประพันธ์จะถ่ายทอดเรื่องราวจากบทกวีหรือวรรณกรรมเหล่านั้นออกมาเป็นเสียงดนตรี ซึ่งเราอาจเรียกดนตรีในลักษณะนี้ว่า ดนตรีพรรณนา (Program music) คือดนตรีที่บรรยายเรื่องราว เป็นดนตรีซึ่งผสมผสานความไพเราะของเสียงและภาพ ดังนั้นเพื่อให้ได้ภาพที่ชัดเจนดนตรีในยุคโรแมนติกจึงแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกที่เข้มข้น ไพเราะสะเทือนอารมณ์ ถึงแม้จะมีการลวงล้ำขอบเขตของรูปแบบดนตรี และหลักการประพันธ์ที่มีแบบแผนในยุคคลาสสิกก็ตาม (Roger Kamien, 1996: 296, 301)

ในยุคโรแมนติกเป็นช่วงที่เริ่มมีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเทคโนโลยี ด้านสาธารณูปโภค การก่อสร้าง การสื่อสาร และการเดินทาง เป็นต้น ความก้าวหน้าเหล่านี้ขยายขอบเขตไปอย่างกว้างขวาง เกิดเป็นระบบทุนนิยม (Capitalism) ซึ่งมีอิทธิพลสูงจนก่อให้เกิดความคิดต่อต้านพวกนายทุนขึ้น ทำให้เกิดระบบใหม่คือ ระบบสังคมนิยม (Socialism) โดยคาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx; 1818-1883) เป็นผู้นำ ชนชั้นกลางได้ลุกขึ้นมาปฏิวัติเพื่อเรียกร้องอิสรภาพ (ไขแสง สุขะวัฒนะ, 2541:108) นอกจากนี้ยังมีการปฏิวัติฝรั่งเศสซึ่งเป็นการปฏิวัติครั้งใหญ่ (French Revolution) อีกด้วย จากกลืนอาณัติแห่งการปฏิวัติเป็นการเปิดทางให้ระบอบประชาธิปไตยได้แทรกซึมลงไปในจิตสำนึกของชาติต่างๆ ผลพวงจากสังคมที่เปลี่ยนไป ยุคโรแมนติกจึงเป็นยุคแห่งอิสรภาพทางอารมณ์และความคิด มีความเป็นตัวของตัวเอง มีการแสดงออกถึงความรู้สึกและความคิดเห็นที่รุนแรงมากขึ้น และยังส่งผลถึงความมีจิตสำนึกต่อชาติบ้านเกิดเมืองนอน (Stanley Sadie, 1995: 141-142)

ในช่วงปลายของยุคโรแมนติก มีการประพันธ์ลักษณะดนตรีที่เรียกว่าดนตรีชาตินิยม (Nationalism) เกิดขึ้น ดนตรีชาตินิยม คือ บทเพลงที่มีดนตรีประจำชาติ หรือดนตรีพื้นเมือง หรือเรื่องราวต่างๆของท้องถิ่น หรือความรู้สึกเกี่ยวกับประเทศชาติแฝงอยู่ เป็นลักษณะบทเพลงที่มีมากในยุคโรแมนติก ผู้ประพันธ์เพลงต่างเน้นลักษณะดนตรีประจำชาติของตน โดยการนำทำนองหรือ

ลักษณะของเพลงในประเทศของคนมาเป็นวัตถุดิบในการประพันธ์เพลง บางครั้งอาจมีการนำเพลงหรือแนวทำนองของชาติอื่นๆ มาเป็นวัตถุดิบด้วย

ดนตรีชาตินิยมในยุคโรแมนติกเป็นดนตรีที่มีความคิดที่จะหลีกเลี่ยงหรือต่อต้านลัทธินิยมเยอรมัน คีตกวีชาติต่างๆที่ไม่ใช่เยอรมันพยายามนำทำนองประจำชาติมาแทรกไว้ในบทเพลงที่ตนแต่งขึ้น กล่าวคือ นับตั้งแต่ยุคบาโรก (ราว ค.ศ. 1600) จนมาถึงยุคโรแมนติก (ราว ค.ศ. 1870) อิทธิพลของดนตรีเยอรมันได้มีอำนาจครอบคลุมไปทั่วยุโรป มีคีตกวีสายเยอรมันเกิดขึ้นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็น บาค ไฮเดิน โมซาร์ท บีโทเฟน ชูมาน ชูเบิร์ต เมนเดลโซห์น บราห์ม และวากเนอร์ ได้สร้างสรรค์ดนตรีอย่างมีอำนาจใหญ่หลวงจนทำให้สำนวนดนตรีเยอรมันกว้างขวาง มั่นคง และมีอิทธิพลเหนือสำนวนดนตรีของชาติใดๆ ดังนั้นนักประพันธ์ในชาติต่างๆจึงได้มีแนวคิดในการนำทำนองเพลงประจำชาติ เพลงระบำพื้นเมือง หรือเพลงอื่นๆที่มีสำเนียงเป็นชาติของตนเอง มาแทรกไว้ในบทเพลงที่ตนแต่งขึ้น เพื่อให้พ้นจากดนตรีสายเยอรมัน ที่พัฒนามาเต็มที่จนกลายเป็นดนตรีสำเนียงสากลของยุโรป (Alison Latham, 2002: 826-829)

อิทธิพลของกระแสดนตรีชาตินิยมในยุคโรแมนติก ได้เกิดขึ้นตามกลุ่มนักประพันธ์ในประเทศต่างๆ เช่น ชาวรัสเซีย ได้แก่ มุซอร์สกี บาลาคิเรฟ ริมสกี-คอร์ซาคอฟ โปโรดิน และกลินคา, ชาวโบฮีเมีย ได้แก่ สเมตานาและดโวซาค, ชาวออสเตรีย ได้แก่ กรีก, ชาวฟินแลนด์ ได้แก่ ซibelius, ชาวฝรั่งเศส ได้แก่ ซาบริเอและลาโล, ชาวโปแลนด์ ได้แก่ โชแปง เป็นต้น (ไชแสง สุชะวัฒนะ, 2541: 115)

ดนตรีชาตินิยมจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของดนตรีในยุคโรแมนติกตอนปลาย ได้ดำเนินไปเป็นเวลาประมาณ 30 ถึง 40 ปี แต่ในช่วงระยะเวลาอันสั้นนี้ อำนาจของดนตรีก็มีพลังอย่างมหาศาลพอที่จะกระตุ้นให้คนในชาติต่างๆตื่นตัวลุกขึ้นต่อสู้กับต่างชาติที่เข้ามากดขี่ และสร้างความไม่เป็นธรรมนานับประการได้สำเร็จเป็นจำนวนมาก (ไชแสง สุชะวัฒนะ, 2541: 114)

แม้เวลาได้ผ่านไปนานจนคีตกวีชาติอื่นๆ ได้หันไปสร้างดนตรีชาตินิยม แต่อิทธิพลของดนตรีเยอรมันก็ไม่ได้ลดน้อยถอยลง ด้วยลักษณะดนตรีที่มีพลังในบรรยากาศ เข้มแข็งและอบอุ่นยืนหยัด ซึ่งก็เป็นบุคลิกของผู้คน สภาพของภูมิทัศน์และวัฒนธรรมแบบเยอรมัน ที่โน้มน้าวให้ชนชาติอื่นเกิดความรู้สึกถึงแรงดึงดูด พลังงูใจ ในความรู้สึกอันเด่นชัด ของบรรยากาศในอารมณ์ดนตรี

อิทธิพลของดนตรีสำนวนเยอรมันได้ขึ้นอยู่กับกลุ่มคีตกวีและผู้อำนวยเพลงในเยอรมันเป็นผู้กำหนดทิศทาง สำหรับคีตกวีที่มีอิทธิพลสำคัญ คือ ริชาร์ด วากเนอร์ (Richard Wagner; 1813-1883) นักประพันธ์ชาวเยอรมัน ผู้ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อดนตรีในช่วงปลายโรแมนติก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานอุปรากร เขาได้แต่งอุปรากรเยอรมันขึ้นอย่างมโหฬารและมหัศจรรย์หลายเรื่อง เขา

ได้ใช้วิธีการใหม่ในด้านของเสียงประสาน ใช้การดำเนินคอร์ดในลักษณะแบบโครมาติกมากขึ้น โดยใช้แนวคิดพื้นฐานจากบันไดเสียงแบบโครมาติก มากกว่าบันไดเสียงแบบมากกว่าไดอะโทนิค (Diatonic) คีตกวีเยอรมัน คนอื่นๆก็ได้เฝ้าดูด้วยความเลื่อมใสและสนใจ และพยายามอย่างยิ่งที่จะดำเนินรอยตามวิธีการของวากเนอร์ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการจัดให้วงออร์เคสตรามีขนาดใหญ่ขึ้น และบางครั้งก็มีเครื่องดนตรีเยอะกว่าของวากเนอร์เสียอีก จนด้านออร์เคสเตรชัน (Orchestration) และการประสานเสียงก้าวหน้าไปไกลกว่าสมัยโรแมนติกตอนต้น คีตกวีที่ได้รับอิทธิพลจากผลงานของวากเนอร์ เช่น บรูคเนอร์ และ มาเลอร์ ได้ให้กลุ่มนักขับร้องประสานเสียงทั้งชาย-หญิง และเด็กจำนวนน้อยเข้าร่วมสมทบด้วย เพื่อให้เกิดความกึกก้องมโหฬาร แต่เหนือกว่าสิ่งอื่นใด บทเพลงก็ยังคงไว้ซึ่งสไตล์โรแมนติกอยู่อย่างเต็มที่ ตัวอย่างเหล่านี้เราจะได้ฟังจากซิมโฟนีอันมีขนาดยาวมากของบรูคเนอร์และมาเลอร์ ตลอดจนผลงานประเภท ซิมโฟนิคโพเอม หรือโทนาโพเอม ของริชาร์ด สเตราสส์ (ไบแสง สุชะวันนะ, 2541: 118)

ในขณะที่ดนตรีสายเยอรมันมีอิทธิพลต่อดนตรีคลาสสิกมาเป็นระยะเวลานาน ทางด้านฝรั่งเศสก็ได้สร้างสำเนียงของดนตรีแบบฝรั่งเศสที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวขึ้นตามกระแสชาตินิยมเช่นเดียวกัน

ในประเทศฝรั่งเศสเองก็มีความวิตกกังวลในเรื่องการรักษามรดกประจำชาติ สมาคมดนตรีแห่งชาติฝรั่งเศสได้พยายามรื้อฟื้นดนตรีฝรั่งเศสที่มีมาตั้งแต่อดีตให้กลับมายิ่งใหญ่อีกครั้ง ก่อนที่ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์จะมีบทบาทในประเทศฝรั่งเศส แบบแผนของดนตรีฝรั่งเศสนั้นมีอยู่ 2 ลักษณะด้วยกันคือ

1. การประพันธ์ตามแบบแผนดนตรีคลาสสิกดั้งเดิม ทั้งในเรื่องของการพัฒนาทำนองและการเคลื่อนที่ของโน้ต มีการแต่งเพลงบรรเลงในแนวเก่า เช่น ซิมโฟนี, โซนาตา, แวริเอชัน, ออราทอรีโอ และแชมเบอร์มิวสิก เป็นต้น มีแนวคิดต่อต้านแนวเพลงแบบโรแมนติก หลีกเลี่ยงการแสดงออกถึงอารมณ์ภายในมากเกินไป แต่จะนำเสนอเกี่ยวกับปรัชญาและข้อคิดที่มีเหตุผล คีตกวีฝรั่งเศสที่โดดเด่นในการประพันธ์ลักษณะนี้ คือ ซีซาร์ ฟรังก์ (César Franck; 1822-1890)

2. การประพันธ์ตามแบบแผนของฝรั่งเศส คือดนตรีจะเน้นเรื่องความไพเราะ หรือสนุกสนานแบบเพลงเต้นรำ และถือว่าดนตรีเป็นเรื่องของเสียงมากกว่าเรื่องอารมณ์ความรู้สึก ลักษณะดนตรีจะเรียบง่าย นุ่มนวล สุภาพ ประณีต อยู่ในกรอบที่พอดี ไม่ฟุ้งเฟ้อหรือโอ้อวดจนเกินพอดี จะไม่ถ่ายทอดความรู้สึกภายในของผู้แต่งออกมาจนเกินงาม คีตกวีฝรั่งเศสที่โดดเด่นในการประพันธ์ลักษณะนี้ เช่น กามีย์ แซง-ซองส์ (Camille Saint-Saëns; 1835-1921), กาบรีเอล โฟเร (Gabriel Fauré; 1845-1924) และจูลส์ เมซเซเน็ต (Jules Messenet; 1842-1912)

(Donald Jay Grout, Claude V. Palisca, 1996: 677-679)

อาจกล่าวได้ว่าแนวเพลงแบบฝรั่งเศสจะมีลักษณะค่อนข้าง มีแนวทำนองที่เด่นชัด สดใสและเต็มไปด้วยสีสัน สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิต ของชาวฝรั่งเศสในสมัยนั้นที่นิยมศิลปะชั้นสูง และมักแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและอภิปรายเกี่ยวกับศิลปะและปรัชญาอยู่เสมอ ซึ่งแตกต่างจาก คนตรีเยอรมันที่เข้มแข็งจริงจัง ใหญ่โตมโหฬาร และเต็มไปด้วยพลัง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ถึงการเปลี่ยนแปลงของแนวความคิดและลักษณะการ ประพันธ์ดนตรีที่เกิดขึ้นในประเทศฝรั่งเศส นอกจากอิทธิพลดังกล่าวแล้วยังมีอิทธิพลสำคัญในด้าน อื่นที่ส่งผลถึงแนวคิดและหลักการประพันธ์ของกลุ่มนักประพันธ์บางกลุ่มในประเทศฝรั่งเศสให้เกิด การเปลี่ยนแปลงขึ้นเช่นเดียวกัน

ก่อนที่ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์จะเกิดขึ้นในประเทศฝรั่งเศสนั้น ได้มีกระแสความนิยม ทางศิลปะที่ถือกำเนิดขึ้นจากการรวมตัวของจิตรกรฝรั่งเศสที่ได้สร้างสรรค์เทคนิควิธีการเขียนภาพ แบบใหม่ๆที่มีแนวคิดแตกต่างจากการเขียนภาพแบบเดิมอย่างสิ้นเชิง โดยกระแสนิยมที่เกิดขึ้นนี้มี ชื่อว่า “อิมเพรสชันนิซึม (Impressionism)” ซึ่งมีที่มาจากการรวมตัวของจิตรกรชาวฝรั่งเศสกลุ่ม หนึ่งซึ่งประกอบ ด้วย โคลด โมเนต์ (Claude Monet; 1840-1926), ออギュสต์ เรอโนัวร์ (Auguste Renoir; 1841-1919), อัลเฟรด ซิสเลย์ (Alfred Sisley; 1839-1899) และคามิลล์ ปิซาร์โร (Camille Pissarro; 1830-1903) โดยในปี ค.ศ.1874 จิตรกรกลุ่มนี้ได้จัดงานนิทรรศการแสดงผลงานอย่าง ง่ายๆ ในกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส แต่ผลงานของพวกเขาได้สร้างความประหลาดใจและถูก วิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับภาพเขียนของโมเนต์ ที่มีชื่อว่า “Impression: Sunrise” ซึ่งนักวิจารณ์นามว่า หลุยส์ เลอรอย (Louis Leroy) ได้เขียนบทวิจารณ์แบบเยาะเย้ย ภาพวาดของโมเนต์ว่า อย่างมากที่สุดก็เป็นแค่ภาพร่างแบบลวกๆไม่เสร็จสมบูรณ์ แล้วนักวิจารณ์ท่าน นี้ก็ใช้ชื่อภาพของโมเนต์มาเป็นชื่อเรียกงานแสดงภาพทั้งหมดนั้นในเชิงเสียดสีว่า “งานแสดงภาพ ของเหล่าอิมเพรสชันนิสต์” ถึงแม้คำว่าอิมเพรสชันนิสต์จะเป็นคำเสียดสีของนักเขียนท่านนี้ แต่ใน ที่สุดคำว่าอิมเพรสชันนิสต์ก็ได้กลายมาเป็นชื่อกลุ่มหรือลัทธิศิลปะของจิตรเหล่านี้ ซึ่งในปัจจุบัน ความหมายแฝงในทางลบนั้นได้หมดไป (Alison Latham, 2002: 604)

ภาพเขียนอิมเพรสชันนิสต์เป็นศิลปะที่เต็มไปด้วยสีสัน จิตรกรมักเขียนภาพที่แสดงให้เห็นถึง ความรื่นรมย์ของชีวิตและความงามของธรรมชาติโดยแสดงออกมาในรูปแบบภาพเขียนสี น้ำมัน เช่น ชีวิตตามท้องถนน ร้านกาแฟ สนามแข่งม้า โรงละคร โรงบัลเลต์ สถานบันเทิงยามค่ำกิน สถานิรถไฟ บรรยากาศของสวนสาธารณะ และภาพทิวทัศน์ในธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็น น้ำ เมฆ หมอก แสงแดด ทุ่งนา ชายทะเล ไร่นา หินชายฝั่ง ป่าไม้ บึงบัว และแม่น้ำ โดยศิลปินยุคนี้ไม่นิยมวาด ภาพที่มีรายละเอียดแบบเหมือนจริง ภาพที่เกี่ยวกับวีรบุรุษและเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ดังเช่นใน ยุคก่อนหน้า

การวาดภาพแบบอิมเพรสชันนิสต์ไม่เน้นรายละเอียดแต่จะใช้การมองในมุมกว้างๆ จิตรกรเขียนภาพด้วยการป้ายพู่กันลงไปอย่างรวดเร็ว ใช้เทคนิคการป้ายสีแบบหยาบๆ แต่จะต้องสัมพันธ์กัน ตัดรายละเอียดที่ฟุ่มเฟือยเกินออกไป พยายามให้สีต่างๆ ที่แต้มอยู่ในภาพผสมกันด้วยการมองเห็นแทนที่จะผสมในจานสีแล้วจึงระบาย เช่น ถ้าอยากให้เห็นเป็นสีเขียว เขาจะไม่ระบายสีเขียวลงไป แต่จะแต้มสีน้ำเงินกับสีเหลืองไว้ใกล้ๆ กัน เป็นต้น ไม่นิยมการระบายสีแบบค่อยๆ เคลี่ยสีให้กลมกลืนเรียบร้อยเป็นเนื้อเดียวกันตามแบบการเขียนภาพเหมือนจริง ไม่นิยมวาดภาพโดยใช้ขอบเส้นทำให้ภาพขาดความคมชัด ดังนั้นหากเรามองภาพเขียนอิมเพรสชันนิสต์ต้องมองจากระยะไกลถึงเห็นรายละเอียดโดยรวมของภาพ แต่ถ้ามองในระยะใกล้เราอาจเห็นเพียงจุดสีเป็นจุดๆ มาปะรวมกันอย่างไร้รูปแบบเท่านั้น (Roger Kamien, 1996: 449-450)

นอกจากหลักการเขียนภาพจะมีแนวความคิดที่แตกต่างไปจากเดิมแล้ว ทางด้านบทกวีก็มีการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน โดยมีลักษณะการเขียนที่แตกต่างจากแนวความคิดแบบเดิม ซึ่งก็เป็นอิทธิพลหนึ่งที่ตั้งผลถึงแนวความคิดในการประพันธ์ดนตรีเช่นเดียวกัน

กลุ่มกวีซิมโบลิสต์ (Symbolist Poetry) หรือกลุ่มสัญลักษณ์นิยม ศิลปินกลุ่มนี้มีความคิดที่แหวกแนวจากขนบธรรมเนียมการเขียนแบบเดิมเช่นเดียวกับกลุ่มจิตรกรอิมเพรสชันนิสต์ นักเขียนในกลุ่มนี้เช่น สเตฟาน มาลาร์เม (Stephane Mallarme; 1842-1898), ปอล เวอร์แลน (Paul Verlaine; 1844-1896) และอาตูร์ แรงโบด์ (Arthur Rimbaud; 1854-1891) เป็นต้น (Roger Kamien, 1996: 450)

ศิลปินในฝรั่งเศสหลายคนมีหลักการเขียนที่ไม่เป็นไปตามระเบียบแบบแผนดั้งเดิม พวกเขาให้ความสำคัญกับความสละสลวยของเสียงในภาษาและจินตนาการ มากกว่าความหมายของคำ มีการเลือกเฟ้นคำที่มีลักษณะของสระพยัญชนะที่สวยงามช่วยสื่อความหมายและความรู้สึก ไม่กล่าวถึงสิ่งหนึ่งสิ่งใดในลักษณะตรงไปตรงมา กลับใช้สัญลักษณ์แทนบางสิ่งบางอย่างที่ต้องการจะกล่าวถึง อาจใช้แทนบางส่วนหรือใช้เรื่องทั้งเรื่องเป็นสิ่งที่แทนก็ได้ เช่น หงส์แทนผู้สูงส่ง สุนัขจิ้งจอกแทนคนเจ้าเล่ห์ บุปผาแทนผู้หญิง ดวงจันทร์ข้างแรมแทนความหม่นหมอง เป็นต้น การไม่กล่าวถึงความหมายอย่างตรงๆ ทำให้เนื้อความที่เขียนออกมายากที่จะจับใจความได้ เป็นการปล่อยให้ผู้อ่านคิดและจินตนาการเอง (<http://www.textetc.com/modernist/symbolism.html>)

ทั้งภาพวาดแนวอิมเพรสชันนิสต์และบทกวีแนวซิมโบลิสต์ได้ส่งอิทธิพลถึงงานดนตรีให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น โดยศิลปินได้ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ที่เคยปฏิบัติสืบต่อกันมา และเกิดแนวความคิดร่วมกันในการถ่ายทอดบรรยากาศและความรู้สึกประทับใจที่มีต่อสิ่งต่างๆ นอกจากการถ่ายทอดความประทับใจที่มีต่อสิ่งต่างๆ ที่พบเจอแล้ว กลุ่มนักประพันธ์ดนตรียังมุ่งถ่ายทอดความ

ประทับใจที่มีต่อภาพเขียนและบทกวีที่ตนได้รับแรงบันดาลใจจากการชมและการอ่านออกมาเป็นเสียงเพลงอีกด้วย

2.1.2 ลักษณะที่สำคัญของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์

ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์นั้นยังมิกลืนโอของดนตรีในยุคโรแมนติกอยู่ในแง่ของการถ่ายทอดความรู้สึกออกมาเป็นเสียงดนตรี ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์นั้นจะไม่มุ่งแสดงออกถึงความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์อย่างมากมายเหมือนดนตรีโรแมนติก แต่จะใช้ดนตรีเพื่อสร้างบรรยากาศถึงสิ่งที่ผู้ประพันธ์ได้พบเจอ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องราวความประทับใจที่มีต่อธรรมชาติและชีวิตความเป็นอยู่ซึ่งมีแนวคิดคล้ายคลึงกับหลักการของภาพเขียนและบทกวีอิมเพรสชันนิสต์เป็นอย่างมาก เนื่องจากกลุ่มศิลปินอิมเพรสชันนิสต์มักมีการคบค้าสมาคมพูดคุยกันอยู่เสมอทำให้เกิดแนวคิดร่วมกัน โดยจะเห็นได้ชัดเจนจากงานของเดอบุสซี ซึ่งเขาเองก็ได้รับแรงบันดาลใจในการแต่งเพลงจากการที่ได้ชมภาพเขียนหรือการอ่านบทกวีแล้วนำมาถ่ายทอดเป็นเสียงดนตรีที่ได้อารมณ์ความรู้สึกแบบนั้นมากที่สุด (E.Robert Schmitz, 1950: 12-16)

ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ใช้เทคนิคการประพันธ์แบบใหม่ที่ทำให้บทเพลงสร้างบรรยากาศที่เหมือนถูกปกคลุมด้วยหมอก ไม่ชัดเจน มีการใช้เสียงประสานที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของดนตรีคลาสสิก ไม่ยึดติดกับระบบโทนาลิตี (Tonality) กล่าวคือ โน้ตโทนิคไม่ใช่โน้ตที่สำคัญที่สุดเสมอไป หน้าที่ของคอร์ดและเสียงประสานต่างๆค่อนข้างไม่มีความสัมพันธ์กัน ในบางครั้งไม่สามารถวิเคราะห์ถึงที่มาของคอร์ดอย่างเช่นดนตรีในระบบโทนาลิตีได้ มีการเลือกใช้คอร์ดโดยคำนึงถึงสีสันของเสียงมากกว่าหน้าที่ของคอร์ดทำให้เกิดอิสระในการใช้เสียง มีการนำเสียงกระด้าง (Dissonance) มาใช้ในบทเพลงอย่างอิสระมากขึ้น เช่น คู่ทริยโทน (Tritone) และคู่ 7 เมเจอร์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังเลือกใช้เครื่องดนตรีในการบรรเลงที่มีความเฉพาะตัว และผสมผสานกันเป็นสีเสียงใหม่แปลกแหวกแนวอย่างยิ่งจากเพลงยุคคลาสสิกและโรแมนติก (E.Robert Schmitz, 1950: 23-30)

การใช้เทคนิคการประพันธ์แบบใหม่ทำให้ดนตรีชนิดนี้มีลักษณะโดยรวมที่ให้บรรยากาศที่คลุมเครือ ล่องลอย เหมือนได้สัมผัสกับบรรยากาศของกลุ่มหมอก แสงแดดสัวๆ สายฝน ระลอกคลื่น และถ่ายทอดบรรยากาศต่างๆของธรรมชาติ ให้ความรู้สึกเหมือนอยู่ในความฝัน ท่วงทำนองของบทเพลงชนิดนี้จับต้องยาก จังหวะไม่สามารถเกาะตามได้ง่ายๆ หากจะฟังบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ให้ได้ความรู้สึกที่ชัดเจนที่สุดควรฟังเสียงประสานโดยรวมของบทเพลงไม่ควรจดจ่อฟังเฉพาะทำนองเพียงอย่างเดียว ซึ่งก็เหมือนกับการดูภาพเขียนอิมเพรสชันนิสต์ที่ต้องมองจากระยะไกลถึงจะมองเห็นบรรยากาศของภาพเขียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามลักษณะเด่นที่ทำให้ดนตรีชนิดนี้มีเสน่ห์ชวนประทับใจและติดตรึงใจแต่แรกที่ได้ยินก็เห็นจะเป็นเรื่องสีสันของเสียง

ที่ไพเราะงดงาม นอกจากนี้ยังมีการตั้งชื่อเพลงที่สื่อให้เห็นถึงภาพบรรยากาศของบทเพลงนั้นๆอีกด้วย

2.1.3 คนตรีอิมเพรสชันนิสต์ในงานเปียโนช่วงแรก

ในการเรียนรู้งานเปียโนแบบอิมเพรสชันนิสต์ ตัวอย่างแรกๆเราจะพบได้ในคนตรีของเฟรเดริก โชแปง (Frédéric Chopin; 1810-1849) นักประพันธ์อิมเพรสชันนิสต์หลายคนได้หันมาชื่นชมเทคนิคการเรียบเรียงเสียงประสานหลายอย่างของโชแปง ตัวอย่างเช่น การนำสำเนียงดนตรีพื้นบ้านมาเรียบเรียงเป็นทำนอง โดยเราจะพบได้ในงานที่ชื่อว่า มาซัวร์กา (Mazurka) ของเขา และเทคนิคการประพันธ์ของโชแปงที่เราพบได้บ่อยๆ คือ การเพิ่มโน้ตที่อยู่นอกคอร์ดเข้าไปในคอร์ด (added-note chords) โดยเฉพาะ การเพิ่มโน้ตตัวที่ 6 ของคอร์ดเข้าไป (added sixth) และการใช้คอร์ดที่ไม่มีการเคลา (Unresolved chord) ตัวอย่างเช่น คอร์ดสุดท้ายของบทเพลง Mazurka in A minor, Op.17 No.4 และมีอีกมากมายในบทเพลงต่างๆของโชแปง ซึ่งวิธีการของโชแปง ได้ส่งผลถึงการพัฒนาลีขงประสานของกลุ่มอิมเพรสชันนิสต์ และถือเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อคนตรีอิมเพรสชันนิสต์ในช่วงแรก

ฟรานซ์ ลิซท์ (Franz Liszt; 1811-1886) นักประพันธ์คนสำคัญอีกคนที่มอิทธิพลต่อคนตรีอิมเพรสชันนิสต์ ในช่วงแรกลิซท์ชื่นชอบผลงานของโชแปง และเมื่อสมัยที่เดอบุสซียังเด็ก (1884) เขาได้มีโอกาสไปฟังลิซท์เล่นในกรุงโรมและเกิดความประทับใจอย่างยิ่ง โดยบทเพลงของลิซท์สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะดนตรีแบบอิมเพรสชันนิสต์ที่ถ่ายทอดความรู้สึกของธรรมชาติ เช่น การเคลื่อนไหวของต้นไม้และเสียงระฆังที่ก้องกังวาล ซึ่งทำให้เดอบุสซีสนใจเป็นอย่างมาก ได้แก่ บทเพลงของลิซท์ที่มีชื่อว่า Evening Bells เป็นเพลงจากบทเพลงชุด Christmas Tree เขาได้ใช้บันไดเสียงเพนทาโทนิค (Pentatonic Scale) เพื่อสร้างให้เกิดเสียงที่คล้ายเสียงระฆัง ซึ่งเป็นวิธีการที่น่าสนใจในการสร้างบรรยากาศของเสียง นอกจากนี้ยังมี กรีก นักประพันธ์ชาวนอร์เวย์ ซึ่งเขาได้ใช้เทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์เป็นคนแรกๆ ที่ใช้เสียงประสานให้มีลีขงแบบอิมเพรสชันนิสต์ เช่นในงานที่มีชื่อว่า Bell Ringing (Maurice Hinson, 1914: 3)

2.1.4 เทคนิคการประพันธ์ส่วนใหญ่ที่พบในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์

1. การเคลื่อนที่แบบขนาน (Parallels Motion)

บทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ส่วนใหญ่จะมีการใช้คอร์ดอย่างอิสระ มีการเคลื่อนที่คอร์ดโดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงหน้าที่และความสัมพันธ์ของคอร์ดที่ติดต่อกันมาแต่เดิม รวมถึงมีการใช้เสียงประสานที่ไม่คำนึงถึงการเคลา (Unresolved harmonies) แต่อย่างใด (Nancy Bachus, 2000:12)

เราจะพบลักษณะการประพันธ์แบบขนานได้ชัดเจนจากงานของเดอบุสซี ซึ่งมีการใช้คอร์ดและโน้ตที่เป็นขั้วแบบขนานดำเนินไปเรื่อยๆอย่างอิสระ ไม่ว่าจะเป็นการขนานคู่ 3, คู่ 4, คู่ 6 หรือแม้แต่การขนานคู่ 5 หรือ คู่ 8 ซึ่งเป็นข้อห้ามในการประพันธ์ตามแบบแผนดนตรีคลาสสิก นอกจากนี้ยังมีการใช้โน้ตคู่ 2, คู่ 7, คู่ 9 และคู่ทริทอน (Tritone) ซึ่งให้เสียงที่ค่อนข้างกระด้างในการประพันธ์ส่วนใหญ่ของเขอีกด้วย

การใช้คอร์ดอย่างอิสระเหล่านี้ช่วยสร้างสีสันของบรรยากาศและอารมณ์ ทำให้การเปลี่ยนบันไดเสียง (Modulation) มีอิสระมากขึ้น โดยไม่มีการเตรียมตัว (Preparation) หรือ การเคลา (Resolution) ก่อนที่จะเปลี่ยนบันไดเสียง (E.Robert Schmitz, 1966:28)

ตัวอย่าง Debussy: La cathedrale engloutie from Prelude book 1 (ห้องที่ 14-15)

การใช้คู่ 8 เคลื่อนที่แบบขนาน โดยภายในคอร์ดประกอบด้วยการทบโน้ตคู่ 4 และคู่ 5

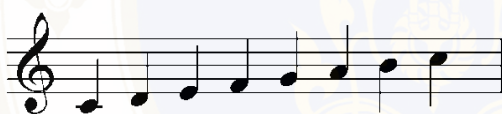
The image shows a musical score for Debussy's 'La cathedrale engloutie'. It features two staves, treble and bass, with a key signature of one flat (B-flat). The score illustrates parallel motion using intervals of 8 and 9. A bracket above the treble staff indicates an interval of 8, with specific notes labeled 'คู่ 8' and 'คู่ 4'. A bracket below the bass staff indicates an interval of 9, with specific notes labeled 'คู่ 9' and 'คู่ 5'. A tritone symbol (two flats) is shown below the bass staff, labeled 'เพดัลโทน' (Pedal Tone). The text 'การใช้คู่ 9 เคลื่อนที่แบบขนาน โดยภายในคอร์ดประกอบด้วยการทบโน้ตคู่ 5' (Using interval 9 parallel motion, with interval 5 within the chord) is written below the bass staff.

2. การใช้บันไดเสียงโบราณ (Church modes)

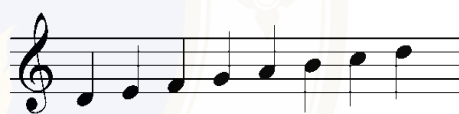
มีการกลับไปใช้บันไดเสียงในยุคกลาง (Medieval Age) ซึ่งเรียกว่า โหมด (Mode) หรือ โหมดเพลงโบสถ์ (Church mode) ซึ่งเป็นบันไดเสียงโบราณ ที่นำระดับเสียงมาเรียบเรียงให้เกิดเป็นชุดเสียง โดยมีอยู่เจ็ดโหมดหลัก คือ ไอโอเนียน, ดอเรียน, ฟริเจียน, ลิเดียน, มิกโซลิเดียน, เอโอเลียน และโลครีียน ซึ่งโหมดแต่ละแบบจะสร้างความรู้สึทางดนตรีที่แตกต่างกันให้กับผู้ฟัง (E.Robert Schmitz, 1966:26)

การใช้โหมดทำให้เกิดความหลากหลายของชุดทำนอง และความสัมพันธ์ของเสียงประสานที่ใช้ ไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของหลักการเรียบเรียงเสียงประสานแบบในบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์

ไอโอเนียน (Ionian)

ดอเรียน (Dorian)

ฟริเจียน (Phrygian)

ลิเดียน (Lydian)

มิกโซลิเดียน (Mixolydian)

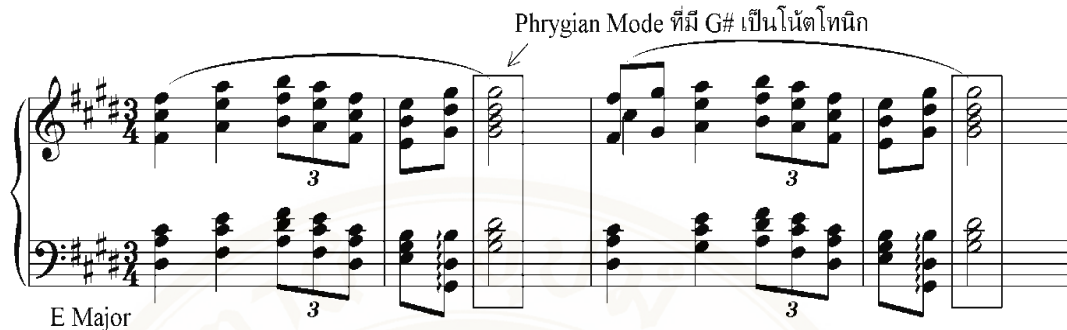
เอโอเลียน (Aeolian)

โลครีียน (Locrian)

ตัวอย่าง Debussy: Sarabande from Pour le piano (ห้องที่ 1-4)

จบประโยคด้วยคอร์ด G#m ซึ่งโน้ตG#เป็นโน้ตลำดับที่สามในบันไดเสียง E Major

3. การใช้บันไดเสียงโฮลทอน (Whole-Tone Scale)

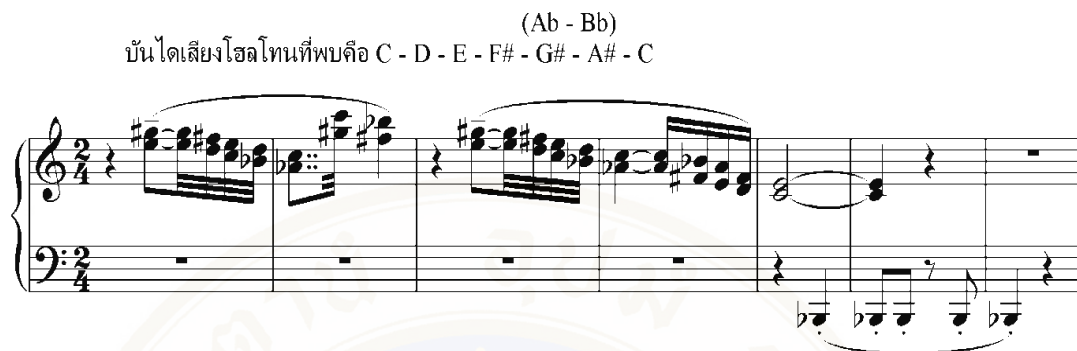
บันไดเสียงโฮลทอน (Whole-Tone Scale) เป็นบันไดเสียงที่โน้ตแต่ละตัวมีระยะห่างกันหนึ่งเสียงเต็มหรือเป็นระยะคู่ 2 เมเจอร์ ทำให้ในหนึ่งบันไดเสียงประกอบด้วยเสียงทั้งหมดเพียงหกเสียง จึงสามารถเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า Hexatonic Scales (Hexa แปลว่า หก) การที่เสียงทุกเสียงห่างกันหนึ่งเสียงเต็มทำให้เกิดความสมดุลของเสียง โน้ตทุกตัวจึงมีความสำคัญเท่ากันและไม่สามารถแยกแยะตัวโน้ตที่เป็นโทนิค (Tonic) และโดมิแนนท์ (Dominant) ได้ ทำให้เกิดความคลุมเครือในด้านเสียงและระบบโทนาลิตี (E.Robert Schmitz, 1966:28)

การใช้บันไดเสียงโฮลทอน ถือเป็นลักษณะการประพันธ์ที่แสดงให้เห็นถึงสำเนียงของคนตรีแบบอิมเพรสชันนิสต์ได้ดี ช่วยสร้างให้เสียงเกิดลักษณะเฉพาะตัวและสร้างบรรยากาศที่ล่องลอย ไม่ชัดเจนเหมือนอยู่ในความฝัน และสื่อถึงบรรยากาศของเมฆหมอกได้ดี

ตัวอย่าง บันไดเสียงโฮลทอน

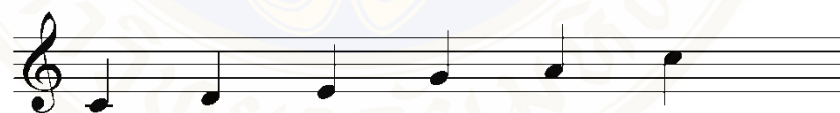
ตัวอย่าง Debussy : Voiles from Prelude book 1 (ห้องที่ 1-7)

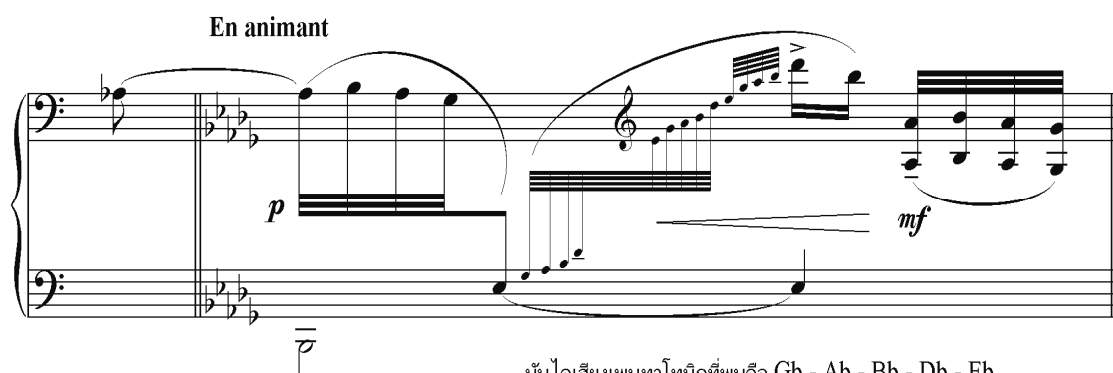
4. การใช้บันไดเสียงเพนทาโทนิค (Pentatonic Scale)

บันไดเสียงเพนทาโทนิค เป็นบันไดเสียงที่ประกอบด้วยเสียงเพียงห้าเสียง (Penta มาจากภาษากรีกแปลว่า ห้า) หรืออาจหมายถึง บันไดเสียงในโครงสร้างใดๆ ที่ประกอบด้วยโน้ตห้าตัวที่มีระดับเสียงต่างกัน ซึ่งบันไดเสียงนี้ทำให้ได้สำเนียงดนตรีพื้นเมืองแบบในประเทศแถบตะวันออก (E.Robert Schmitz, 1966:27)

ตัวอย่าง บันไดเสียงเพนทาโทนิค บนโน้ตตัว C

ตัวอย่าง Debussy : Voiles from Prelude book 1 (ห้องที่ 42)

บันไดเสียงเพนทาโทนิคที่พบคือ Gb - Ab - Bb - Db - Eb

5. การใช้เพเดิลโทน (Pedal Tone)

การใช้เพเดิลโทนหรือโน้ตเสียงค้างในบทเพลง คือการเล่นโน้ตให้มีเสียงค้างไว้ หรือการเล่นโน้ตซ้ำๆ ติดต่อกันในขณะที่แนวอื่นเล่นเสียงประสานในคอร์ดต่างๆกัน โดยทั่วไปจะใช้โน้ตโทนิคและโน้ตโดมินันท์เป็นเพเดิลโทน (E.Robert Schmitz, 1966:29)

การใช้เพเดิลโตนนั้นช่วยสร้างบรรยากาศที่คลุมเครือเหมือนเป็นฉากที่อยู่ด้านหลังของทำนอง สำหรับเครื่องดนตรีเปียโนอาจเล่นโน้ตที่เป็นเพเดิลโทนให้มีเสียงค้างไว้ด้วยการใช้เพเดิลด้านขวาสุดของเปียโน (Damper Pedal) ซึ่งช่วยทำให้เกิดสีสันและบรรยากาศที่เป็นฉากหลังของทำนองได้ดียิ่งขึ้น (Nancy Bachus, 2000:12)

ตัวอย่าง Debussy: Prelude from Pour le piano (ห้องที่ 75-78)

เพเดิลโทน โดยเล่นโน้ต Ab ค้างไว้ ในขณะที่แนวบนยังมีการเคลื่อนไหวของโน้ตต่างๆอยู่

6. ความคลุมเครือของจังหวะตก (Nonmetrical Rhythm)

เทคนิคการประพันธ์นี้ เป็นการประพันธ์ทำนองในแบบใหม่ที่ปฏิเสธความชัดเจนของเส้นกั้นห้อง กล่าวคือ ทำนองในแบบเดิมมักจะมีจังหวะตกอยู่ที่ต้นห้อง แต่ในดนตรีสมัยใหม่การเน้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับเส้นกั้นห้องอีกต่อไป ดนตรีสามารถเลื่อนไหลอย่างอิสระและจังหวะตกไม่จำเป็นต้องอยู่ที่จังหวะที่หนึ่งของห้อง โดยผู้ประพันธ์อาจหลีกเลี่ยงด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การใช้เครื่องหมายโยงเสียง (Tie) ลากเสียงข้ามห้อง ทำให้ผู้ฟังไม่สามารถจับได้ว่าจังหวะที่หนึ่งอยู่ตรงไหน (Nancy Bachus, 2000:12)

ตัวอย่าง ความคลุมเครือของจังหวะตกโดยใช้เครื่องหมายโยงเสียง (Tie)

ตัวอย่าง Debussy: Clair de lune (ห้องที่ 1-4)

มีการใช้เครื่องหมายโยงเสียงเพื่อสร้างความคลุมเครือให้กับจังหวะตก ทำให้การจับความรู้สึกของจังหวะตกเปลี่ยนไป และยากต่อการนับจังหวะ

2.1.5 นักประพันธ์คนสำคัญของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์

1. โคลด เดอบุสซี (Claude Debussy; 1862-1918)

เดอบุสซีเป็นนักเปียโนและนักประพันธ์เพลงชาวฝรั่งเศสที่ริเริ่มแต่งเพลงในกระแสอิมเพรสชันนิสต์ขึ้น เป็นนักประพันธ์ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดของนักแต่งเพลงในยุคต่อมา จนกระทั่งมีผู้กล่าวว่ายุคดนตรีศตวรรษที่ 20 เริ่มต้นที่เดอบุสซี และผลงานของเขาเป็นตัวแทนของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้ชัดเจนที่สุด เดอบุสซีเริ่มเรียนเปียโนกับมาดาม โมเต้น เดอ เฟลอร์วิลล์ (Maute de Fleurville) ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของโชแปง ต่อมาได้เข้าเรียนดนตรีอย่างจริงจังที่สถาบันดนตรีปารีส (Paris Conservatoire) ตั้งแต่อายุเพียง 10 ปี (http://en.wikipedia.org/wiki/Claude_Debussy)

เดอบุสซีเป็นคนที่ไม่ชอบแต่งเพลงตามแบบแผน มักจะถูกครูบาอาจารย์กล่าวหาว่านอกกรอบนอกกรอบและหัวดีอยู่เสมอๆ เขามีความคิดว่าเนื้อหาของเพลง ตั้งแต่แนวทำนอง ประโยคเพลง การประสานเสียง ไปจนถึงความคิดทางดนตรีอื่นๆ ไม่ควรถูกจำกัดด้วยแบบแผนทางสังคม ลักษณะ กฎเกี่ยวกับการเปลี่ยนท่วงทำนองเสียง เครื่องหมายประจำจังหวะ หรือแม้แต่เส้นกันห้องที่ทำให้แต่ละห้องมีอัตราจังหวะที่เท่ากันตลอดทั้งเพลงในทางตรงกันข้าม ในเพลงบทหนึ่งควรจะมีเนื้อหาที่ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่ควรแบ่งประโยคเพลงเป็นวรรค หรือกำหนดว่าประโยคต้องจบพอดีในห้องนั้น การเปลี่ยนเสียงประสานและการใช้โน้ตก็ควรเป็นไปอย่างอิสระตามที่ผู้แต่งจินตนาการ มีบรรยากาศและลีลาตามที่ผู้แต่งต้องการมากที่สุด (ปานใจ จุฬารัตน์, 2551: 190-191)

ในปี ค.ศ. 1884 เมื่อเขาอายุได้ 22 ปี เขาได้รับรางวัลโรม (Prix de Rome) จากงานเพลงร้องแคนตาตา (Cantata) ชุด “The Prodigal Son” ถือเป็นรางวัลชนะเลิศในการประกวดงานประพันธ์

เพลงที่ยิ่งใหญ่ที่สุดรางวัลหนึ่งของยุโรปจากนั้นมาชื่อเสียงและการยอมรับของเดอบุสซีก็เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

หลังจากนั้นก็เริ่มแต่งเพลงและเดินทางไปแสดงคอนเสิร์ตที่ประเทศต่างๆ เช่น อิตาลี สวิตเซอร์แลนด์ โดยเฉพาะที่ประเทศรัสเซีย เดอบุสซีมีโอกาสดังเพลงของ มุสซอร์สกี โบโรดิก และไชคอฟสกี และที่ประเทศเยอรมนี มีโอกาสดังเพลงของวากเนอร์ เดอบุสซีมีความชื่นชมในวากเนอร์ แต่ไม่เห็นด้วยกับลักษณะการโอ้อวดตัวหรือการยึดเยื้อปรัชญาไว้ในดนตรี และความรู้สึกของเดอบุสซีที่เคยชื่นชมต่อเพลงของวากเนอร์ก็เริ่มเปลี่ยนไป แล้วกลายเป็นผู้ต่อต้านดนตรีแบบวากเนอร์ เขาเห็นว่า ตนควรจะก้าวหน้าไปให้ไกลกว่าวากเนอร์ แทนที่จะมาวิ่งตามหลังอยู่แล้วเขาเริ่มชอบผลงานของมุสซอร์สกีมากยิ่งขึ้น นับแต่เคยได้ฟังผลงานของนักแต่งเพลงผู้นี้ในรัสเซีย โดยเฉพาะในผลงานเรื่อง Boris ของมุสซอร์สกี (Alison Latham, 2002: 346-347)

นอกจากมีแนวการประพันธ์เพลงที่เป็นของตัวเองแล้ว เดอบุสซียังเป็นคนชอบศึกษาค้นคว้าความรู้แขนงอื่น โดยเฉพาะเกี่ยวกับปรัชญาและศิลปะ เดอบุสซีชอบพบปะกับศิลปินร่วมชาติที่ผลิตผลงานแบบอิมเพรสชันนิสต์ เช่น พอล แวร์แลน, สเตฟาน มาลาร์เม ซึ่งเป็นกวี และโคลด โมเนต์ ซึ่งเป็นจิตรกร ความรู้ในแขนงอื่นเหล่านี้ทำให้เดอบุสซีมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลขึ้น และสามารถนำความคิดดังกล่าวมาประยุกต์เข้ากับการแต่งเพลงของตนเองได้อย่างกลมกลืน เช่น งานที่มีชื่อว่า Prelude to the Afternoon of a Faun ซึ่งเป็นงานสำหรับวงออร์เคสตราที่เป็นแนวอิมเพรสชันนิสต์ที่ตีความของเขา โดยได้รับแรงบันดาลใจจากบทกวีของมาลาร์เม (ปานใจ จุฬาพันธุ์, 2551: 191)

ในปี 1889 เขามีโอกาสเข้าชมงานนิทรรศการระดับโลกที่จัดขึ้นที่ปารีส ได้รู้จักกับศิลปะจากซีกโลกตะวันออกหลายประเภท รวมทั้งวงดนตรีกาเมลัน (Gamelan) จากประเทศอินโดนีเซีย (Roger Kamien, 1996: 296, 452) ซึ่งการได้ฟังดนตรีในครั้งนั้นถือเป็นก้าวสำคัญที่ทำให้เดอบุสซีพัฒนาการแต่งเพลงของตนเองขึ้นไปอีกขั้นหนึ่ง ตัวอย่างเช่น ในงานออร์เคสตราที่มีชื่อว่า Nuages (เมฆ) เขาพยายามเลียนแบบคุณภาพเสียงของดนตรีกาเมลัน โดยเดอบุสซีให้ฟลูตและฮาร์พเล่นเป็นแนวทำนองในบันไดเสียงเพนทาโทนิค และให้เครื่องดนตรีชิ้นอื่นเล่นเสียงนิ่งๆเหมือนเป็นฉากหลัง และใช้มือของชาวอินโดนีเซียและเครื่องเคาะจำนวนมากในงานชิ้นนี้ด้วย (Claude V. Palisca, 1996: 624)

ศิลปะตะวันออกอีกอย่างหนึ่งที่เดอบุสซีให้ความสนใจ คือ ภาพพิมพ์ของชาวญี่ปุ่น เดอบุสซีชอบสะสมภาพพิมพ์แกะไม้ของญี่ปุ่นมาก (<http://www.litart.co.uk/synopsis.htm>) โดยหน้าปกโน้ตเพลง La Mer (ทะเล) ที่ตีพิมพ์ในปี 1900 เดอบุสซี เลือกใช้รูปทะเลที่เขียนขึ้นโดยอิงสไตน์ภาพพิมพ์แกะไม้ของโฮกุไซ ดังนั้นสีสันและกลิ่นอายศิลปะแบบตะวันออกได้มีอิทธิพลอย่างมากต่อผลงานของเดอบุสซีเช่นกัน ([http://en.wikipedia.org/wiki/La_mer_\(Debussy\)](http://en.wikipedia.org/wiki/La_mer_(Debussy)))

ราวปี 1890 เดอบุสซีได้ผลิตผลงานออกมามากมายและเป็นผลงานชิ้นเลิศในแนว อิมเพรสชันนิสต์ทั้งสิ้น มีทั้งอุปรากร เพลงร้อง และเพลงเดี่ยวเปียโนที่มีลีลาเฉพาะตัว รวมทั้งเทคนิคแปลกใหม่ที่ใช้ ทำให้บทเพลงเดี่ยวเปียโนของเขามีความหลากหลายออกไปอย่างมากมาย ทั้งซุ่มเสียง แนวทำนอง และบันไดเสียงที่ใช้ รวมทั้งเทคนิคการบรรเลงบางอย่างเป็นสิ่งใหม่ที่ไม่มีการทำมาก่อน

เดอบุสซีมีผลงานที่โดดเด่นมีอยู่หลายประเภท เช่น บทเพลงสำหรับวงออร์เคสตรา Prelude a la Pres-midi d'un faune และ La Mer คอนเสิร์ตบัลเล่ต์ Jeux โอเปร่า 1 บท คือ Pelleas et Melisande บทเพลงสำหรับเปียโน Suite bergamasque, Preludes 24 บท, Children's Corner, Etudes 12 บท, Deux Arabesques, Images 2 เล่ม, Estampes และ L'Isle Joyeuse เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีผลงานประเภทซังซองและแชมเบอร์มิวสิกอีกด้วย ผลงานของเดอบุสซีมักจะถูกนำไปจับคู่กับงานของโมริซ ราเวล (Maurice Ravel; 1875-1937) ที่ศึกษาตีความ (Alison Latham, 2002: 346-347)

ลักษณะอิมเพรสชันนิสต์เป็นเพียงส่วนหนึ่งของสไตล์ที่เดอบุสซีใช้ แต่ยังมีงานอื่นๆที่มีลักษณะการประพันธ์ตามธรรมเนียมฝรั่งเศสอย่างโพรอยู่บ้าง เช่น ในเพลงเปียโนอย่าง Suite Bergamasque เป็นต้น มีการล้อเลียนทำนองบางส่วนที่ยกมาจาก Tristan ของวากเนอร์ในบทเพลง Golliwog's Cake Walk และมีการหยอกล้อผลงานของคาร์ล เซอร์นี (Carl Czerny; 1791-1857) ในเพลง Dr. Gradus ad Parnassum เป็นต้น นอกจากนี้เดอบุสซียังได้นำสำเนียงของดนตรีสเปนมาแต่งไว้ในผลงานของเขา ในบทเพลงที่มีชื่อว่า Iberia และในเพลง Prelude บางบท (Donald Jay Grout, Claude V. Palisca, 1996: 680-684)

2. นักประพันธ์ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ท่านอื่นๆ

ถึงแม้ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์จะถือกำเนิดในประเทศฝรั่งเศส และมีเดอบุสซีซึ่งถือว่าเป็นผู้บุกเบิกดนตรีอิมเพรสชันนิสต์คนสำคัญแล้ว ก็ยังมีนักแต่งเพลงตามประเทศต่างๆที่ใช้หลักการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ในผลงานบางส่วนของพวกเขามากมาย (Maurice Hinson, 1914: 4)

ชาวอเมริกัน เช่น Charles Griffes (1884-1920)

ชาวฝรั่งเศส เช่น Maurice Ravel (1875-1937)

ชาวอังกฤษ เช่น Cyril Scott (1879-1970)

ชาวฮังการี เช่น Bela Bartok (1881-1945)

ชาวรัสเซีย เช่น Alexander Scriabin (1872-1915), Alexander Tcherepnin (1899-1977)

ชาวสเปน เช่น Manuel de Falla (1876-1946), Enrique Granados (1867-1916),

Federico Mompou (1893-1987), Joaquin Turina (1882-1949)

ชาวเยอรมัน เช่น Richard Strauss (1864-1949)

2.2 เปียโนชั้นกลาง

2.2.1 การเรียนเปียโนในระดับชั้นกลาง

การเรียนในระดับชั้นกลางนั้นเป็นการเรียนที่ดำเนินต่อเนื่องมาจากระดับชั้นต้น Scott Mc Bride Smith (1991: 81-82) กล่าวว่า นักเรียนในระดับชั้นกลางตอนต้น นักเรียนควรมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการอ่านโน้ตหรือสัญลักษณ์ทางดนตรีพื้นฐานได้ และสามารถบรรเลงบทเพลงสั้นๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. สามารถระบุค่าความยาวของตัวโน้ตและตัวหยุดได้ จดจำรูปแบบของจังหวะ และมีความเข้าใจเลขบอกจังหวะ (Meter) แบบพื้นฐานได้
3. เรียนรู้บทเพลงที่บรรเลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองได้
4. สามารถนำบทเพลงออกแสดงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องของความถูกต้องของการใช้นิ้ว การเล่นรายละเอียดสัญลักษณ์ทางดนตรี (Articulation) การทำเสียงดัง (Forte) – เสียงเบา (Piano) การเอาใจใส่เรื่องอารมณ์เพลง และการแสดงออกต่างๆ ได้อย่างตั้งใจ

Max W.Camp (1992: 52-53) กล่าวว่านักเรียน ในระดับชั้นกลางควรมีความเข้าใจในองค์ประกอบของดนตรี และสามารถเล่นบทเพลงที่มีองค์ประกอบที่ซับซ้อนขึ้นได้ เช่น การวอยซิง (Voicing) การใช้เพดลิ่ง (Pedaling) การเล่นรายละเอียดสัญลักษณ์ทางดนตรี (Articulation) การปรับระดับความเข้มของเสียง (Dynamic Shape) นอกจากนี้ นักเรียนควรรับรู้ถึงโครงสร้างและหน้าที่ขององค์ประกอบทางดนตรีจากความต้องการของวรรณกรรมทางดนตรีที่ตนเองบรรเลงอยู่ รวมถึงมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดอารมณ์จากจินตนาการและการตีความเพลงได้

2.2.2 เทคนิคการเล่นเปียโนในระดับชั้นกลาง

Marienne Uszler (1991:214-215) แนะนำมาตรฐานด้านเทคนิคความชำนาญสำหรับเตรียมนักเรียนเปียโนชั้นกลางไว้ดังนี้

- มีการวางท่าทางที่ถูกต้อง ร่างกายสัมพันธ์กับเครื่องดนตรี

- ลักษณะของแขน ข้อมือและข้อนิ้ว อยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้อง
- เล่นแบบเสียงต่อเนื่อง (Legato) และแบบเสียงขาดจากกัน (Staccato) ได้ในวิธีการวางนิ้วแบบเรียงห้านิ้ว (Five finger position) ขยายโน้ตถึงตัวที่ 6 และไขว้มือได้
- เล่นโน้ตคู่ (Double-note) พร้อมกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นคู่ 2, 3, 5, 6
- สามารถเล่นทริลแบบบล็อกล็อก (Blocked) และกระจาย (Broken) ได้ทั้งมือซ้ายและขวา สามารถเล่นพลิกกลับ (Inversion) ได้
- ในการเล่นสเลอ (Slurs) และประโยคเพลง (Phrases) สามารถเชื่อมเสียงและปล่อยมือได้ถูกต้อง
- ทำเสียงหนัก (Forte) – เสียงเบา (Piano) ได้ถูกต้อง
- ทำให้เสียงค่อยๆ ดังขึ้น (Crescendo), ค่อยๆ เบาลง (Decrescendo), ค่อยๆ ช้าลง (Ritardando), กลับสู่จังหวะเดิม (A tempo) และค้างค่าตัวโน้ตหรือตัวหยุดไว้ (Fermata)
- ใช้เพ็คติลให้มีคุณลักษณะของเสียง (Tone color) และเกิดมีประสิทธิภาพ (Effect) ได้ถูกต้อง
- สามารถเล่นเสียงดัง-เสียงเบา (Dynamics) และเล่นรายละเอียดสัญลักษณ์ทางดนตรี (Articulation) ได้อย่างถูกต้อง นิ้วไม่เกร็ง
- สามารถไขว้นิ้วชี้ คร่อมนิ้วโป้งได้
- เล่นบันไดเสียงเมเจอร์ 1 หรือ 2 ช่วงคู่แปด ทีละมือ และแบบเคลื่อนที่ตรงกันข้าม (Contrary motion)

ได้กล่าวถึงมาตรฐานด้านเทคนิคความชำนาญสำหรับพัฒนานักเรียนเปียโนชั้นกลางไว้ดังนี้

- สามารถเล่นแบบเสียงต่อเนื่อง (Legato) ในท่อนที่ต้องการความต่อเนื่อง
- สามารถใช้นิ้วอื่นในการแทนที่นิ้วเดิมได้
- สามารถเล่นแบบเสียงขาดจากกัน (Staccato) โดยใช้วิธีที่หลากหลาย เช่น ใช้นิ้ว ใช้ข้อมือ และใช้ข้อศอกกับข้อมือ
- สามารถเล่นบันไดเสียงเมเจอร์ ไมเนอร์ ได้ถึง 4 ช่วงคู่แปด ทีละมือหรือพร้อมกันทั้ง 2 มือ
- สามารถใช้โน้ตพรม (Trills) หรือใช้โน้ตระดับต่างๆ
- สามารถเล่นโน้ตคู่ (Double note) ให้เสียงต่อกันได้
- สามารถกางมือออก เพื่อเล่นคู่แปดได้

- สามารถเล่นอาร์เปจโจ (Arpeggio) ทีละมือได้
- สามารถเล่นได้อย่างอิสระ ไม่เกร็งมือ
- สามารถวอยซิง (Voicing) คอร์ดได้
- สามารถเล่นคอร์ดที่มีสี่โน้ตได้ ทั้งแบบบล็อก (Blocked) และกระจายคอร์ด (Broken)

ทั้งมือขวาและซ้าย

- เข้าใจรายละเอียดในการเล่นแนวประกอบ (Accompaniment styles)
- สามารถเล่นบทเพลงที่มีการเปลี่ยนช่วงเสียง (Register) หรือ โครงสร้างบทเพลง

(Texture) ที่อยู่ในบทเพลงได้

- สามารถพัฒนาการเล่นในเรื่องหนัก-เบา และอารมณ์กับบทเพลงในแบบต่างๆได้
- สามารถใช้เพดัลด้านขวา (Damper pedal) ในแบบ Syncopated pedaling และ

Rhythmic pedaling รวมถึงสามารถใช้เพดัลด้านซ้าย (Una corda pedal) ได้

- พัฒนาความเร็วนิ้วให้มีกำลัง และมีเสียงที่กลมกลืน

2.2.3 ลักษณะของบทเพลงในระดับชั้นกลาง

บทเพลงที่จัดให้นักเรียนระดับกลางควรเป็นบทเพลงที่มีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ด้านสุนทรียศาสตร์ (Artistic) เทคนิค (Technique) และแนวคิดทางดนตรี (Musical) ให้นักเรียนได้มากขึ้น (Scott Mc Bride Smith, 2000: 93-94)

ลักษณะของบทเพลง (Characteristic) สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลาง

1. ด้านทำนอง (Melody)

- ทำนองมีความซับซ้อน และประกอบด้วยโน้ตที่มีขึ้นคู่กว้างมากขึ้น ทำให้ต้องใช้การกางมือมากขึ้น

- มีการใช้รูปแบบของสเกล และอาร์เปจโจในทำนองมากขึ้น
- มีการใช้การหมุนนิ้ว (Finger crossing) ในทำนองมากขึ้น และมีทำนองที่ต้องใช้การหุบและกางของมือมากขึ้น

- ทำนองมีความซับซ้อนในการเล่นรายละเอียดสัญลักษณ์ทางดนตรี (Articulation) และการปรับระดับความเข้มของเสียง (Dynamic) มากขึ้น

- ความยาวของประโยคมีมากขึ้น
- มีการใช้โน้ตประดับในแนวทำนอง

2. ด้านจังหวะ (Rhythm)

- จังหวะมีความซับซ้อนมากขึ้น
- รูปแบบของจังหวะ (Rhythmic Pattern) มีความหลากหลายมากขึ้น
- มีการใช้จังหวะที่ไม่ลงตัวและเหลื่อมล้ำกัน (cross-rhythm)
- ให้ความสำคัญกับรูปแบบจังหวะที่แสดงถึงการเน้นจังหวะหนักและจังหวะเบา

3. การเล่นแนวประกอบ (Accompaniment)

- การเล่นแนวประกอบมีรายละเอียดที่มากขึ้น โดยมีการใช้คอร์ดพลิกกลับมากขึ้น
- แนวประกอบมีสไตล์ที่หลากหลาย เช่น อัลเบอร์ตี เบส (Alberti bass), เบสกระโดด (Jump bass)
- แนวประกอบมีลักษณะกระโดดกว้างมากขึ้น และมีการเปลี่ยนตำแหน่งของมือมากขึ้น

4. การแยกประสาทสัมผัส (Independence)

- การแยกประสาทสัมผัสระหว่างมือมีความซับซ้อนมากขึ้น โดยบทเพลงจะมีแนวเสียงตั้งแต่ 2 แนวเสียงขึ้นไป
- การเล่นแนวเสียงหลายแนวเสียงอาจเกิดขึ้นทั้งการใช้สองมือ ช่วยกันเล่น หรือ เล่นแนวเสียงหลายแนวโดยใช้มือเดียว
- แนวเสียงต่างๆ อาจมีความแตกต่างกันทั้งเรื่องค่าโน้ต, รายละเอียดสัญลักษณ์ทางดนตรี (Articulation) และระดับความเข้มของเสียง (Dynamic)

5. ด้านเสียงประสาน (Harmony) และพื้นผิว (Texture) ของดนตรี

- เสียงประสาน (Harmony) และพื้นผิว (Texture) ซับซ้อนมากขึ้น
- เสียงประสานสามารถเกิดขึ้นได้ในช่วงเสียงต่างๆบนคีย์บอร์ด ทำให้นักเรียนต้องจัดความสมดุลของน้ำหนักเสียงระหว่างแนวเสียงทั้งภายในมือเดียวกันและระหว่างมือ
- เสียงประสานควรมีความหลากหลายของโทนเสียง
- เริ่มมีการใช้เสียงประสานแบบโน้ตคู่ (Double note)
- มีการใช้เพเดิล (Pedal) เพื่อให้เสียงประสานมีความหนา และนุ่มนวลขึ้น

6. เทคนิค (Technique)

ในขณะที่เพลงยากขึ้น การฝึกเทคนิคเป็นสิ่งสำคัญมากขึ้น ดังนั้นแบบฝึกหัดจำพวก สเกล, อาร์เปจโจ (Arpeggio) หรือ เพลงจำพวกที่เป็นลักษณะของแบบฝึกหัด กลายเป็นสิ่งที่สำคัญมากขึ้น

ก่อนที่นักเรียนในระดับชั้นกลางจะก้าวเข้าสู่บทเรียนในระดับชั้นสูง นักเรียนในระดับชั้นกลางตอนปลายควรมีความสามารถ ดังนี้ (Scott Mc Bride Smith, 1991: 152)

1. มีความแม่นยำในเรื่องของโน้ตและจังหวะ
2. สามารถบรรเลงบทเพลงที่มีระดับความเข้มเสียง (Dynamic) ในช่วงกว้างได้
3. มีโทนเสียงที่ดี
4. สามารถจัดสมดุลของน้ำหนักเสียงในแนวเสียงต่างๆ ได้เหมาะสม
5. มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบดนตรี (Form) และเสียงประสาน (Harmony) ได้

เป็นอย่างดี

2.3 ชุดการสอน

2.3.1 ความหมายของชุดการสอน

ชุดการสอน คือ การนำระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ชัยงค์ พรหมวงศ์, 2520)

สมเชาว์ เนตรประเสริฐ (2547) กล่าวว่า ชุดการสอนหมายถึง การจัดระบบการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ ผู้เรียนรายบุคคลสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง หรือครูสามารถนำไปใช้สอนนักเรียนกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ หรือสามารถใช้ในระบบการเรียนการสอนมวลชนระบบทางไกล ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในท้องถิ่นที่อาศัย

พรพรรณ แก่นอำพรพันธ์ (2550) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ว่า เป็นการนำสื่อมากกว่าหนึ่งอย่างมาใช้ร่วมกัน ที่มีการสร้างอย่างมีระบบและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จิรรัตน์ เอี่ยมเจริญ (2552) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ว่า ชุดการสอน คือ การนำเอาระบบสื่อประสม ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วย มาช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของชุดการสอน ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของชุดการสอนได้ดังนี้ ชุดการสอนคือ สื่อการเรียนการสอนที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีและเกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.2 ประเภทของชุดการสอนและองค์ประกอบของชุดการสอน

ศาสตราจารย์ ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523) ได้กล่าวว่า ชุดการสอนเมื่อพิจารณาจากรูปแบบของกิจกรรมการเรียนการสอนแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ชุดการสอนประกอบการบรรยายของครู ชุดการสอนประเภทนี้บทบาทหลักจะอยู่ที่ผู้สอนในการที่จะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่กำหนดไว้ในชุดการสอน
2. ชุดการสอนรายบุคคล สำหรับผู้เรียนจะเรียนด้วยตนเองโดยจะรับชุดการสอนไปเรียนด้วยตนเองโดยใช้เวลาตามความสามารถของตนเอง
3. ชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม หรือแบบศูนย์การเรียน ชุดการสอนแบบนี้ผู้เรียนจะเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 4-6 คน โดยผู้เรียนจะช่วยกันศึกษาเนื้อหา ทำกิจกรรมต่างๆ จากสื่อที่เตรียมไว้ในชุดการสอน ผู้สอนจะเป็นเพียงผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหาในการเรียน
4. ชุดการสอนทางไกล ชุดการสอนแบบนี้เป็นชุดการสอนที่ผู้เรียนจะเรียนด้วยตนเองแต่มีข้อแตกต่างกับชุดการสอนรายบุคคล ในส่วนที่ชุดการสอนรายบุคคล ผู้สอนจะเป็นผู้เก็บรวบรวมไว้ที่ผู้สอน ผู้เรียนจะมาพบผู้สอนเพื่อขอศึกษาเนื้อหาจากชุดการสอนที่ผู้เรียนเตรียมไว้ ขณะที่ชุดการสอนทางไกล ผู้เรียนจะเก็บรวบรวมชุดการสอนไว้กับตนเอง ตัวอย่างชุดการสอนทางไกลที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดก็คือ ชุดการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช หรือชุดการสอนทางไกลของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

องค์ประกอบของชุดการสอนแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) คู่มือ ชุดการสอนบางชนิดมีเฉพาะของครู ชุดการสอนบางชนิดมีสำหรับนักเรียนด้วยเรียกว่าคู่มือนักเรียน เนื้อหาของคู่มือประกอบด้วยคำแนะนำการใช้ส่วนประกอบต่างๆ ในชุดการสอน และแผนการสอนสำหรับชุดนั้น อาจมีรายละเอียดของเนื้อหาประกอบด้วย 2) เนื้อหาและสื่อการสอน ชุดการสอนทุกประเภทต้องจัดเนื้อหาและสื่อไว้ให้เสร็จสิ้นก่อนนำไปใช้สอน เนื้อหาอาจอยู่ในรูปบัตรเนื้อหาหรือเป็นเล่มหรือแผ่นปลิว สำหรับสื่อที่ผลิตขึ้นเพื่ออธิบายเนื้อหาให้ผู้เรียนได้เข้าใจง่าย เป็นสื่อต่างหากจากบัตร

เนื้อหา ได้แก่ แผนภูมิ รูปภาพ แผ่นโปสเตอร์ เป็นต้น ในหนังสือมีบัตรคำสั่งเพื่อสั่งให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 3) แบบประเมินผล การใช้ชุดการสอนในอุดมการณ์ มีการวัดผล 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1) การทดสอบก่อนเรียน ขั้นตอนที่ 2) แบบฝึกหัดระหว่างเรียน ขั้นตอนที่ 3) การทดสอบหลังเรียน (นันทนันทน์ เชื้อพลากิจ, 2551)

2.3.3 แนวคิดและหลักการของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523) กล่าวถึงแนวคิดและหลักการของชุดการสอนเพื่อจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนไว้ดังนี้

1. การประยุกต์ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคลการเรียนการสอนควรคำนึงถึงความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีการสอนที่เหมาะสมที่สุด คือ การจัดการสอนรายบุคคล หรือการศึกษาตามเอกัตภาพ และการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามระดับสติปัญญา ความสามารถ และความสนใจ โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม

2. ความพยายามที่จะเปลี่ยนแนวการสอนไปจากเดิม การจัดการเรียนการสอนแต่เดิมยึดครูเป็นศูนย์กลาง เปลี่ยนมาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเรียนเอง โดยใช้แหล่งความรู้จากสื่อหรือวิธีการต่างๆ การนำสื่อการสอนมาใช้ต้องจัดให้ตรงตามเนื้อหา และประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของวิชาต่างๆ โดยนิยมจัดอยู่ในรูปของชุดการสอน

3. การใช้สื่อการสอนได้เปลี่ยนแปลง และขยายตัวออกไป เดิมการผลิต และการใช้สื่อที่รวมไปถึงการใช้วัสดุสิ้นเปลือง เครื่องมือต่างๆ กระบวนการและกิจกรรมต่างๆ เป็นลักษณะต่างคนต่างผลิตต่างคนต่างใช้ เป็นสื่อเดี่ยวๆ ไม่มีการจัดระบบการใช้สื่อหลายอย่างมาผสมผสานกันให้เหมาะสม แนวโน้มใหม่จึงเป็นสื่อการสอนที่ประสมให้เป็นชุดการสอน เปลี่ยนจากการใช้สื่อเพื่อช่วยครูสอน เป็นการใช้สื่อการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน และผู้เรียนกับสภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเดิมมีลักษณะเป็นทางเดียว คือ ผู้สอนเป็นผู้นำและผู้เรียนเป็นผู้ตาม การตัดสินใจของผู้เรียนส่วนใหญ่มักจะตามผู้สอน เป็นประสบการณ์ที่ผู้เรียนไม่พึงพอใจ

5. การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้โดยยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ โดยจัดระบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ไปทีละขั้นตอนตามความสามารถ และความสนใจมีเครื่องมือช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมาย โดยการจัดการเรียนการสอนแบบโปรแกรม และใช้ชุดการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญ

2.3.4 ประโยชน์ของชุดการสอน

เมื่อใช้ชุดการสอนจะทำให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ชุดการเรียนสำหรับผู้เรียนนั้น ผู้เรียนจะทำตามคำแนะนำที่บอกไว้ในชุดการเรียนนั้นๆด้วยตนเอง ศึกษาและเรียนรู้ตลอดจนตอบคำถามด้วยตนเอง
2. สร้างขึ้นสำหรับหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง (Continuous Progress Curriculum) ชุดการเรียนจะถูกสร้างขึ้นเป็นรายวิชา แต่ละวิชาถูกแบ่งย่อยๆในแต่ละหน่วย สร้างชุดการเรียนขึ้น 1 ชุด แต่ละชุดเรียงลำดับกันตั้งแต่ง่ายไปยาก ผู้เรียนจะเริ่มเรียนตั้งแต่ชุดแรก แล้วก็เรียนแต่ละชุดต่อกันไปเรื่อยๆจนจบบทเรียน ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนในแต่ละสาขาที่ตนชอบได้ตามความพอใจจะเรียนอย่างใดก่อนและอย่างใดทีหลัง และจะเรียนให้ก้าวหน้าไปเท่าใดก็ได้ ไม่มีขีดจำกัด แต่ละวิชาจะมีหน่วยการสอนเรียงลำดับ เมื่อจบแต่ละหน่วยแล้วมีโอกาสติดตามหน่วยต่อไปได้ตามความสามารถของผู้เรียนนั้นๆ
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถตามความต้องการของตน อัตราการเรียนของแต่ละคนมีมากน้อยแตกต่างกันไป ตามความสามารถของแต่ละบุคคล ชุดการเรียนจะช่วยให้ทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนได้ทั้งสิ้นตามอัตราการเรียนของผู้นั้น
4. มีข้อทดสอบประเมินผล เพื่อวัดผลการเรียนได้ครบถ้วน ซึ่งผู้เรียนสามารถวัดผลได้ด้วยตนเองจากข้อเฉลยที่ให้มาด้วย
5. ผู้เรียนจะเรียนที่ไหน เมื่อใดก็ได้และผู้เรียนสามารถใช้เวลาเรียนนานเท่าใดก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนโดยไม่ต้องเรียนไปพร้อมกัน (นิพนธ์ สุขปรีดี, 2519)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นนทนันท์ เชื้อพลากิจ (2551) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนเปียโนสำหรับนักเรียนในระดับชั้นต้นตอนปลายโดยเน้นการพัฒนาทักษะการจำบทเพลงเปียโนตามหลักทฤษฎี Yvonne Enoch ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนสามารถบรรเลงเพลงจากความจำอยู่ในระดับดี 2) จากแบบสอบถามเจตคติของนักเรียนต่อชุดการสอนมีคะแนนเฉลี่ย 4.22 แสดงว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีมากต่อชุดการสอน 3) จากแบบสอบถามความคิดเห็นครูต่อชุดการสอน ตอนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 4.36 แสดงว่าครูเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อหลักทฤษฎีการจำบทเพลงเปียโนของ Yvonne Enoch ตอนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 4.33 แสดงว่าครูเห็นด้วยอย่างยิ่งกับลำดับขั้นตอนการสอนการจำบทเพลงเปียโนตามหลักทฤษฎี Yvonne Enoch

จุฑารัตน์ มณีวัลย์ (2551) การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสอนโสตทักษะด้านทำนองในหลักสูตรเปียโน ระดับชั้นต้นของสำนักพิมพ์อัลเฟรด ที่โรงเรียนดนตรีปิ่นนคร โดยศึกษาจากครูสอนเปียโน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน 5 ปี และกลุ่มของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนเกิน 5 ปี ด้วยการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ ผลการวิจัยพบว่า ครูทั้ง 2 กลุ่มเล็งเห็นความสำคัญของการสอนโสตทักษะด้านทำนอง ด้านการเตรียมการสอนครูส่วนใหญ่เตรียมการสอน โดยศึกษาจากคำแนะนำในหนังสือเลสซัน บুক (Lesson Book) และแอคทิวิตี แอนด์ เอียร์ เทรนนิ่ง บุก (Activity & Ear Training Book) และทำการจดเนื้อหา ปัญหาที่ได้เรียนในแต่ละชั่วโมง ด้านวิธีการสอน ครูได้ใช้วิธีอธิบาย, การเปรียบเทียบ, การจินตนาการ และการร้องในการสอน ครูภัณฑ์ทางดนตรี ได้แก่ อฟฟิรท์เปียโน, กระจาดไวท์บอร์ด สื่อการสอน ได้แก่ หนังสือเลสซัน บุก, หนังสือแอคทิวิตี แอนด์ เอียร์ เทรนนิ่ง บุก, การ์ดรูปตัวโน้ต, บทเพลงนอกเหนือหนังสือเรียน, รูปภาพสัตว์, เกมส์ การวัดและประเมินผล ครูทั้ง 2 กลุ่ม วัดและประเมินผลจากหนังสือแอคทิวิตี แอนด์ เอียร์ เทรนนิ่ง บุก ปัญหาในการเรียนการสอนเกิดจากนักเรียนมีนิสัยซุกซนและเบื่อหน่ายการเรียน นักเรียนเกิดความสับสนในเนื้อหาที่เรียน นักเรียนร้องเสียงเพี้ยน บทเพลงที่ใช้เรียนไม่เป็นบทเพลงที่คุ้นหูสำหรับนักเรียน จึงทำให้นักเรียนจำเสียงขึ้นสู่ได้ยาก

ชญาณิส อุดุลยานนท์ (2553) วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนขับร้องเรื่องการหายใจ สำหรับนักเรียนอายุ 12 – 16 ปี และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนต่อชุดการสอนนี้ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่ได้ทดลองใช้ชุดการสอนขับร้องเรื่องการหายใจ เห็นว่า ชุดการสอนนี้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนขับร้อง มีกิจกรรมที่หลากหลายและสื่อการสอน ซึ่งทำให้นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน นักเรียนชอบรูปภาพการ์ตูนในชุดการสอนและชอบอ่านข้อความสั้นๆ ได้รูปภาพนั้น ซึ่งช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น หลังจากใช้ชุดการสอนนี้แล้ว นักเรียนสามารถหายใจดีขึ้นด้วย

วิภาวรรณ จำเียรพันธุ์ (2553) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาแนวทางการแต่งแบบเรียนวิชาดนตรีของโรงเรียนประถมดนตรีโคคาย ให้ทราบถึงการจดลำดับการเรียนรู้ทางดนตรีและการจดลำดับบทประพันธ์ทางดนตรี ใช้การวิเคราะห์เอกสารด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบเรียนวิชาดนตรีในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประถมดนตรีโคคาย เมืองเคชเคเมท ประเทศฮังการี ซึ่งนักเรียนใช้เรียนวิชาดนตรีในปีการศึกษา 2550 จำนวน 1 เล่ม ทำการวิเคราะห์ในหัวข้อต่างๆ จำนวน 5 หัวข้อ พบว่า 1) ในด้านของจังหวะ นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องค่าของตัวโน้ต ได้แก่ โน้ตตัวเข้ตหนึ่งชั้น โน้ตตัวดำ ตัวหยุดโน้ตตัวดำ โน้ตตัวขาว ตัวหยุดโน้ตตัวขาว และรูปแบบจังหวะต่างๆ 2) ในด้านของทำนอง วิเคราะห์บทเพลง โดยใช้กลุ่มเสียงเป็นตัวอ้างอิง แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ ก) กลุ่มเสียงประกอบด้วย 2-3 เสียง ข) บันไดเสียงประกอบด้วย

4-6 เสียง ค) กลุ่มเสียงอื่นๆ ได้แก่ บันไดเสียงประเภทโหมด และประเภทโคลงกลอนสำหรับเด็ก 3) บทประพันธ์ มีจำนวนทั้งสิ้น 131 เพลง ซึ่งมีบทเพลงที่ใช้แนวทำนองและเนื้อร้องเดียวกัน แต่มีชื่อเพลงต่างกันจำนวน 9 คู่ การจัดประเภทของบทเพลง สามารถแบ่งออกเป็น 10 ประเภท ตามลักษณะความเหมือน ความแตกต่างของทำนองเพลง รูปแบบของจังหวะ และเนื้อหาทางดนตรีที่ผู้เรียบเรียงต้องการนำเสนอ 4) คำศัพท์ทางดนตรี ใช้คำอธิบายที่ไม่ซับซ้อน พร้อมทั้งตัวอย่างจำนวน 15 คำ ซึ่งคำศัพท์ทางดนตรีมีความสัมพันธ์กับบทเพลงและการนำเสนอเนื้อหาสาระทางดนตรี 5) กิจกรรมเสริมทักษะ พบว่า มีการใช้กิจกรรมเสริมทักษะทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การฟัง การร้อง การเคลื่อนไหว การสร้างสรรค์ การอ่าน และการบันทึกโน้ต ซึ่งได้สอดแทรกไว้ระหว่างบทเรียน

ประโมทย์ พ่อคำ (2542) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยผ่านทักษะปฏิบัติขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ในรายวิชาดนตรีสำหรับครูประถมศึกษาของสถาบันราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนที่ผลิตขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกัน ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนของชุดการสอน ผู้วิจัยได้กำหนดและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับสาระทางดนตรีทั้งเนื้อหาและทฤษฎีดนตรีสากลควบคู่ไปกับการฝึกทักษะปฏิบัติ การเรียนการสอนทฤษฎีจะเริ่มจากขั้นตอนหรือสัญลักษณ์ที่เข้าใจง่ายก่อน เมื่อผู้เรียนทำความเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้แล้วจึงนำเนื้อหาทฤษฎีดนตรีอื่นๆสอดแทรกเข้าไป

สิตา นูนาค (2551) การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสอนเปียโนในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ต่อการวัดและประเมินผลวิชาเปียโน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่า 1. ด้านความรู้ความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผลวิชาเปียโน ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2. ด้านความต้องการพัฒนาตนเองในการวัดผลและประเมินผลวิชาเปียโน พบว่าครูสอนเปียโนส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาเปียโนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3. ด้านปัญหาและอุปสรรคในการวัดผลและประเมินผลวิชาเปียโน พบว่าครูส่วนใหญ่พบปัญหาและอุปสรรคในการวัดผลและประเมินผลวิชาเปียโน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 4. ด้านการสอบเทียบเกณฑ์ระดับความสามารถวิชาเปียโน ครูสอนเปียโนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของหัวข้อการให้คะแนนที่นำมาวัดทักษะต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย และศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อชุดการสอน โดยมีขั้นตอนการศึกษาและรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3) การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 4) การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
- 5) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 6) การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากร ได้แก่ ครูเปียโนและนักเรียนวิชาเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลาย
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูเปียโน จำนวน 5 คน จากโรงเรียนดนตรีจุฬารัตน์ จำนวน 4 คน และโรงเรียนเปียโนแกลลอรี จำนวน 1 คน และนักเรียนวิชาเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลาย จำนวน 10 คน จากโรงเรียนดนตรีจุฬารัตน์ จำนวน 8 คน และโรงเรียนเปียโนแกลลอรี จำนวน 2 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย

1. ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาการเรียนรู้ 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วยคำอธิบายเกี่ยวกับยุคอิมเพรสชันนิสต์ในเชิงประวัติศาสตร์และทฤษฎีดนตรี ดังนี้

- 1) ภาพเขียนแนวอิมเพรสชันนิสต์ (Impressionist Painting)
- 2) บทกวีแนวซิมโบลิสต์ (Symbolist Poetry)
- 3) ลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์
- 4) อิทธิพลของเดอบุสซีต่อดนตรีอิมเพรสชันนิสต์
- 5) การออกห่างจากระบบโทนาลิตี
- 6) เทคนิคการประพันธ์ส่วนใหญ่ที่พบในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์
- 7) แบบฝึกหัดท้ายส่วนที่ 1

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่ใช้ในการสอนเชิงปฏิบัติ ประกอบด้วยบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ 3 เพลง ซึ่งมีหัวข้อในการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประพันธ์เพลง
- 2) บันทึกจากบทเพลง
- 3) กิจกรรม
- 4) สัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลง
- 5) ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อม
- 6) บันทึกถึงครู
- 7) ตำราของตนเอง

2. แบบสัมภาษณ์สำหรับครูผู้สอนและนักเรียนในการสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างชุดการสอน

จุดมุ่งหมายโดยรวมในการสร้างชุดการสอน คือ เพื่อให้ครูและนักเรียนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้มากขึ้น โดยชุดการสอน

ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลายต้องเป็นชุดการสอนที่มีเนื้อหาครอบคลุมทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ ทฤษฎีดนตรี และด้านทักษะปฏิบัติ นอกจากนี้ต้องสามารถเป็นชุดการสอนที่ช่วยเหลือการเรียนการสอนของครูผู้สอนและนักเรียนได้อีกด้วย

2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และทฤษฎีดนตรี จากตำรา เอกสาร และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

3. ศึกษาทักษะทางดนตรี และเนื้อหาการเรียนการสอนของนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลาย

4. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการสร้างชุดการสอน

5. คัดเลือกบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์จำนวน 3 เพลงจากหนังสือ Anthology of Impressionistic Piano Music โดยมีหลักการคัดเลือก ดังนี้

5.1 เป็นบทเพลงที่แสดงถึงเทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์อย่างชัดเจน

5.2 เป็นบทเพลงที่ส่งเสริมการเรียนรู้และจินตนาการ

5.3 เป็นบทเพลงที่มีความยาก-ง่ายอยู่ในระดับเดียวกันโดยเทียบมาตรฐานความยาก-ง่ายจากหนังสือ The Pianist's Guide to Standard Teaching and Performance Literature ของ เจน มาเกรท (Jane Magrath)

6. จัดเรียงลำดับเนื้อหาของชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลาย

7. นำชุดการสอนที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ

8. หลังจากแก้ไขและปรับปรุงแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาภาษาที่ใช้ แบบฝึกหัด กิจกรรม และการจัดรูปแบบของชุดการสอน โดยประเมินคุณภาพของชุดการสอนจากแบบตรวจสอบคุณภาพชุดการสอน นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญสามารถให้คำแนะนำในจุดที่บกพร่องต่างๆ โดยการแก้ไขเป็นลายลักษณ์อักษรลงไปในชุดการสอน

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร.รามสุร สีตลาขันธ์
2. ดร.ตรีทิพ กมลศิริ
3. ผศ.ดร.นภนันท จันทร์อรรถกุล
4. อาจารย์ จุฬมณี สุทศน์ ณ อยุธยา
5. อาจารย์ อัสยุช จำรูญ

9. หลังจากนำชุดการสอนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านตรวจสอบแล้ว นำผลที่ได้จากการประเมินวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญที่ไว้ไว้ไปปรับปรุงแก้ไขในชุดการสอน

10. สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนหลังจากสิ้นสุดการใช้ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชั่นนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายในสัปดาห์ที่ 8

11. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ รวมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

3.4 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาภาษาที่ใช้ แบบฝึกหัด กิจกรรม และการจัดรูปแบบของชุดการสอน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตรดังนี้ (ยุทธ ไกยวรรณ, 2545: 159)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

แบบตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอน

เรื่อง ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

คำชี้แจง ผู้วิจัยได้สร้างแบบตรวจสอบคุณภาพชุดการสอนนี้ขึ้น เพื่อต้องการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดการสอนเรื่อง ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลายและนำไปพิจารณาคุณภาพของชุดการสอน ผู้เชี่ยวชาญโปรดตรวจสอบคุณภาพชุดการสอนดังกล่าวโดยละเอียด และตอบคำถามตามความคิดเห็นให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงที่สุดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความคิดเห็นที่กำหนดให้ ความคิดเห็นแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้

เห็นด้วยกับข้อความ	หมายถึง	1	คะแนน
เห็นด้วยกับข้อความเล็กน้อย	หมายถึง	0	คะแนน
ไม่เห็นด้วยกับข้อความ	หมายถึง	-1	คะแนน

ตาราง 1 แบบตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอน

ข้อความตรวจสอบ	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย
	อ.รามศิริ	อ.ศิริทิพย์	อ.ณัฏฐา	อ.จุฬารัตน์	อ.อัสยา		
1. เนื้อหาของชุดการสอนมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1
2. เนื้อหาถูกต้องชัดเจน	1	1	1	0	1	4	0.8
3. การจัดลำดับเนื้อหาของชุดการสอนมีความเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1
4. ตัวอย่างประกอบและกิจกรรมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
5. แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1
6. บทเพลงตัวอย่างทั้ง 3 เพลงน่าสนใจ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1
7. เนื้อหา กิจกรรม และแบบฝึกหัด มีความสอดคล้องกัน	1	1	1	1	1	5	1
8. ชุดการสอนสามารถพัฒนาความรู้ของผู้เรียนด้านประวัติศาสตร์และทฤษฎีได้	1	1	1	1	1	5	1
9. ชุดการสอนสามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติได้	0	1	1	1	0	3	0.6
10. ชุดการสอนช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น	1	1	1	1	1	5	1
11. ชุดการสอนช่วยให้ครูผู้สอนสะดวกในการสอนมากขึ้น	1	1	1	1	1	5	1
12. ภาษาที่ใช้ในชุดการสอนมีความชัดเจน	1	0	0	1	1	3	0.6
13. การจัดรูปแบบของชุดการสอนสะดวกต่อการนำไปใช้	1	1	0	1	1	4	0.8
14. ชุดการสอนสามารถนำไปใช้ได้จริง	1	1	1	1	0	4	0.8
15. ครูผู้สอนและผู้เรียนได้ประโยชน์จากการนำชุดการสอนไปใช้	1	1	1	1	1	5	1
รวมค่าเฉลี่ย							0.91

ผลการตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลายโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ควรมีค่าต่ำกว่า 0.6 ปรากฏว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เห็นด้วยซึ่งแสดงออกมาเป็นผลรวมค่าเฉลี่ยที่ 0.91 ซึ่งสามารถบอกได้ว่าเป็นชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำผลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนตามคำแนะนำที่ผู้เชี่ยวชาญให้ไว้ในหัวข้อต่างๆของชุดการสอนอีกด้วย

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้ชุดการสอนแล้ว ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการนำชุดการสอนไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างคือ ครูเปียโน 5 คน จากโรงเรียนดนตรีจุไรรัตน์ 4 คน และเปียโนแกลลอรี่ 1 คน และนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย 10 คน จากโรงเรียนดนตรีจุไรรัตน์ 8 คน และเปียโนแกลลอรี่ 2 คน (ครู 1 คน ต่อนักเรียน 2 คน) ช่วงเวลาที่ทำการทดลอง ใช้เวลาในชั่วโมงเรียนเปียโนปกติของนักเรียน สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เป็นระยะเวลา 2 เดือน

2. ครูดำเนินการสอนโดยคัดเลือกบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ 1 เพลงจาก 3 เพลง ที่มีอยู่ในชุดการสอนให้นักเรียน

3. ดำเนินการสอนโดยใช้หัวข้อการเรียนรู้ต่างๆที่มีในชุดการสอนได้ตามความเหมาะสมกับนักเรียน

4. การสัมภาษณ์ครูผู้สอนและนักเรียนในสัปดาห์ที่ 8 โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งได้รับการตรวจสอบแล้ว ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ประวัติการศึกษาของครูและนักเรียน

- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนโดยมีเนื้อหาในการสัมภาษณ์ ดังนี้

1) ความเหมาะสมของเนื้อหา การจัดลำดับเนื้อหา และคำอธิบายของชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลาย

2) ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อดนตรีอิมเพรสชันนิสต์จากการนำชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายไปใช้

3) ความเหมาะสมของภาพประกอบในชุดการสอน

4) การส่งเสริมการเรียนรู้ของแบบฝึกหัดและกิจกรรมในชุดการสอน

5) ความสามารถในการพัฒนาความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ และทฤษฎีดนตรีของชุดการสอน

6) ความสามารถในการพัฒนาทักษะในการบรรเลงเปียโนของนักเรียน

7) ความสามารถในการช่วยเหลือการเรียนการสอนเปียโนของครูและนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

8) ความน่าสนใจของบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ที่มีให้เลือกบรรเลง

9) ความเหมาะสมของระยะเวลาในการนำชุดการสอนไปใช้

10) ข้อเสนอแนะของครูและนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กระทำ ดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูและนักเรียนให้ครบถ้วน
2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจำแนก วิเคราะห์ และจัดลำดับตามหัวข้อ
3. นำเสนอข้อมูลโดยใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย และศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย ผู้วิจัยได้นำข้อมูลต่างๆ ที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนและนักเรียนในระดับชั้นกลางตอนปลาย มานำเสนอด้วยการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา และทำการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

- 1) ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย
- 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย
- 3) ข้อเสนอแนะโดยรวมที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายของครูและนักเรียน

4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนจำนวน 5 คน ที่ได้นำชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายไปใช้กับนักเรียนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายจำนวน 10 คน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนไว้ดังนี้

ครูท่านที่ 1

เพศหญิง อายุ 31 ปี วุฒิการศึกษาปริญญาโท MBA จาก Oregon State University ปัจจุบันผ่านการสอบระดับ Associate Diploma ของสถาบัน ABRSM (Associated Board of the

Royal Schools of Music) มีประสบการณ์สอน 12 ปี ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาและคำอธิบายว่า เนื้อหาในชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายนั้นมีความเหมาะสม มีการจัดลำดับเนื้อหาในแต่ละหัวข้อได้ต่อเนื่องและเป็นลำดับดี คำอธิบายค่อนข้างกระชับและเข้าใจง่าย อาจมีบ้างบางจุดที่น่าจะอธิบายให้ละเอียด คำอธิบายด้านวิธีการซ่อมช่วยเหลือนักเรียนให้เล่นได้ดีขึ้น บันทึกจากบทเพลงอธิบายโครงสร้างและเทคนิคในการเล่นได้ดี เนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์และทฤษฎีดนตรีสามารถพัฒนาความรู้ของนักเรียนได้ในระดับหนึ่ง คำอธิบายในส่วนของศิลปะแบบอิมเพรสชันนิสต์และภาพประกอบช่วยให้นักเรียนเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้อย่างลึกซึ้ง

นอกจากนี้ครูท่านที่หนึ่ง ยังได้กล่าวอีกว่า ในส่วนของกิจกรรมและแบบฝึกหัดช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างดี ทำให้ครูผู้สอนทราบว่านักเรียนยังไม่เข้าใจในเรื่องใดบ้าง และเป็นการทบทวนความรู้ของนักเรียนอีกด้วย ในส่วนของบทเพลงตัวอย่างที่มีให้เลือกบรรเลงในชุดการสอนนั้นมีความน่าสนใจ และเหมาะสมสำหรับนักเรียนในระดับชั้นกลางที่ผ่านการสอบทฤษฎีในระดับเกรด 5 มาแล้ว แต่เพลง May Night จะฟังค่อนข้างยากนักเรียนจะไม่ค่อยเลือก ส่วนระยะเวลาในการใช้ชุดการสอนมีความเหมาะสม นักเรียนสามารถบรรเลงบทเพลงได้ดีภายในระยะเวลา 2 เดือน

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายสามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงเปียโนของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น ช่วยให้มีจินตนาการมากขึ้น ทำให้นักเรียนเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น และเป็นชุดการสอนที่สามารถช่วยเหลือในการเรียนการสอนเปียโนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีคำอธิบายที่ดี เข้าใจง่าย มีภาพประกอบ แบบฝึกหัด และมีชีตประกอบการเรียนการสอนอีกด้วย

ครูท่านที่ 2

เพศหญิง อายุ 35 ปี วุฒิกศีกษาปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ปัจจุบันผ่านการสอบระดับเกรด 8 ของสถาบัน ABRSM (Associated Board of the Royal Schools of Music) มีประสบการณ์สอน 16 ปี ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาและคำอธิบายว่า เนื้อหาในชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายนั้นมีความเหมาะสม อ่านเข้าใจได้ง่าย น่าติดตามและนำศึกษาหาความรู้ มีการจัดลำดับเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม คำอธิบายมีความเหมาะสม รวบรวมได้ใจความ อ่านเข้าใจง่าย เหมาะสำหรับคนที่ไม่รู้จักดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ เนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์และทฤษฎีดนตรี

สามารถพัฒนาความรู้ของนักเรียนได้ ทำให้นักเรียนรู้และเข้าใจในเรื่องต่างๆ เช่น โหมด และบันไดเสียงโซลโทน ได้มากขึ้น

นอกจากนี้ครูท่านที่สอง ยังกล่าวอีกว่า คนตรีอิมเพรสชั่นนิสต์เป็นดนตรีที่เข้าใจได้ยาก และมีลักษณะการประพันธ์ที่แตกต่างจากยุคอื่น แต่ชุดการสอนทำให้เข้าใจดนตรีชนิดนี้ได้ง่ายขึ้น เนื่องจากการถ่ายทอดที่ตีรวมถึงมีกิจกรรมและแบบฝึกหัดในชุดการสอนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ช่วยให้นักเรียนฝึกคิดและวิเคราะห์เพลงได้เป็นอย่างดี บทเพลงตัวอย่างที่มีให้เลือกในการบรรเลงมีความน่าสนใจปานกลาง ระยะเวลาในการใช้ชุดการสอนมีความเหมาะสม ไม่สั้นหรือยาวจนเกินไป รวมถึงมีรูปภาพ และซีดีประกอบ ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้สะดวกมากขึ้น

ชุดการสอนคนตรีอิมเพรสชั่นนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายเป็นชุดการสอนที่มีความเหมาะสม สามารถทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในคนตรีอิมเพรสชั่นนิสต์มากขึ้น เพราะมีเนื้อหาที่อ่านเข้าใจง่าย และบทเพลงที่ใช้บรรเลงมีความเหมาะสมไม่ง่ายหรือยากจนเกินไป ชุดการสอนสามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงเปียโนของนักเรียนได้ดีขึ้น ส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีศักยภาพมากขึ้น

ครูท่านที่ 3

เพศชาย อายุ 38 ปี วุฒิกศีกษาอนุปริญญา โรงเรียนพาณิชย์การ ปัจจุบันผ่านการสอบระดับเกรด 8 ของสถาบัน AMEB (Australian Music Examinations Board) มีประสบการณ์สอน 20 ปี ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาและคำอธิบายว่า เนื้อหาในชุดการสอนคนตรีอิมเพรสชั่นนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายนั้นมีความเหมาะสม เนื้อหาไม่ยากเกินไป เรียบเรียงได้เข้าใจง่าย มีการจัดลำดับเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม มีคำอธิบายที่เข้าใจง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำอธิบายในส่วนของข้อแนะนำในการฝึกซ้อมสามารถช่วยเหลือนักเรียนในการซ้อมได้เป็นอย่างดี เนื่องจากอธิบายขั้นตอนการซ้อมอย่างละเอียดและชัดเจน เนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์และทฤษฎีดนตรีสามารถพัฒนาความรู้ของนักเรียนได้ดี ทำให้นักเรียนรู้และเข้าใจในเรื่องต่างๆดีขึ้น รวมถึงได้รู้จักสำเนียงดนตรีแปลกๆ และเสียงประสานที่หลากหลาย

นอกจากนี้ครูท่านที่สาม ยังกล่าวอีกว่า กิจกรรมและแบบฝึกหัดในชุดการสอนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการทบทวนความรู้ของผู้เรียน รูปภาพประกอบมีความน่าสนใจ ช่วยส่งเสริมจินตนาการให้เข้าใจในคนตรีอิมเพรสชั่นนิสต์มากขึ้น บทเพลงตัวอย่างที่มีให้เลือกในการบรรเลงมีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ระยะเวลาในการใช้ชุดการสอนมีความเหมาะสม

ชุดการสอนคนตรีอิมเพรสชั่นนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายเป็นชุดการสอนที่สามารถทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในคนตรีอิมเพรสชั่นนิสต์มากขึ้น สามารถ

พัฒนาทักษะการบรรเลงเปียโนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น นักเรียนสามารถเข้าใจอารมณ์ของบทเพลงได้มากขึ้น เพราะมีซิติ์และภาพประกอบ ที่ช่วยให้เข้าใจได้มากขึ้น เป็นชุดการสอนที่ช่วยเหลือการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

ครูท่านที่ 4

เพศหญิง อายุ 40 ปี วุฒิการศึกษาปริญญาตรี เอกดนตรีสากล จากมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ปัจจุบันผ่านการสอบระดับ Performer Certificate ของสถาบัน Trinity มีประสบการณ์สอน 20 ปี ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาและคำอธิบายว่า เนื้อหาในชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายนั้นมีความเหมาะสม อ่านเข้าใจง่ายนักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองได้ก่อนที่จะเรียนกับครู มีการจัดลำดับเนื้อหาได้ดี คำอธิบายในชุดการสอนใช้ภาษาก่อนข้างเรียบร้อยเกินไปอาจทำให้นักเรียนอ่านไม่น่าติดตาม เนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์และทฤษฎีดนตรีสามารถพัฒนาความรู้ของนักเรียนได้ มีการอธิบายลำดับขั้นตอนการซ้อมและวิธีการฝึกซ้อมได้ดี

นอกจากนี้ครูท่านที่สี่ ยังกล่าวอีกว่า กิจกรรมและแบบฝึกหัดในชุดการสอนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถคิดหัวข้อได้ละเอียด บทเพลงตัวอย่างที่มีให้เลือกในการบรรเลงมีความน่าสนใจ ระยะเวลาในการใช้ชุดการสอนมีความเหมาะสม อีกทั้งยังมีซิติ์และภาพประกอบ ที่ช่วยให้เข้าใจได้มากขึ้น

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายเป็นชุดการสอนที่สามารถทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น สามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงเปียโนของนักเรียนได้มากขึ้น เป็นชุดการสอนที่ช่วยเหลือการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นนักเรียนระดับสูงและมีความสนใจการเล่นเปียโนมากๆ ชุดการสอนนี้จะสามารถพัฒนาความเข้าใจในดนตรีและการบรรเลงได้เป็นอย่างดี

ครูท่านที่ 5

เพศหญิง อายุ 32 ปี วุฒิการศึกษาปริญญาโท นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันผ่านการสอบระดับเกรด 8 ของสถาบัน ABRSM (Associated Board of the Royal Schools of Music) มีประสบการณ์สอน 16 ปี ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาและคำอธิบายว่า เนื้อหาในชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายนั้นมีความเหมาะสม มีการจัดลำดับเนื้อหาได้ดี เนื้อหาในส่วนที่หนึ่ง สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจที่มาของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ คำอธิบายมีความเหมาะสม สามารถอธิบายเชื่อมโยงเนื้อหาระหว่าง

ศิลปะภาพวาดกับยุคดนตรีได้ดี เนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์และทฤษฎีดนตรีสามารถพัฒนาความรู้ของนักเรียนได้ ในส่วนที่ 2 มีการอธิบายในหัวข้อต่างๆของบทเพลงที่บรรเลงได้ดี มีการอธิบายวิธีการซ้อมได้อย่างละเอียดและชัดเจน

นอกจากนี้ครูท่านที่ห้า ยังกล่าวอีกว่า กิจกรรมและแบบฝึกหัดในชุดการสอนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน บทเพลงตัวอย่างที่มีให้เลือกในการบรรเลงมีความน่าสนใจ ระยะเวลาในการใช้ชุดการสอนมีความเหมาะสม อีกทั้งยังมีซีดีและภาพประกอบ ที่ทำให้เห็นภาพของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายเป็นชุดการสอนที่สามารถทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น สามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงเปียโนของนักเรียนได้มากขึ้น เป็นชุดการสอนที่ช่วยเหลือการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสที่จะฝึกเล่นบทเพลงในยุคนี้อย่างมีความสุขและความเข้าใจ

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาเปียโนทั้ง 5 ท่าน ที่นำชุดการสอนไปใช้กับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายจำนวน 10 คน ในการให้ความคิดเห็นที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายนั้นพอสรุปได้ว่า ครูทุกท่านมีความคิดเห็นว่าชุดการสอนสามารถทำให้นักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้นเนื่องจากชุดการสอนมีเนื้อหาและคำอธิบายที่เหมาะสม สามารถทำความเข้าใจได้ไม่ยาก อาจมีในส่วนของเทคนิคการประพันธ์ที่ทำให้นักเรียนเข้าใจได้ยากกว่าหัวข้ออื่น ถึงอย่างไรก็ตาม ชุดการสอนทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ในด้านต่างๆของดนตรีทั้งด้านประวัติศาสตร์ ทฤษฎีดนตรี และด้านปฏิบัติ นอกจากนี้ชุดการสอนยังสามารถช่วยเหลือครูผู้สอนในการสอนนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายได้อีกด้วย

4.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

จากการสัมภาษณ์นักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย จำนวน 10 คนที่ได้ใช้ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนไว้ดังนี้

นักเรียนคนที่ 1

เพศหญิง อายุ 16 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหอวัง เรียนเปียโนมา 8 ปี ปัจจุบันผ่านการสอบระดับเกรด 5 ของสถาบัน ABRSM (Associated Board of the Royal Schools of Music) ได้แสดงความคิดเห็นว่า

ในส่วนที่ 1 ใช้คำอธิบายที่เข้าใจได้ง่ายและละเอียด เข้าใจถึงที่มาของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ มีรูปภาพประกอบที่สวยงามทำให้เข้าใจถึงบรรยากาศของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น บทกวีแนวซิมโบลิสต์น่าจะยกตัวอย่างที่เป็นภาษาอังกฤษเพิ่มอีกนิดหน่อย เทคนิคการประพันธ์มีการยกตัวอย่างประกอบที่ดีมาก ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น นอกจากนี้ทำให้รู้จักเดอบุสซีมากขึ้น

ในส่วนที่ 2 ทำให้รู้จักประวัติผู้ประพันธ์ในเพลงที่เลือกบรรเลง บันทึกจากบทเพลงมีคำอธิบายที่ดี เมื่อดูโน้ตเพลงประกอบทำให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น หัวข้อสัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์ดูไม่ธรรมดา ช่วยสร้างความคุ้นเคยกับเสียงก่อนที่จะบรรเลงบทเพลง ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อมมีคำอธิบายที่ดีมากรู้สึกชอบมาก สามารถช่วยพัฒนาการฝึกซ้อมให้ดีขึ้น

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับชั้นกลางตอนปลาย เนื้อหามีความครอบคลุมและเหมาะสมกับการทำความเข้าใจด้วยตนเอง ชุดการสอนทำให้รู้จักและเข้าใจดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น สามารถศึกษาด้วยตนเองได้ มีการแนะนำวิธีการเล่นที่ละเอียด เนื้อหาเข้าใจง่าย บทเพลงที่บรรเลงมีความน่าสนใจ และมีการแนะนำให้สำรวจตนเองในจุดที่สำคัญด้วย

นักเรียนคนที่ 2

เพศหญิง อายุ 17 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางกะปิ เรียนเปียโนมา 11 ปี ปัจจุบันผ่านการสอบเกรด 6 ของสถาบัน ABRSM (Associated Board of the Royal Schools of Music) ได้แสดงความคิดเห็นว่า

ในส่วนที่ 1 คำอธิบายเข้าใจง่าย อ่านไม่ยาก เข้าใจถึงที่มาของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ มีรูปภาพประกอบที่สวยงามน่าสนใจ การอธิบายประกอบภาพช่วยให้เข้าใจบรรยากาศและอารมณ์ในดนตรีมากยิ่งขึ้น มีการยกตัวอย่างประกอบที่ดี ทั้งบทกวีแนวซิมโบลิสต์ และเทคนิคการประพันธ์ ในส่วนของลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มีคำอธิบายสั้นแต่เข้าใจได้ง่าย

ในส่วนที่ 2 ประวัติผู้ประพันธ์อธิบายได้กระชับไม่สั้นและยาวเกินไป บันทึกจากบทเพลงมีการอธิบายได้ละเอียดและเข้าใจ หัวข้อสัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์มีความคิดสร้างสรรค์มากที่จะช่วยให้สัมผัสกับบรรยากาศจากคอร์ดในบทเพลงก่อนเล่น ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อมอธิบายได้เข้าใจและเป็นขั้นตอนดี สามารถช่วยเหลือในการฝึกซ้อมได้

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับชั้นกลางตอนปลาย เนื้อหาที่มีความเหมาะสมและจัดลำดับเนื้อหาได้เป็นขั้นตอนดี บทเพลงที่ให้อรรถรสมีความไพเราะและยินดีมากที่มีโอกาสได้เล่น นอกจากนี้มีการยกตัวอย่างประกอบมากมาย และมีชุดประกอบ ทำให้เห็นภาพและเข้าใจดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น เหมาะสำหรับคนที่เพิ่งจะหัดเล่นดนตรีในยุคอิมเพรสชันนิสต์

นักเรียนคนที่ 3

เพศชาย อายุ 18 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เรียนเปียโนมา 12 ปี ปัจจุบันผ่านการสอบเกรด 8 ของสถาบัน ABRSM (Associated Board of the Royal Schools of Music) ได้แสดงความคิดเห็นว่า

ในส่วนที่ 1 มีการใช้คำอธิบายที่เข้าใจง่าย เข้าใจถึงที่มาของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ ทำให้รู้จักศิลปะมากขึ้นอีกยุคหนึ่ง บทกวีแนวซิมโบลิสต์อธิบายได้เข้าใจ แต่น่าจะมีตัวอย่างเยอะกว่านี้ ลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์อธิบายได้เข้าใจ หัวข้ออิทธิพลของเดอบุสซีทำให้รู้ถึงความสำคัญของเดอบุสซี หัวข้อการออกห่างจากระบบทonalitiมีความเข้าใจ แต่น่าจะมีตัวอย่างเพลงที่ยากๆประกอบด้วย เทคนิคการประพันธ์อธิบายได้เข้าใจและมีตัวอย่างประกอบ

ในส่วนที่ 2 อธิบายประวัติผู้ประพันธ์ได้ชัดเจน บันทึกจากบทเพลงอธิบายได้ดี แต่อยากให้เสริมคำอธิบาย เช่น คำว่า Flutter Pedal อยากให้อธิบายให้ละเอียดกว่านี้ หัวข้อสัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์ทำให้เข้าใจและคุ้นเคยกับคอร์ดต่างๆก่อนเล่น ข้อแนะนำในการฝึกซ้อมเขียนได้ดีมาก สามารถเป็นแนวทางในการฝึกซ้อมที่ดี

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่มีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอน เนื้อหาที่มีความเหมาะสม เข้าใจได้ง่าย มีการจัดลำดับเนื้อหาได้อย่างเป็นขั้นตอน ทำให้รู้จักดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น เพราะคนส่วนมากไม่ค่อยรู้จักดนตรีในยุคนี้ บทเพลงที่ได้เลือกบรรเลงมีความน่าสนใจไม่ยากเกินไป และชุดการสอนทำให้เข้าใจถึงความเป็นมาและเป็นแนวทางในการบรรเลงที่ดี นอกจากนี้ทำให้รู้จักยุคของดนตรีเพิ่มขึ้นอีกยุคหนึ่งด้วย

นักเรียนคนที่ 4

เพศหญิง อายุ 19 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรียนเปียโนมา 12 ปี ปัจจุบันผ่านการสอบเกรด 8 ของสถาบัน ABRSM (Associated Board of the Royal Schools of Music) ได้แสดงความคิดเห็นว่า

ในส่วนที่ 1 มีคำอธิบายที่ดี เข้าใจถึงที่มาของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ ทำให้รู้จักยุคของภาพเขียน ทำให้รู้จักประเภทของกลอนอีกประเภทหนึ่ง หัวข้อลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์อธิบายได้ดี ทำให้รู้ว่าเพลงมีเอกลักษณ์ต่างจากยุคอื่นอย่างไร นอกจากนี้มีการยกตัวอย่างประกอบทำให้เข้าใจเทคนิคการประพันธ์ในยุคนี้มากขึ้น

ในส่วนที่ 2 อธิบายประวัติผู้ประพันธ์ได้เข้าใจดี บันทึกจากบทเพลงเป็นหัวข้อที่ดีทำให้รู้รายละเอียดของบทเพลง หัวข้อสัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์และข้อแนะนำในการฝึกซ้อมรู้สึกชอบมากสามารถคิดและอธิบายได้ดี

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่ดี มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับชั้นกลางตอนปลาย เนื้อหาที่มีความเหมาะสมสามารถเข้าใจได้ง่าย มีการจัดลำดับเนื้อหาได้ดีทำให้เข้าใจดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น สามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ดีเพราะนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นกลางตอนปลายส่วนใหญ่ไม่เคยเล่นและไม่ค่อยรู้จักบทเพลงในยุคนี้เลย นอกจากนี้บทเพลงที่ได้บรรเลงมีความไพเราะน่าสนใจและสามารถทำให้เข้าใจดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้ดี

นักเรียนคนที่ 5

เพศหญิง อายุ 16 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวิทยา 2 เรียนเปียโนมา 6 ปี ปัจจุบันผ่านการสอบเกรด 6 ของสถาบัน ABRSM (Associated Board of the Royal Schools of Music) ได้แสดงความคิดเห็นว่า

ในส่วนที่ 1 มีคำอธิบายที่ดี รายละเอียดและกระชับ ทำให้เข้าใจถึงที่มาของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ รูปภาพประกอบมีความสวยงามและมีคำอธิบายประกอบที่กระชับทำให้เข้าใจได้มากขึ้น ส่วนบทกวีแนวซิมโบลิสต์อธิบายได้ดี ชอบที่มีตัวอย่างบทกวีเป็นภาษาไทยทำให้เข้าใจมากขึ้น ลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มีเนื้อหาที่กระชับมาก ชอบที่มีตัวอย่างบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์หลายเพลง หัวข้ออิทธิพลของเดอบุสซีต่อดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ทำให้เข้าใจความคิดของเดอบุสซีในการประพันธ์เพลง หัวข้อการออกห่างจากระบบทonaliti และเทคนิคการประพันธ์มีการยกตัวอย่างประกอบที่ละเอียดมากทำให้เข้าใจได้ไม่ยาก

ในส่วนที่ 2 ประวัติของผู้ประพันธ์อธิบายได้ใจความดี ชอบหัวข้อบันทึกจากบทเพลงมากๆ เพราะบอกทุกอย่างที่เราอยากรู้และไม่เคยรู้เกี่ยวกับบทเพลงได้ละเอียดมาก แนะนำในจุดที่สำคัญๆของบทเพลง หัวข้อสัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลงมีเนื้อหาที่ดี ส่วนข้อแนะนำในการฝึกซ้อมเป็นหัวข้อที่ดีมากๆรู้สึกชอบมากๆ สามารถอธิบายเหมือนมีครูจริงๆมาสอนให้ เข้าใจได้ง่ายมากๆ

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่ดี มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับชั้นกลางตอนปลาย มีเนื้อหาที่เหมาะสม ใช้ภาษาเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน เนื้อหาละเอียดและครอบคลุม บทเพลงที่ได้บรรเลงทำให้เข้าใจดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น เหมาะสำหรับผู้สนใจจะเล่นบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์แต่ยังมีความรู้ไม่มากพอ เนื้อหาในทุกๆเรื่องมีความละเอียดและกระชับ เข้าใจง่ายมากถึงมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีตัวอย่างประกอบมากมายทำให้เห็นภาพได้ชัดเจนมาก ส่วนข้อแนะนำในการฝึกซ้อมขึ้นขอบมาก เพราะอธิบายได้ละเอียดมากพอที่จะทำให้คนที่ไม่เคยเล่นเพลงในยุคนี้สามารถเล่นด้วยความเข้าใจมากขึ้น

นักเรียนคนที่ 6

เพศหญิง อายุ 18 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรียนเปียโนมา 6 ปี ปัจจุบันผ่านการสอบเกรด 8 ของสถาบัน ABRSM (Associated Board of the Royal Schools of Music) ได้แสดงความคิดเห็นว่า

ในส่วนที่ 1 มีคำอธิบายที่ดี ทำให้เข้าใจถึงที่มาของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ สามารถเข้าใจถึงอิทธิพลของศิลปะ รูปภาพประกอบสวย มีความหลากหลาย และน่าสนใจ แต่ขนาดของรูปอาจเล็กไป ส่วนคำอธิบายประกอบรูปดีมากทำให้เข้าใจและนำติดตาม หัวข้อบทกวีแนวซิมโบลิสต์อธิบายได้กระชับและเข้าใจง่าย แต่มีตัวอย่างน้อยไป หัวข้อลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สามารถอธิบายได้ดีมาก เข้าใจได้ง่าย และมีตัวอย่างเพลงมากมาย หัวข้ออิทธิพลของเดอบุสซีอธิบายได้เข้าใจ หัวข้อการออกห่างจากระบบทonalitคำอธิบายเข้าใจง่าย ใช้คำไม่ซับซ้อน มีการยกตัวอย่างประกอบที่ดี หัวข้อเทคนิคการประพันธ์อธิบายได้เข้าใจดี และมีตัวอย่างประกอบที่น่าสนใจ ทำให้จดจำเทคนิคเหล่านั้นได้ง่ายและเร็วขึ้น

ในส่วนที่ 2 มีการแนะนำประวัติผู้ประพันธ์ได้ดี หัวข้อบันทึกจากบทเพลงสามารถอธิบายบทเพลงได้ดีมาก เข้าใจง่าย ประกอบกับครูผู้สอนช่วยอธิบายทำให้เข้าใจมากขึ้น หัวข้อสัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลงสามารถทำให้เข้าใจบรรยากาศของบทเพลงก่อนเล่น ข้อแนะนำในการฝึกซ้อมทำให้การฝึกซ้อมง่ายขึ้นและสามารถฝึกได้เอง

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่ดี มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับชั้นกลางตอนปลาย เนื้อหาเหมาะสมและสามารถเรียบเรียงได้ดี มีคำอธิบายที่กระชับและนำติดตาม ใช้ภาษาได้อ่านและไม่ยากเกินไป มีภาพประกอบที่หลากหลายน่าสนใจ มีการยกตัวอย่างประกอบมากมาย บทเพลงที่ได้เลือกบรรเลงก็มีความไพเราะน่าสนใจ ทำให้นักเรียนชอบและเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น

นักเรียนคนที่ 7

เพศชาย อายุ 16 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา เรียนอิเล็กทรอนิกส์ออร์แกนตั้งแต่ 6 ขวบ และย้ายมาเรียนเปียโนได้ 6 ปี ได้แสดงความคิดเห็นว่า

ในส่วนที่ 1 หัวข้อภาพเขียนแนวอิมเพรสชันนิสต์ มีคำอธิบายที่เข้าใจง่าย เนื้อหาละเอียด ทำให้เข้าใจถึงที่มาของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ หัวข้อบทกวีแนวซิมโบลิสต์มีการนำเสนอหลายรูปแบบ มีการเปรียบเทียบได้ดี หัวข้อลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์อธิบายได้เข้าใจง่าย และมีการยกตัวอย่างประกอบทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น หัวข้ออิทธิพลของเดอบุสซีต่อดนตรีอิมเพรสชันนิสต์อ่านแล้วทำความเข้าใจยาก หัวข้อการออกห่างจากระบบโทนาลิตีเนื้อหากระชับ มีการยกตัวอย่างประกอบที่เข้าใจง่าย หัวข้อเทคนิคการประพันธ์มีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบทำให้เข้าใจง่าย แต่ในเรื่องเพนาโทนิคเข้าใจยาก ควรมีเนื้อหาที่ละเอียดกว่านี้

ในส่วนที่ 2 สามารถอธิบายประวัติผู้ประพันธ์ได้กระชับเข้าใจดี หัวข้อบันทึกจากบทเพลงมีเนื้อหาที่ดีมาก ๆ ละเอียด ทำให้รู้รายละเอียดสำคัญของบทเพลง หัวข้อสัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลงทำให้คุ้นเคยกับคอร์ดในบทเพลงก่อนเล่น ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อมทำออกมาได้ดี มีเนื้อหาที่เข้าใจง่ายมาก ๆ ทำให้อยากที่จะเรียนรู้และทดลองซ้อมด้วยตนเอง

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับชั้นกลางตอนปลาย เนื้อหาและคำอธิบายมีความเหมาะสม กระชับ เข้าใจง่าย เป็นชุดการสอนที่อ่านเข้าใจง่าย ทำให้รู้สึกสนใจบทเพลงในยุคอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น บทเพลงที่ให้เลือกบรรเลงก็มีความไพเราะน่าสนใจ ไม่ยากหรือง่ายเกินไป

นักเรียนคนที่ 8

เพศหญิง อายุ 16 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ เรียนเปียโนมา 9 ปี ปัจจุบันผ่านการสอบระดับเกรด 8 ของสถาบัน ABRSM (Associated Board of the Royal Schools of Music) ได้แสดงความคิดเห็นว่า

ในส่วนที่ 1 หัวข้อภาพเขียนแนวอิมเพรสชันนิสต์ มีคำอธิบายที่เข้าใจง่าย เนื้อหาละเอียด ทำให้เข้าใจถึงที่มาของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ นอกจากนี้มีการเลือกภาพประกอบที่ดี คำอธิบายประกอบภาพทำให้เข้าใจได้ง่าย บทกวีแนวซิมโบลิสต์เนื้อหาดี อ่านเข้าใจง่าย ชอบที่มีตัวอย่างประกอบทำให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์เนื้อหากระชับ คำอธิบายเข้าใจได้ง่าย อิทธิพลของเดอบุสซีอ่านแล้วเข้าใจ หัวข้อการออกห่างจากระบบโทนาลิตีอ่านแล้ว

เข้าใจ มีตัวอย่างง่ายๆให้ดู หัวข้อเทคนิคการประพันธ์ควรรออธิบายให้ละเอียดกว่านี้เพราะยังไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้

ในส่วนที่ 2 สามารถอธิบายประวัติผู้ประพันธ์ได้กระชับ หัวข้อบันทึกจากบทเพลงมีเนื้อหาที่ละเอียดเมื่อดูโน้ตเพลงประกอบทำให้เข้าใจบทเพลงมากยิ่งขึ้น หัวข้อสัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลงทำให้ได้ยินลีลาของคอร์ดในบทเพลงก่อนเล่น ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อมมีคำอธิบายที่ดีมากมีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย แนะนำในจุดที่ควรระวัง

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับชั้นกลางตอนปลาย เนื้อหาและคำอธิบายมีความเหมาะสม กระชับ เข้าใจง่าย อ่านแล้วสามารถจับใจความได้ มีการยกตัวอย่างทำให้เห็นภาพและเข้าใจมากขึ้น รวมถึงมีแบบฝึกหัดทดสอบความเข้าใจด้วย บทเพลงที่บรรเลงก็มีความน่าสนใจทำให้อยากเล่นบทเพลงอื่นๆในยุคนี้

นักเรียนคนที่ 9

เพศชาย อายุ 14 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เรียนเปียโนมา 6 ปี ปัจจุบันผ่านการสอบเกรด 5 ของสถาบัน ABRSM (Associated Board of the Royal Schools of Music) ได้แสดงความคิดเห็นว่า

ในส่วนที่ 1 หัวข้อภาพเขียนแนวอิมเพรสชันนิสต์ มีคำอธิบายที่เข้าใจง่าย ทำให้เข้าใจถึงที่มาของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์และลักษณะของภาพวาด มีรูปภาพประกอบที่น่าสนใจ บทกวีแนวอิมโบลิสต์เนื้อหาดี อ่านเข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบทำให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มีเนื้อหาดีแต่คำอธิบายตรงย่อหน้าที่สองอ่านแล้วไม่ค่อยเข้าใจ อิทธิพลของเดอบุสซีอ่านแล้วเข้าใจคำอธิบายไม่ถ้วน หัวข้อการออกห่างจากระบบทonalitiมีเนื้อหาที่ดี เข้าใจง่าย เพราะมีตัวอย่างประกอบ แต่คำอธิบายในเรื่องคอร์ดขานและโมคอ่านแล้วไม่ค่อยเข้าใจ

ในส่วนที่ 2 สามารถอธิบายประวัติผู้ประพันธ์ได้เข้าใจ หัวข้อบันทึกจากบทเพลงช่วยให้เข้าใจบทเพลงมากยิ่งขึ้นแต่มีศัพท์บางตัวที่ไม่เข้าใจว่าต้องเล่นอย่างไร หัวข้อสัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลงเป็นหัวข้อที่สร้างสรรค์ทำให้คุ้นเคยกับคอร์ดในบทเพลงก่อนเล่น ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อมมีคำอธิบายที่ดีมากมีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย สามารถช่วยเหลือการซ้อมได้ดี

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่อ่านเข้าใจง่าย สามารถเข้าถึงบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ได้ง่าย ถึงแม้ไม่เคยเล่นดนตรียุคนี้มาก่อนแต่สามารถเข้าใจ

ได้เนื้อหาและวิธีการเล่นได้ไม่ยากหากมีครูคอยอธิบายไปด้วย บทเพลงที่บรรเลงมีความน่าสนใจไม่ยากเกินไปเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้

นักเรียนคนที่ 10

เพศหญิง อายุ 14 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตเกษตร เรียนเปียโนมา 7 ปี ปัจจุบันผ่านการสอบเกรด 7 ของสถาบัน ABRSM (Associated Board of the Royal Schools of Music) ได้แสดงความคิดเห็นว่า

ในส่วนที่ 1 หัวข้อภาพเขียนแนวอิมเพรสชันนิสต์ มีคำอธิบายที่เข้าใจง่าย เนื้อหาละเอียด ทำให้เข้าใจถึงที่มาของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ นอกจากนี้มีการเลือกภาพประกอบที่ดี คำอธิบายประกอบภาพทำให้เข้าใจได้ง่าย บทกวีแนวซิมโบลิสต์อ่านแล้วเข้าใจได้ง่ายถึงแม้ไม่เคยรู้จักมาก่อน พร้อมกับมีตัวอย่างประกอบทำให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ เนื้อหากระชับ แต่อาจมีการใช้คำกวนบ้าง แต่ก็สามารถทำความเข้าใจได้ อิทธิพลของเดอบุสซีอ่านแล้วเข้าใจทำให้เห็นความสำคัญของเดอบุสซี หัวข้อการออกห่างจากระบบทonalisต์อ่านแล้วเข้าใจ มีตัวอย่างให้ดูทำให้เข้าใจมากขึ้นหัวข้อเทคนิคการประพันธ์มีเนื้อหาที่ดีอ่านแล้วเข้าใจ แต่เรื่องบันไดเสียงเพนทาโทนิคอยากให้อธิบายความมากกว่านี้

ในส่วนที่ 2 สามารถอธิบายประวัติผู้ประพันธ์ได้กระชับ หัวข้อบันทึกจากบทเพลงมีเนื้อหาที่ละเอียดเมื่อดูโน้ตเพลงประกอบทำให้เข้าใจบทเพลงมากยิ่งขึ้น หัวข้อสัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลงทำให้ได้ยินสีสันของคอร์ดในบทเพลงก่อนเล่น ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อมมีคำอธิบายที่ดีมากมีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย ช่วยเหลือการซ้อมได้ดีมาก สามารถซ้อมได้ด้วยตัวเอง

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับชั้นกลางตอนปลาย ชุดการสอนทำให้รู้จักดนตรีเพิ่มอีกหนึ่งยุค สามารถอ่านด้วยความเข้าใจ มีการยกตัวอย่างทำให้เห็นภาพได้ค่อนข้างชัดเจน และทำให้มีความรู้ในหลายๆเรื่องมากขึ้น บทเพลงที่บรรเลงก็มีความไพเราะน่าสนใจไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป

จากข้อมูลการสัมภาษณ์นักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายจำนวน 10 คน ที่ได้ใช้ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายไปใช้นั้น นักเรียนได้ให้ความคิดเห็นที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายนั้น พอสรุปได้ว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น เข้าใจถึงที่มาและลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น ชุดการสอนมีเนื้อหาและคำอธิบายที่เข้าใจได้ง่าย นอกจากนี้ยังสามารถช่วยเหลือในด้านทักษะการบรรเลงและการซ้อมเปียโนให้ดียิ่งขึ้นเนื่องจากมี

หัวข้อที่แนะนำถึงวิธีการซ่อมอย่างละเอียด บทเพลงที่ให้บริการมีความน่าสนใจและทำให้เข้าใจ
สำเนียงของคนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น

4.3 ข้อเสนอแนะโดยรวมที่มีต่อการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียน

เป็โนชั้นกลางตอนปลายของครูผู้สอนและนักเรียน

1. ในส่วนที่ 1 ควรขยายความอีกว่าดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ส่งอิทธิพลถึงดนตรีในยุค
ศตวรรษที่ 20 อย่างไร เพื่อที่นักเรียนจะได้เห็นภาพรวมในด้านประวัติศาสตร์และโครงสร้างของบท
เพลง
2. ในส่วนที่ 2 ควรเพิ่มบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ที่เป็นตัวอย่างในการบรรเลงให้
มากกว่านี้
3. ในส่วนของรูปแบบของชุดการสอนและการจัดวางของเนื้อหาควรปรับปรุงให้
น่าสนใจมากขึ้น เพื่อที่นักเรียนจะได้ไม่รู้สึกเบื่อ และดึงดูดความสนใจให้อยากอ่าน จะได้ไม่รู้สึกว่า
เพลงยุคนี้ยากเกินไป แต่ในส่วนของเนื้อหานั้นมีคุณภาพอยู่แล้ว
4. อยากให้มีการแนะนำอย่างอื่นเพิ่มเติม เช่น เว็บไซต์ที่นักเรียนสามารถหาข้อมูล
เพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
5. รูปภาพประกอบควรมีขนาดใหญ่กว่านี้
6. คำอธิบายในส่วนขอเทคนิคการประพันธ์ที่พบในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ควรขยาย
ความให้มากกว่านี้ เพื่อที่นักเรียนจะได้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง แต่ในส่วนของตัวอย่างประกอบนั้นดีมาก
อยู่แล้ว

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย และศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1) สรุปผลการวิจัย
- 2) การอภิปรายผล
- 3) ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลของการวิจัย เรื่อง ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาเปียโนจำนวน 5 คน ที่ได้นำชุดการสอนไปใช้กับนักเรียนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลาย โดยกำหนดให้ครู 1 คน ต่อนักเรียน 2 คน พบว่าครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่สามารถทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น มีการเรียบเรียงเนื้อหาได้เป็นลำดับดี คำอธิบายใช้ภาษากระชับ เข้าใจง่าย และมีตัวอย่างประกอบทำให้นักเรียนทำความเข้าใจกับเนื้อหาได้ไม่ยาก นอกจากนี้ยังมีรูปภาพและแบบฝึกหัดประกอบทำให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย บทเพลงที่ให้นักเรียนเลือกบรรเลงสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจในสำเนียงของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้นและสามารถพัฒนาทักษะการ

บรรเลงเปียโนของนักเรียนให้มีศักยภาพมากขึ้น ถือว่าเป็นชุดการสอนที่สามารถช่วยเหลือการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

5.1.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

จากการสัมภาษณ์นักเรียนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายจำนวน 10 คน ที่ได้ใช้ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่สามารถทำให้นักเรียนได้รับความรู้ทางดนตรีมากขึ้น มีเนื้อหาและคำอธิบายที่เหมาะสม ทำให้เข้าใจถึงที่มาและลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้ไม่ยากเนื่องจากชุดการสอนมีตัวอย่างประกอบคำอธิบายอย่างต่อเนื่อง ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย อีกทั้งยังมีรูปภาพแบบฝึกหัด กิจกรรม และซีดีประกอบ ทำให้เห็นภาพรวมของเนื้อหาชัดเจนมากยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่านักเรียนบางคนอาจไม่เคยรู้จักดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มาก่อนแต่ชุดการสอนสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจถึงลักษณะดนตรีได้ไม่ยาก ในส่วนที่สองซึ่งเป็นส่วนที่มีเนื้อหาในเชิงปฏิบัติ นักเรียนมีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหัวข้อข้อแนะในการฝึกซ้อม นักเรียนได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญในการฝึกซ้อม อีกทั้งยังสามารถช่วยเหลือในการฝึกซ้อมด้วยตนเองได้อีกด้วย ส่วนบทเพลงที่บรรเลงมีความไพเราะและน่าสนใจ

5.2 การอภิปรายผล

5.2.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาเปียโนจำนวน 5 คน ที่ได้นำชุดการสอนไปใช้กับนักเรียนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลาย โดยกำหนดให้ครู 1 คน ต่อนักเรียน 2 คน พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่สามารถทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น มีการเรียบเรียงเนื้อหาได้เป็นลำดับดี คำอธิบายใช้ภาษากระชับ เข้าใจง่าย และมีตัวอย่างประกอบทำให้นักเรียนทำความเข้าใจกับเนื้อหาได้ไม่ยาก นอกจากนี้ยังมีรูปภาพและแบบฝึกหัดประกอบทำให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย บทเพลงที่ให้นักเรียนเลือกบรรเลงสามารถ

ทำให้นักเรียนเข้าใจในสำเนียงของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้นและสามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงเปียโนของนักเรียนให้มีศักยภาพมากขึ้น ถือว่าเป็นชุดการสอนที่สามารถช่วยเหลือการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

ซึ่งผลการทดลองได้ทำให้เล็งเห็นถึงความสำคัญของชุดการสอนที่สามารถช่วยเหลือการเรียนการสอนเปียโนของครูและนักเรียนในระดับชั้นกลางตอนปลายซึ่งเป็นระดับที่ควรได้รับการเรียนรู้ที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น โดย Scott Mc Bride Smith (2000) กล่าวว่า บทเพลงที่จัดให้นักเรียนระดับชั้นกลางควรเป็นบทเพลงที่มีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ด้านสุนทรียศาสตร์ (Artistic) เทคนิค (Technique) และแนวคิดทางดนตรี (Musical) ทำให้นักเรียนได้มากขึ้น รวมถึงบทเพลงควรมีโครงสร้างต่างๆที่ซับซ้อนขึ้น ทั้งด้าน ทำนอง (Melody) จังหวะ (Rhythm) การเล่นแนวประกอบ (Accompaniment) การแยกประสาทสัมผัส (Independence) เสียงประสาน (Harmony) และพื้นผิว (Texture) ของดนตรี เป็นต้น

ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์นั้นเป็นดนตรีที่มีความไพเราะ น่าสนใจ และสามารถเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ๆทางด้านดนตรีให้แก่ นักเรียนได้ E.Robert Schmitz (1950) กล่าวว่า ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์เป็นดนตรีที่มีแนวความคิดที่น่าสนใจ ในการใช้เทคนิคการประพันธ์แบบใหม่ที่ทำให้บทเพลงมีความเฉพาะตัว มีการใช้เสียงประสานที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของดนตรีคลาสสิก มีลีลาที่น่าประทับใจและมีเสน่ห์ สามารถสร้างบรรยากาศและความรู้สึกที่แตกต่างจากดนตรีในยุคก่อนหน้านี้ จากคำกล่าวนี้ทำให้เห็นว่าดนตรีอิมเพรสชันนิสต์เป็นดนตรีที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้นกลางตอนปลายที่ต้องการความท้าทายในการเรียนรู้ที่ยากมากขึ้น นอกจากนี้ชุดการสอนยังสามารถช่วยเหลือการสอนให้แก่ครูผู้สอนได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ กัลยา ติมะเศรษฐ (2542) ว่า ชุดการสอนช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อน ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ชุดการสอนช่วยลดภาระของผู้สอน และช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนกับสิ่งที่กำลังศึกษา

5.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

จากการสัมภาษณ์นักเรียนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายจำนวน 10 คน ที่ได้ใช้ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่มีเนื้อหาและคำอธิบายที่เหมาะสม ทำให้เข้าใจถึงที่มาและลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้ไม่ยากเนื่องจากชุดการสอนมีตัวอย่างประกอบคำอธิบายอย่างต่อเนื่อง ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย

อีกทั้งยังมีรูปภาพแบบฝึกหัด กิจกรรม และซีดีประกอบ ทำให้เห็นภาพรวมของเนื้อหาชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในส่วนที่สองซึ่งเป็นส่วนของการปฏิบัติ นักเรียนมีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นหัวข้อบันทึกจากบทเพลงที่ช่วยทำให้นักเรียนรู้จักกับบทเพลงมากขึ้นจากการวิเคราะห์ส่วนประกอบของบทเพลง หัวข้อสัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์ที่ดึงส่วนที่ใช้เทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ออกมาให้นักเรียนได้บรรเลงเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับสำเนียงดนตรีแบบอิมเพรสชันนิสต์ก่อนเล่น และที่สำคัญในหัวข้อข้อแนะในการฝึกซ้อมนักเรียนมีความชื่นชอบเป็นอย่างมากเนื่องจากสามารถช่วยเหลือในการฝึกซ้อมด้วยตนเองได้เป็นอย่างดีเพราะมีคำอธิบายที่ละเอียด เป็นขั้นตอน และเข้าใจง่าย นอกจากนี้ยังสามารถทำให้นักเรียนได้สังเกตเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญในการฝึกซ้อมอีกด้วย ส่วนบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ที่มีให้บรรเลงในชุดการสอนนั้นนักเรียนมีความเห็นว่า มีความไพเราะและน่าสนใจ ทำให้นักเรียนได้รู้จักกับสำเนียงของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้ดียิ่งขึ้น

ซึ่งผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น เนื่องจากชุดการสอนมีสื่อประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลายทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาและคำอธิบายได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520) ว่าการนำระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายยังเป็นชุดการสอนที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับนักเรียนชั้นกลางตอนปลาย ซึ่งการได้รับเนื้อหาการเรียนรู้ตามระดับของผู้เรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ จินดารัตน์ เจริญวงษ์ (1998) ได้กล่าวถึงปัญหาของการเรียนการสอนเปียโนในประเทศไทยส่วนหนึ่งว่าประเทศไทยมีสื่อการสอนน้อย ไม่มากพอที่ครูหรือนักเรียนจะเลือกนำมาใช้ ครูจึงให้นักเรียนเล่นเพลงที่ยากเกินความสามารถ มากกว่าที่จะให้นักเรียนได้เล่นเพลงที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ อันจะส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการไปตามลำดับความสามารถ ครูมักเลือกเพลงให้นักเรียนเล่นโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน การขาดสื่อประเภทบทเพลง ทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้เรื่องราววรรณกรรมดนตรีที่หลากหลาย รวมทั้งวรรณกรรมดนตรีในยุคปัจจุบัน

ดังนั้นชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย จึงเป็นชุดการสอนที่สามารถเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้แก่นักเรียน และสามารถช่วยเหลือการสอนของครูได้เป็นอย่างดี

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการนำชุดการสอนที่สร้างขึ้นมาทดลองใช้ มีดังนี้

1. ครูควรอ่านเนื้อหาของชุดการสอนอย่างละเอียดถี่ถ้วนในทุกหัวข้อก่อนทำการสอนนักเรียน เพื่อให้ทราบภาพรวมของสิ่งที่จะสื่อในชุดการสอนและทำให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจมากเพียงพอที่จะอธิบายในจุดที่นักเรียนสงสัย
2. ครูควรชี้ให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญในการหาความรู้เพิ่มเติมจากการฟังเพลงและการอ่านหนังสือด้วย เนื่องจากนักเรียนเปียโนทั่วไปเมื่อฝึกหัดบทเพลงจะติดนิสัยชอบเล่นอย่างเดียวแต่จะไม่ค่อยสนใจที่จะหาความรู้ในด้านอื่นเพิ่มเติม
3. นักเรียนควรที่จะเรียนรู้บทเพลงใหม่ๆ ตลอดเวลา เพื่อที่จะได้เกิดประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่หลากหลายและพัฒนาศักยภาพในการบรรเลงดนตรี
4. หลังจากเสร็จสิ้นจากการวิจัยในสัปดาห์ที่ 8 ครูควรหาโอกาสให้นักเรียนได้นำบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ที่บรรเลงมาบรรเลงต่อหน้าผู้อื่น เพื่อพัฒนาศักยภาพในการแสดง
5. ครูควรสร้างทัศนคติที่ดีต่อดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ให้แก่นักเรียนเพื่อให้เด็กมีความพึงพอใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ อีกทั้งยังเป็นการวางรากฐานที่ดีกับทัศนคติที่มีต่อดนตรีในยุคศตวรรษที่ 20
6. ครูควรนำดนตรีในยุคอื่นๆ ที่นักเรียนได้บรรเลงอยู่แล้วมาเปรียบเทียบกับดนตรีอิมเพรสชันนิสต์เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่าง
7. ในขณะที่สอนเนื้อหาในส่วนที่ 2 ครูควรทบทวนความรู้ของเนื้อหาในส่วนที่ 1 อย่างสม่ำเสมอ และนำเนื้อหาในส่วนที่ 1 มาเชื่อมโยงกับเนื้อหาในส่วนที่ 2 ด้วย

5.3.2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สนับสนุนให้มีการสร้างชุดการสอนดนตรีในยุคอื่นๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนและนักเรียนในระดับชั้นกลางตอนปลาย
2. ควรสร้างชุดการสอนเปียโนในลักษณะนี้แก่นักเรียนในระดับชั้นอื่นด้วย เช่น ระดับชั้นต้น หรือระดับชั้นสูง
3. สนับสนุนให้ผู้ เล่นเครื่องดนตรีอื่นนอกเหนือจากเปียโนสร้างชุดการสอนดนตรีให้แก่เครื่องที่ตนเองเล่นเป็นภาษาไทย เพื่อส่งเสริมให้มีสื่อการเรียนการสอนดนตรีที่จะมาช่วยเหลือครูและนักเรียนไทยให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

THE CREATION OF A NEW BOOK FOR THE STUDY OF “IMPRESSIONIST” PIANO LITERATURE FOR LATE-INTERMEDIATE PIANO STUDENTS

อัจฉริยา ฟูเกียรติ 5037935 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : สำราญ เกิดผล, ศิลปินแห่งชาติ, อรวรรณ บรรจงศิลป์, กศ.บ., ค.ม., M.M

บทสรุปแบบสมบูรณ์

บทนำ

ปัจจุบันการเรียนเปียโนได้รับความนิยมอย่างมากในโรงเรียนดนตรีเอกชนนอกแบบหลายแห่ง เปียโนกลายเป็นเครื่องดนตรีหลักที่นักเรียนเลือกเรียนในการเรียนดนตรี ทำให้จำนวนนักเรียนเปียโนมีมากขึ้นและหลากหลายระดับ

การเรียนเปียโนสามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นสูง ในระดับขั้นต้นนักเรียนจะเรียนบทเพลงจากหนังสือแบบเรียน (Method Book) ของสำนักพิมพ์ต่างๆ จนกระทั่งนักเรียนสามารถก้าวเข้าสู่ระดับขั้นกลางซึ่งมีเนื้อหาในบทเรียนที่ยากขึ้น และนักเรียนมีอิสระเสรีในเรื่องของความคิดเห็นมากขึ้น Scott McBride Smith (1991) กล่าวว่า บทเพลงสำหรับนักเรียนระดับขั้นกลางเป็นบทเพลงที่มีความซับซ้อนในองค์ประกอบต่างๆ ของดนตรีมากขึ้น ทั้งในด้าน ทำนอง จังหวะ การเล่นแนวประกอบ ความสัมพันธ์ระหว่างมือ เสียงประสาน และเทคนิค ผู้สอนจึงควรเลือกบทเพลงเป็นที่รู้จักในยุคต่างๆ ซึ่งจะสามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนาในเรื่องของอารมณ์และการแสดงออกถึงความรู้สึก นอกจากนี้นักเรียนในระดับนี้สามารถมีส่วนร่วมแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดและเรียนรู้ในการตีความจากบทเพลง

ในช่วงของการเรียนระดับขั้นกลางนี้ถือเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของทั้งครูและนักเรียน เพลงในระดับนี้ทั้งยากและยาวขึ้นกว่าเดิมจึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกฝนนานขึ้นกว่าเดิม หากครูมีความรู้ทางดนตรีไม่เพียงพอ ถึงแม้จะมีความรู้ด้านจิตวิทยามากเพียงใดก็ไม่อาจทำให้นักเรียน

ก้าวหน้าได้ เพราะเพลงระดับชั้นกลางนั้นมีความซับซ้อนมาก ดังนั้นครูควรเข้าใจถึงรายละเอียดของเทคนิคทางดนตรีอย่างลึกซึ้ง ทั้ง การตีความของบทเพลง ประวัติศาสตร์ดนตรี และการแสดงออกทางอารมณ์ของบทเพลง (Scott McBride Smith, 1991: 87-90)

นักเรียนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายนั้นเป็นช่วงที่เชื่อมต่อการเรียนในขั้นสูง นักเรียนควรได้สัมผัสกับวรรณกรรมทางดนตรีที่หลากหลายยุคและสไตล์ แต่ครูสอนเปียโนส่วนใหญ่มักมีปัญหาในการสอนวรรณกรรม เทคนิคที่ซับซ้อน และการตีความเพลง รวมถึงขาดความรู้ความเข้าใจในแง่ประวัติศาสตร์และทฤษฎีดนตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับบทเพลงในยุคศตวรรษที่ 20 จากการสัมภาษณ์พบว่าทั้งครูผู้สอนและนักเรียนคิดว่าบทเพลงในยุคศตวรรษที่ 20 เป็นบทเพลงที่เข้าใจยาก ไม่คุ้นหู จึงมักก่อปัญหาในการเรียนการสอนอยู่เสมอ เช่น ครูสอนเฉพาะบทเพลงที่ตนเองเคยเรียนมา ครูเลือกเฉพาะบทเพลงที่ตนเองชอบและคุ้นหู นอกจากนี้ยังมีปัญหาในด้านของภาษา เนื่องจากสื่อการสอนส่วนใหญ่มาจากต่างประเทศ ทำให้ครูที่มีความสามารถด้านภาษาไม่เพียงพอขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง

จินดารัตน์ เจริญวงษ์ (1998) ได้กล่าวถึงปัญหาของการเรียนการสอนเปียโนในประเทศไทยว่า ครูส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาทางดนตรี ทำให้มีความรู้ไม่เพียงพอในการพัฒนาตนเองทางด้านดนตรี รวมถึงครูเปียโนมีสื่อการสอนน้อย ไม่มากพอที่ครูหรือนักเรียนจะเลือกนำมาใช้ หรือเพิ่มพูนการเรียนรู้นอกเหนือจากหนังสือแบบเรียน ที่ได้ใช้เป็นหนังสือหลัก รื้อหนังสือไม่มีหนังสือเกี่ยวกับการสอนเปียโนที่หลากหลายให้เลือกซื้อ ปัญหาอีกอย่างหนึ่งของการไม่มีสื่อการสอนที่มากพอ ครูจึงให้นักเรียนเล่นเพลงที่ยากเกินความสามารถ มากกว่าที่จะให้นักเรียนได้เล่นเพลงที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ อันจะส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการไปตามลำดับความสามารถ ครูมักเลือกเพลงให้นักเรียนเล่นโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน การขาดสื่อประเภทบทเพลง ทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้เรื่องวรรณกรรมดนตรีที่หลากหลาย รวมทั้งวรรณกรรมดนตรีในยุคปัจจุบัน

บทเพลงในยุคอิมเพรสชันนิสต์เป็นหนึ่งในสไตล์ดนตรีที่เกิดขึ้นในช่วงต้นยุคศตวรรษที่ 20 แต่มีความไพเราะคุ้นหูค่อนข้างมาก เนื่องจากยังมีรูปแบบบางส่วนที่ได้รับอิทธิพลจากยุคโรแมนติกอยู่ ดนตรีชนิดนี้มีลักษณะในการใช้เสียงเพื่อสร้างบรรยากาศและความรู้สึก (Roger Kamien, 1996: 448-450) บทเพลงในยุคอิมเพรสชันนิสต์ถึงแม้จะเป็นบทเพลงที่มีรูปแบบการประพันธ์ที่แปลกใหม่ แต่มีความน่าสนใจไม่น้อย ซึ่งถือเป็นทางเลือกหนึ่งของครูในการเลือกบทเพลงเปียโนในยุคศตวรรษที่ 20 ให้กับนักเรียนในระดับชั้นกลางตอนปลาย

โดยทั่วไปบทเพลงในยุคอิมเพรสชันนิสต์ถือเป็นวรรณกรรมทางดนตรีที่ได้รับความนิยมแพร่หลาย ทั้งในการสอบเทียบระดับความสามารถของสถาบันดนตรีต่างประเทศที่มาจัดสอบ

ในประเทศไทย เช่น สถาบันรอยัล (Associated Board of the Royal Schools of Music) หรือ สถาบันทรินิตี (Trinity College of Music) ซึ่งจะมีบทเพลงสโตร์อิมเพรสชันนิสต์ระบุไว้ในเพลงที่ใช้เลือกในการสอบดนตรี หรือแม้แต่การแข่งขันเปียโนรายการต่างๆก็จะมีบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ให้เลือกบรรเลง เช่น การแข่งขัน The 1st Siam International Piano Competition ที่จัดขึ้นสำหรับเด็กกลุ่มอายุ 9-17 ปี เป็นต้น จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ครูที่สอนนักเรียนในระดับชั้นกลางตอนปลายพบว่าครูเปียโนมักหลีกเลี่ยงที่จะให้นักเรียนเล่นบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ เนื่องจากมีความรู้ความเข้าใจไม่มากพอ จึงทำให้การเรียนรู้วรรณกรรมเปียโนของนักเรียนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายไม่กว้างขวางและไม่ได้รับการพัฒนาอย่างที่ควรจะเป็น

จากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลาย เพื่อใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนที่ทำให้การเรียนการสอนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเปียโนชั้นกลางตอนปลาย
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเปียโนชั้นกลางตอนปลายที่สามารถช่วยเหลือการเรียนการสอนของนักเปียโนชั้นกลางตอนปลายได้
2. ครูผู้สอนและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนเปียโนในยุคอื่นๆ และระดับอื่นๆต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูเปียโนที่มีประสบการณ์ในการสอนเปียโนไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 5 คน และนักเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลายในโรงเรียนดนตรีเอกชน มาตรา 15 (2) จำนวน 10 คน ซึ่งไม่จำกัดอายุของนักเรียน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย จากการค้นคว้างานเอกสารที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยจึงได้แบ่งเนื้อหาทางการเรียนการสอนออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่ประกอบด้วยคำอธิบายเกี่ยวกับยุคอิมเพรสชันนิสต์ในเชิงประวัติศาสตร์และทฤษฎี ดังนี้

- 1) ภาพเขียนแนวอิมเพรสชันนิสต์ (Impressionist Painting)
- 2) บทกวีแนวซิมโบลิสต์ (Symbolist Poetry)
- 3) ลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์
- 4) อิทธิพลของเดอบุสซีต่อดนตรีอิมเพรสชันนิสต์
- 5) การออกห่างจากระบบโทนาลิตี
- 6) เทคนิคการประพันธ์ส่วนใหญ่ที่พบในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์
- 7) แบบฝึกหัดท้ายส่วนที่ 1

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่ใช้ในการสอนเชิงปฏิบัติ ประกอบด้วยบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ 3 เพลง ซึ่งมีหัวข้อทางการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประพันธ์เพลง
- 2) บันทึกจากบทเพลง
- 3) กิจกรรม
- 4) สัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลง
- 5) ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อม
- 6) บันทึกถึงครู
- 7) สัมภาษณ์ตนเอง

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และในแต่ละครั้งใช้เวลา 20-30 นาทีทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของผู้เรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. กำหนดให้ครูผู้สอน 1 คน นำชุดการสอนไปใช้กับนักเรียนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายของตนเอง จำนวน 2 คน และเป็นการสอนแบบตัวต่อตัว
2. กำหนดให้ครูผู้สอนเลือกใช้บทเพลงในชุดการสอน 1 เพลง จากจำนวนทั้งหมด 3 เพลง

3. นักเรียนจะได้รับการเรียนการสอนตามชั่วโมงเรียนเปียโนปกติ แต่จะใช้ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายแทรกภายในชั่วโมงเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย

1. ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย
2. แบบสัมภาษณ์สำหรับครูผู้สอนและนักเรียนเพื่อสอบถามความคิดเห็นต่างๆที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลายโดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างชุดการสอน
จุดมุ่งหมายโดยรวมในการสร้างชุดการสอน คือ เพื่อให้ให้นักเรียนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้มากขึ้น โดยชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลายต้องเป็นชุดการสอนที่มีเนื้อหาครอบคลุมทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ ทฤษฎีดนตรี และด้านทักษะปฏิบัติ นอกจากนี้ยังสามารถเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนอีกด้วย
2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และทฤษฎีดนตรี จากตำรา เอกสาร และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
3. ศึกษาทักษะทางดนตรี และเนื้อหาการเรียนการสอนของนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลาย
4. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการสร้างชุดการสอน
5. คัดเลือกบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์จำนวน 3 เพลงจากหนังสือ Anthology of Impressionistic Piano Music โดยมีหลักการคัดเลือก ดังนี้
 - 5.1 เป็นบทเพลงที่แสดงถึงเทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์อย่างชัดเจน
 - 5.2 เป็นบทเพลงที่ส่งเสริมการเรียนรู้และจินตนาการ

5.3 เป็นบทเพลงที่มีความยาก-ง่ายอยู่ในระดับเดียวกันโดยเทียบมาตรฐานความยาก-ง่ายจากหนังสือ The Pianist's Guide to Standard Teaching and Performance Literature ของ Jane Magrath

6. จัดเรียงลำดับเนื้อหาของชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลาย

7. นำชุดการสอนที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ

8. หลังจากแก้ไขและปรับปรุงแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาภาษาที่ใช้ แบบฝึกหัด กิจกรรม และการจัดรูปแบบของชุดการสอน โดยประเมินคุณภาพของชุดการสอนจากแบบตรวจสอบคุณภาพชุดการสอน นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญสามารถให้คำแนะนำในจุดที่บกพร่องต่างๆ โดยการแก้ไขเป็นลายลักษณ์อักษรลงไปในชุดการสอน

9. หลังจากนำชุดการสอนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านตรวจสอบแล้ว นำผลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญที่ให้ไว้ไปปรับปรุงแก้ไขในชุดการสอน

10. สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนหลังจากสิ้นสุดการใช้ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายในสัปดาห์ที่ 8

11. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์ รวมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้ชุดการสอนแล้ว ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการนำชุดการสอนไปไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างคือ ครูเปียโน 5 คน จากโรงเรียนดนตรีจุฬารัตน์ 4 คน และเปียโนแกลลอรี่ 1 คน และนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย 10 คน จากโรงเรียนดนตรีจุฬารัตน์ 8 คน และเปียโนแกลลอรี่ 2 คน (ครู 1 คน ต่อนักเรียน 2 คน) ช่วงเวลาที่ทำการทดลอง ใช้เวลาในชั่วโมงเรียนเปียโนปกติของนักเรียน สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เป็นระยะเวลา 2 เดือน

2. ครูดำเนินการสอนโดยคัดเลือกบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ 1 เพลงจาก 3 เพลง ที่มีอยู่ในชุดการสอนให้แก่ นักเรียน

3. ดำเนินการสอนโดยใช้หัวข้อการเรียนรู้ต่างๆที่มีในชุดการสอนได้ตามความเหมาะสมกับนักเรียน

4. การสัมภาษณ์ครูผู้สอนและนักเรียนในสัปดาห์ที่ 8 โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งได้รับการตรวจสอบแล้ว ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ประวัติการศึกษาของครูและนักเรียน
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนโดยมีเนื้อหาในการสัมภาษณ์ ดังนี้
 - 1) ความเหมาะสมของเนื้อหา การจัดลำดับเนื้อหา และคำอธิบายของชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลาย
 - 2) ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อดนตรีอิมเพรสชันนิสต์จากการนำชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายไปใช้
 - 3) ความเหมาะสมของภาพประกอบในชุดการสอน
 - 4) การส่งเสริมการเรียนรู้ของแบบฝึกหัดและกิจกรรมในชุดการสอน
 - 5) ความสามารถในการพัฒนาความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ และทฤษฎีดนตรีของชุดการสอน
 - 6) ความสามารถในการพัฒนาทักษะในการบรรเลงเปียโนของนักเรียน
 - 7) ความสามารถในการช่วยเหลือการเรียนการสอนเปียโนของครูและนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย
 - 8) ความน่าสนใจของบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ที่มีให้เลือกบรรเลง
 - 9) ความเหมาะสมของระยะเวลาในการนำชุดการสอนไปใช้
 - 10) ข้อเสนอแนะของครูและนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กระทำ ดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูและนักเรียนให้ครบถ้วน
2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจำแนก วิเคราะห์ และจัดลำดับตามหัวข้อ
3. นำเสนอข้อมูลโดยใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน จำนวน 5 คน และนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย จำนวน 10 คน พบว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความคิดเห็นว่าชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายนั้นเป็นชุดการสอนที่สามารถช่วยเหลือการเรียนการสอนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายได้ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่สามารถทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น มีการเรียบเรียงเนื้อหาได้เป็นลำดับดี คำอธิบายใช้ภาษากระชับ เข้าใจง่าย และมีตัวอย่างประกอบทำให้นักเรียนทำความเข้าใจกับเนื้อหาได้ไม่ยาก นอกจากนี้ยังมีรูปภาพและแบบฝึกหัดประกอบทำให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย บทเพลงที่ให้นักเรียนเลือกบรรเลงสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจในสำเนียงของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้นและสามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงเปียโนของนักเรียนให้มีศักยภาพมากขึ้น ถือว่าเป็นชุดการสอนที่สามารถช่วยเหลือการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

ซึ่งผลการทดลองได้ทำให้เล็งเห็นถึงความสำคัญของชุดการสอนที่สามารถช่วยเหลือการเรียนการสอนเปียโนของครูและนักเรียนในระดับชั้นกลางตอนปลายซึ่งเป็นระดับที่ควรได้รับการเรียนรู้ที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น โดย Scott Mc Bride Smith (2000) กล่าวว่า บทเพลงที่จัดให้นักเรียนระดับชั้นกลางควรเป็นบทเพลงที่มีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ด้านสุนทรียศาสตร์ (Artistic) เทคนิค (Technique) และแนวคิดทางดนตรี (Musical) ให้นักเรียนได้มากขึ้น รวมถึงบทเพลงควรมีโครงสร้างต่างๆที่ซับซ้อนขึ้น ทั้งด้าน ทำนอง (Melody) จังหวะ (Rhythm) การเล่นแนวประกอบ (Accompaniment) การแยกประสาทสัมผัส (Independence) เสียงประสาน (Harmony) และพื้นผิว (Texture) ของดนตรี เป็นต้น

ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์นั้นเป็นดนตรีที่มีความไพเราะ น่าสนใจ และสามารถเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ๆทางด้านดนตรีให้แก่ให้นักเรียนได้ E.Robert Schmitz (1950) กล่าวว่า ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์เป็นดนตรีที่มีแนวความคิดที่น่าสนใจ ในการใช้เทคนิคการประพันธ์แบบใหม่ที่ทำให้บทเพลงมีความเฉพาะตัว มีการใช้เสียงประสานที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของดนตรีคลาสสิก มีลีลาที่น่าประทับใจและมีเสน่ห์ สามารถสร้างบรรยากาศและความรู้สึกที่แตกต่างจากดนตรีในยุคก่อนหน้านี้ จากคำกล่าวนี้ทำให้เห็นว่าดนตรีอิมเพรสชันนิสต์เป็นดนตรีที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้นกลางตอนปลายที่ต้องการความท้าทายในการเรียนรู้ที่ยากมากขึ้น นอกจากนี้ชุดการสอนยัง

สามารถช่วยเหลือการสอนให้แก่ครูผู้สอนได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ กัลยา ต๊ะมะครุช (2542) ว่า ชุดการสอนช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อน ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ชุดการสอนช่วยลดภาระของผู้สอน และช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนกับสิ่งที่กำลังศึกษา

จากการสัมภาษณ์นักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลายจำนวน 10 คน ที่ได้ใช้ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนที่มีเนื้อหาและคำอธิบายที่เหมาะสม ทำให้เข้าใจถึงที่มาและลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้ไม่ยากเนื่องจากชุดการสอนมีตัวอย่างประกอบคำอธิบายอย่างต่อเนื่อง ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย อีกทั้งยังมีรูปภาพแบบฝึกหัด กิจกรรม และซีดีประกอบ ทำให้เห็นภาพรวมของเนื้อหาชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในส่วนที่สองซึ่งเป็นส่วนของการปฏิบัติ นักเรียนมีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นหัวข้อบันทึกจากบทเพลงที่ช่วยทำให้นักเรียนรู้จักกับบทเพลงมากขึ้นจากการวิเคราะห์ส่วนประกอบของบทเพลง หัวข้อสัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์ที่ดึงส่วนที่ใช้เทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ออกมาให้นักเรียนได้บรรเลงเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับสำเนียงดนตรีแบบอิมเพรสชันนิสต์ก่อนเล่น และที่สำคัญในหัวข้อข้อแนะในการฝึกซ้อมนักเรียนมีความชื่นชอบเป็นอย่างมากเนื่องจากสามารถช่วยเหลือในการฝึกซ้อมด้วยตนเองได้เป็นอย่างดีเพราะมีคำอธิบายที่ละเอียด เป็นขั้นตอน และเข้าใจง่าย นอกจากนี้ยังสามารถทำให้นักเรียนได้สังเกตเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญในการฝึกซ้อมอีกด้วย ส่วนบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ที่มีให้บรรเลงในชุดการสอนนั้นนักเรียนมีความเห็นว่า มีความไพเราะและน่าสนใจ ทำให้นักเรียนได้รู้จักกับสำเนียงของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้ดียิ่งขึ้น

ซึ่งผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น เนื่องจากชุดการสอนมีสื่อประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลายทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาและคำอธิบายได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520) ว่าการนำระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายยังเป็นชุดการสอนที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับนักเรียนชั้นกลางตอนปลาย ซึ่งการได้รับเนื้อหาการเรียนรู้ตามระดับของผู้เรียนนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญ จินดารัตน์ เจริญวงศ์ (1998) ได้กล่าวถึงปัญหาของการเรียนการสอนเปียโนในประเทศไทยส่วนหนึ่งว่าประเทศไทยมีสื่อการสอนน้อย ไม่มากพอที่ครูหรือนักเรียนจะเลือกนำมาใช้ ครูจึงให้นักเรียนเล่นเพลงที่ยากเกินความสามารถ มากกว่าที่จะให้นักเรียนได้เล่นเพลงที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ

อันจะส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการไปตามลำดับความสามารถ ครูมักเลือกเพลงให้นักเรียนเล่นโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน การขาดสื่อประเภทบทเพลง ทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้เรื่องราววรรณกรรมดนตรีที่หลากหลาย รวมทั้งวรรณกรรมดนตรีในยุคปัจจุบัน

ดังนั้นชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย จึงเป็นชุดการสอนที่สามารถเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้แก่นักเรียน และสามารถช่วยเหลือการสอนของครูได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการนำชุดการสอนที่สร้างขึ้นมาทดลองใช้ มีดังนี้

1. ครูควรอ่านเนื้อหาของชุดการสอนอย่างละเอียดถี่ถ้วนในทุกหัวข้อก่อนทำการสอนนักเรียน เพื่อให้รู้ภาพรวมของสิ่งที่จะสื่อในชุดการสอนและทำให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจมากเพียงพอที่จะอธิบายในจุดที่นักเรียนสงสัย
2. ครูควรชี้ให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญในการหาความรู้เพิ่มเติมจากการฟังเพลงและการอ่านหนังสือด้วย เนื่องจากนักเรียนเปียโนทั่วไปเมื่อฝึกหัดบทเพลงจะติดนิสัยชอบเล่นอย่างเดียวแต่จะไม่ค่อยสนใจที่จะหาความรู้ในด้านอื่นเพิ่มเติม
3. นักเรียนควรที่จะเรียนรู้บทเพลงใหม่ๆตลอดเวลา เพื่อที่จะได้เกิดประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่หลากหลายและพัฒนาศักยภาพในการบรรเลงดนตรี
4. หลังจากเสร็จสิ้นจากการวิจัยในสัปดาห์ที่ 8 ครูควรหาโอกาสให้นักเรียนได้นำบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ที่บรรเลงมาบรรเลงต่อหน้าผู้อื่น เพื่อพัฒนาศักยภาพในการแสดง
5. ครูควรสร้างทัศนคติที่ดีต่อดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ให้แก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความพึงพอใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ อีกทั้งยังเป็นการวางรากฐานที่ดีกับทัศนคติที่มีต่อดนตรีในยุคศตวรรษที่ 20
6. ครูควรนำดนตรีในยุคอื่นๆที่นักเรียนได้บรรเลงอยู่แล้วมาเปรียบเทียบกับดนตรีอิมเพรสชันนิสต์เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่าง
7. ในขณะที่สอนเนื้อหาในส่วนที่ 2 ครูควรทบทวนความรู้ของเนื้อหาในส่วนที่ 1 อย่างสม่ำเสมอ และนำเนื้อหาในส่วนที่ 1 มาเชื่อมโยงกับเนื้อหาในส่วนที่ 2 ด้วย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สนับสนุนให้มีการสร้างชุดการสอนดนตรีในยุคอื่นๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนและนักเรียนในระดับชั้นกลางตอนปลาย
2. ควรสร้างชุดการสอนเปียโนในลักษณะนี้แก่นักเรียนในระดับชั้นอื่นด้วย เช่น ระดับชั้นต้น หรือระดับชั้นสูง
3. สนับสนุนให้ผู้ เล่นเครื่องดนตรีอื่นนอกเหนือจากเปียโนสร้างชุดการสอนดนตรีให้แก่เครื่องที่ตนเองเล่นเป็นภาษาไทย เพื่อส่งเสริมให้มีสื่อการเรียนการสอนดนตรีที่จะมาช่วยเหลือครูและนักเรียนไทยให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น

**THE CREATION OF A NEW BOOK FOR THE STUDY OF “IMPRESSIONIST”
PIANO LITERATURE FOR LATE-INTERMEDIATE PIANO STUDENTS**

ACHAREEYA FUKIAT 5037935 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SAMRAN KERDPOL (NATIONAL
ARTIST), ORAWAN BANCHONGSILPA, B.Ed., M.Ed., M.M.**EXTENDED SUMMARY****Introduction**

Currently, piano lessons are very popular in many private musical schools. The Piano class becomes significantly the main instrument that students choose to learn in music lessons. Therefore the numbers of piano students have been dramatically increased with the various skill backgrounds of learners.

The piano lessons are divided into 3 levels which are elementary, intermediate and advanced levels. For elementary level students, they will start with method books from general publishers. Once they can move to the intermediate level, which contains difficult lessons, students are gradually having their own opinions towards the songs. Scott McBride Smith (1991) said songs for the intermediate level were complicated in compositions in terms of melody, rhythm, accompaniment, independence, harmony and technique. The teachers must choose the songs that are well known in the period, which helps the students improve skills in aspects of emotions and feelings. Many students at this level can participate, express their own emotions in learning, and can learn how to interpret the meaning and emotions from chosen songs.

The intermediate level is regarded as a turning point for both teachers and students because this level is more difficult than the first mentioned level. The students should put their efforts on practicing. Should knowledge and skill background of the teachers is not sufficient, it will effect directly on the students, who are experiencing

more complex songs, though the teachers have the psychological skill to encourage the students. The teachers should be more specialized in techniques, interpretation and emotional of songs. (Scott McBride Smith, 1991: 87-90)

Last-intermediate period is connected to the advanced level. Therefore, the students should have more time spending on variety styles of literatures in order to understand the unique characteristics of the music period. However, most of piano teachers are having problems of teaching literatures, historical insights and technical complexity.

For example, the 20th century music seems to be major problems for the teacher. According to the interviews, it is found out that both the teachers and the students are thought that the music in the 20th century is quite hard to understand and unfamiliar, which is causing problems in piano learning. To illustrate, the teachers always cite and select only their favorite songs. Moreover, most of songs are conducted in foreign languages and the language interpretation must be a main problem to those who have limitation in languages.

Chindarat Charoenwongse (1998) discussed the problem of learning the piano in Thailand that most of the teachers were not majoring in music and they also had insufficient knowledge to develop their own musical skills. Apart from principle material used in the class, the outside piano teaching media such as musical, historical and literature text book is quite rare to effort for self-studying. Such factor didn't encourage the studying atmosphere. Mismatching between students' skill level and the songs causing from limited materials for the teachers to apply for the class was counted as a factor effecting directly on the students' performance. Limited materials also led the teachers to select the songs without the notice of ability of their own students. To sum up, the lack of materials was counted as the obstacle for the students to access diverse musical literature.

Songs in impressionist is one style of music that was in early of the 20th century. The impressionist music sounds fascinating and sweet as they were partly influenced from Romantic period. This type of music applies sounding in order to create atmosphere and feeling (Roger Kamien, 1996: 448-450). Although impressionist music were written in different styles, it is quite a good alternative for teachers to choose to teach a piano music in 20th century to late-intermediate students.

In general impressionist music is recognized as noted musical literature and is used for the test of musical performance of testing organization such as Associated Board of the Royal Schools of Music or Trinity College of Music. Additionally the impressionist music is also picked up in piano competition such as The 1st Siam International Piano Competition that was held for children aged between 9-17 years. With reference to such observations and interview with the teachers for late-intermediate level, it is shown that piano teachers avoid choosing such impressionist songs as the teachers thought that their knowledge was limited for teaching the song in the period. This might prevent the late-intermediate students to appreciate and improve their skills as they could have.

As mentioned problems, researcher inspires and pays attention to create an instructional teaching packet for impressionist music for late-intermediate students. The teaching packet is deliberately made for late-intermediate student in order to perform more effectively.

Proposes for Research

1. To create instructional packets of impressionist music for late-intermediate piano students.
2. To study on feedback of instructional packets of impressionist music for late-intermediate piano students.

Contribution to Knowledge

1. To compose instructional packets of impressionist music for late-intermediate piano students that assists late-intermediate piano students in their learning.
2. To allow teachers and students have a better conceptual understanding of impressionist music.
3. To expand and establish instructional packets for others piano levels of other periods.

Research Limitation

1. Sample groups of the research are 5 piano teachers with at least 10-year teaching experience and 10 late-intermediate piano students at any ages, in private music school founded according to Section 15 (2).

2. Material used in the research are related documents that are divided into 2 parts as follows

Part1: The document contains historical and theory aspects of impressionism as follows.

- 1) Impressionist Painting
- 2) Symbolist Poetry
- 3) Characteristic of Impressionist Music
- 4) Claude Debussy and Impressionism
- 5) Tonality System Avoidance
- 6) Most of Techniques Found in Impressionist Music
- 7) Exercise

Part 2: The document contains drills including 3 impressionist songs as follows.

- 1) Composer Background
- 2) Song Journals
- 3) Activities
- 4) Getting Ready to Play Impressionist Music
- 5) Suggestion for Rehearsal
- 6) To the Teacher
- 7) To the Student

3. The participating period of the students group was 8 weeks with 20-30 minutes per week depending on students' learning.

Primary of Agreement

1. For each experiment, one teacher was assigned to use the instructional music teaching packets for 2 late-intermediate piano students. Each student had an individual session.
2. The teachers was required to pick one out of three songs to use.
3. The students had their regular class along with instructional music teaching packets of impressionist.

Tools in used for Research

The tools in used of this researching were created by the researcher as follows

1. The instructional music teaching packets of impressionist music for the late-intermediate piano students.
2. Questionnaire for teachers and students toward instructional music teaching packets.

Creating Research Tools

The tools for instruction of impressionist music for students in the late-intermediate piano students were crated as follows

1. To Set up the goal

The aim was to create instructional music teaching packets of impressionist music for the late-intermediate piano students and to get more understanding of the instructional packets of impressionist music literature for late - intermediate piano students. The packets consisted of comprehensive instruction in history and music theory and performance skills. It also can be powerful tools in teaching.

2. To study on information about impressionist music related historical in the format of music theory books, documents and online information.

3. To study on music and the content of teaching and learning of the late-intermediate piano students.

4. To study on specific detail about the set of teaching packets and related research document together with guidance from advisors in aspects the construction of teaching.

5. To select 3 songs from impressionism era from “Anthology of Impressionistic Piano Music” with criteria as follows:

5.1 Songs that clearly expressed impressionistic styles.

5.2 Songs that encouraged learning and imagination

5.3 Songs that combined hard and easy skills in the same level as compared with the difficult standard from “The pianist’s Guide to standard teaching and performance literature” by Jane Magrath.

6. To arrange the instructional packets for the late-intermediate piano students.

7. To distribute the instructional packets to the advisors for comment.

8. To revise the instructional packets and submit to the group of 5 specialists.

9. To analyze the data and include the suggestion form the specialists for the revising the instructional packets.

10. To produce questionnaires for the teachers and the students after the experiment of 8 weeks was finished.

11. To submit the questionnaires to the specialists to verify the reliability as well as to get the feedback from the questionnaires.

Data Base Collection

1. To distribute the instrumental packets to the sample group. The group of 5 piano teachers were from Churairat Music School (4 people) and Piano Gallery Music School (1 people).

The group of 10 late-intermediate piano students were from the Churairat Music School (8 people) and Piano Gallery Music School (2 people). The ratio for teacher and student was 1:2.

The experiment time was conducted in regular class: once a week and for 8 weeks.

2. To let the teacher select one song out of three songs.

3. To let the teacher run the session by appropriate topics instrumental packets.

4. To interview the teachers and students in the 8th week and the interview was separated in 2 parts.

4.1 teachers and students background

4.2 teachers and students' comments toward the packets as topics state

bellows:

instrumental packets

- Usefulness of content, hierarchy and explanation
- Understanding of impressionist music after the use of the

background

- Usefulness of visual aids in the packets
- Creation of encouraging the students to learn
- Usefulness of understanding and developing historical

- Competency of students' development in performances
- Usefulness of aiding teachers and students
- Interest in provided songs
- Time length of experiment period
- Comments for the packets

Data Analysis

1. To verify information given from the sample groups.
2. To analyze the data and put ideas in order.
3. To present analyzed data.

The result of Analysis

According to the research, it showed that instructional music teaching packets are more efficient as described bellows:

Result summary

The teachers' opinions to instructional instructional music teaching packets for late-intermediate piano students were founded that it was a very effective way in teaching and made the student understand and perform better. The content was easy to understand with the easy samples, tasks and visual aids.

The researchers found the importance of an instructional packets teaching music was powerful in aspect of assisting in teaching music for late - intermediate piano students who could initially focus on varieties of large and complex songs. Scott Mc Bride Smith (2000) said that the songs provided for intermediate piano students should enhance the aesthetic experience, technique and the concept of music. Additionally, the songs should have complicated structures; melody, rhythm, accompaniment, independence, harmony and textures of music.

Impressionist music was very sweet and enhanced an new musical experience to the students. E. Robert Schmitz (1990) said that impressionist music processed interesting techniques of composing unique style with the use of chorus, which was believed to break the music rules of that time. Contrasting the traditional music, the impressionist music, moreover, focused on differences and atmosphere.

Base on Schmitz, impressionist music is able to a good option for late-intermediate piano students who want to challenge themselves with new musical experiences. At the same, the instrumental packets plays role in positive educational tools for teachers which supports theory of Kanlaya Tamakrut (2542) who stated that instructional packets helped the teachers pass the knowledge and explain complicated musical experience to the students. The packets additionally drew the students' attention.

With reference to the interview, the sample group of 10 students' opinions towards instructional music teaching packets for late-intermediate piano students were founded the packets interested in learning as the packets clearly described the origin and characteristic of the impressionist music and cited suitable examples. In this connection, visual aids, tasks, activities and CD-rom from the instrumental music teaching packets participated in developing the students' understandings.

For the second part of the instrumental music teaching packets, the practical parts, the students were satisfied with topic of song journals that helped understand the song by analyzing song composition. The topic of atmosphere in impressionist music songs also represented the techniques of the song and helped the students get familiar to the impressionist music scent before the students took their real tasks in playing the songs. Most importantly, the students put preference to the topic of suggestion for their own rehearsal because there were some easy practical guidances to follow step by step. The suggestion could persuade the students to realize the significant.

The results of the research represented that the students had better understanding in impressionist music by applying the instructional packets. Chaiyong Promwong (2520) cited that an implementation of multimedia of each unit of content and musical experience helped the learners change themselves to the better behavior of learning.

Furthermore, the instrumental musical packets for the students of late-intermediate level perfectly met the requirement for the said students by matching the appropriate lesson with students' qualification. The perfect match was considered as the key factor for the students' accomplishment. Chindarat Charoenwongse (1998) raised the prime problem of learning the piano in Thailand that instructional teaching media is not adequate to comply. Therefore, the teachers had a limitation for choices of songs, which made the teacher assigned difficult songs from the short list. If the teacher had more options, the students would have songs matching their skill and led the students to a better performance. Occasionally the teachers picked up the song to the learners without consideration of learners' ability. The lack of choices of songs also impacted to the opportunities for the students to learn a variety of musical literature as well as the modern musical literature.

To summarize, the impressionist instructional music teaching packets for late-intermediate piano students music was powerful tool for teaching, helped enhance ability of late-intermediate piano students and led an effective ways in helping the teachers.

Suggestions

1. Teachers should be prepares and careful in studying the contents of instructional packet before having sessions with the students in order to perform better in the class and clarify the lesson points that the students might ask.
2. Teachers should point the importance of self-study to the students. The teachers should encourage the students have experience outside the class by reading and listening to the music. The reason is that the students typically stick to their favorite music style and are not be opened for other kinds of music.
3. The students should keep seeking new experiences in varieties music styles in order to improve their musical skills.
4. After completion of experiment period, teachers should let the students have public performance with impressionist music in order to presenting students' musical progress and encourage the students as well.
5. The teachers should be a role model in creating a positive attitude toward impressionist music to the students. This can establish the positive perception toward music in the 20th century.
6. The teacher should compare and differentiate impressionist music with other ages' music.
7. While teaching the second part of the packet, the teachers should review in the topic part 1 and should connect these two parts for the ultimate benefits of the learners.

General recommendations

1. To support the production of instructional music teaching packets for other music's era for the teachers and students in the late-intermediate piano students.
2. To suggest to produce instructional music teaching packets for other music levels.
3. To support and encourage the pilot project of the packet conducted in Thai language for other's musical students beyond the piano in order to increase ability of other's musical students.

บรรณานุกรม

- กัลยา ต๊ะมะกรฐ. (2542). การพัฒนาชุดการสอนนาฏศิลป์เบื้องต้นสำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กวี – กวีนิพนธ์ (poem). สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2552 จาก <http://gotoknow.org/blog/pbk/194696?page=1>
- ไขแสง สุชะวันนะ. (2541). สังคีตนิยามว่าด้วย : ดนตรีตะวันตก. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- แคริน เอช. กริมม์. (2552). อิมเพรสชั่นนิสม์. แปลและเรียบเรียงโดย หัทยา จันทรมังกร. กรุงเทพมหานคร: เดอะเกรทไพนอาร์ท.
- จิระพัฒน์ พิตรปรีชา. (2552). โลกศิลปะศตวรรษที่ 20. กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- จิรรัตน์ เอี่ยมเจริญ. (2552). ชุดการสอนการใช้เพดิล สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนต้น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชญานิศ อุดยานนท์. (2553). ชุดการสอนขับร้องเรื่องการหายใจ สำหรับนักเรียนอายุ 12 – 16 ปี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). เทคโนโลยีและสื่อการศึกษา เล่มที่ 3 หน่วยที่ 11-15. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อมรินทร์การพิมพ์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2520). ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2550). สังคีตนิยาม : ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2547). พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพนธ์ สุขปรีดี. (2519). นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนส.

- นันทน์พันธ์ เชื้อพลากิจ. (2551). การสร้างชุดการสอนเปียโนสำหรับนักเรียนในระดับชั้นต้นตอนปลายโดยเน้นการพัฒนาทักษะการจำบทเพลงเปียโนตามหลักทฤษฎี Yvonne Enoch. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประโมทย์ พ้อคำ. (2542). การพัฒนาชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยผ่านทักษะปฏิบัติขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ในรายวิชาดนตรีสำหรับครูประถมศึกษาของสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปานใจ จุฬารักษ์. (2551). วรรณกรรมเพลงเปียโน 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพรรณ แก่นอำพรพันธ์. (2550). ชุดการสอนวิชาดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย เรื่องระดับเสียงและจังหวะ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มาดาม โมริซ เมเตอร์ลิงก์. (2549). นกสีฟ้า (THE CHILDREN'S BLUE BIRD). แปลและเรียบเรียงโดย น้ำค้าง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เรือนปัญญา.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2545). พื้นฐานการวิจัย ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วิภาวรรณ จำเริญพันธ์. (2553). วิเคราะห์แบบเรียนวิชาดนตรีของโรงเรียนประถมดนตรีโคคายประเทศอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สิตา บุนนาค. (2551). ความคิดเห็นของครูสอนเปียโนในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลต่อการวัดผลและประเมินผลวิชาเปียโน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมเชาว์ เนตรประเสริฐ สมาน งามสนิท และนิยม ทาแดง. (2547). เทคโนโลยีและสื่อการสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุรพงษ์ บุนนาค. (2544). THE GREAT IMPRESSIONIST โหมนต์: พร้าวพร่างกลางแสงตะวัน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คุณพ่อ.

- Alison Latham. (2002). The Oxford Companion to Music. New York: Oxford University Press.
- Artofcolour : Impressions of nature. Retrieved October 27, 2009 from <http://www.artofcolour.com/impressionism2.html>
- Carlo Maria Giulini. (2004). Great Recordings of the Century: EMI Records Ltd.
- Cathy Dlbergo, Reid Alexander and Marvin Blickenstaff. (2001). Celebration Series : The Piano Odyssey : Handbook for teacher. Canada: The Frederick Harris Music.
- Chindarat Charoenwongse. (1998). Undergraduate Piano Pedagogy Course Offerings in Thai Universities. Research in Music. Doctor of Musical Arts. University of Oklahoma.
- Chris Coetzee. (2003). Piano. UK: New Holland Publishers
- Claude Debussy. Retrieved October 25, 2009 from http://en.wikipedia.org/wiki/Claude_Debussy
- Claude V. Palisca. (1996). Norton Anthology of Western Music : Classic to Modern. New York: W.W.Norton & Company.
- Daniel Glover. (2006). The Modern Piano: Alfred Publishing Co., Inc
- Debussy's Life - a brief synopsis. Retrieved October 25, 2009 from <http://www.litart.co.uk/synopsis.htm>
- Donald Jay Grout and Claude V. Palisca. (1996). A History of Western Music. New York: W.W.Norton & Company.
- E. Robert Schmitz. (1966). The Piano Works of Claude Debussy. New York: Dover Publications.
- Jane Magrath. (1995). The Pianist's Guide to Standard Teaching and Performance Literature. USA: Alfred Publishing.
- K Marie Stolba. (1994). The Development of Western Music : A History. USA: Wm. C . Brown Communications.
- La mer (Debussy). Retrieved October 25, 2009 from [http://en.wikipedia.org/wiki/La_mer_\(Debussy\)](http://en.wikipedia.org/wiki/La_mer_(Debussy))
- Marienne Uszler, Stewart Gordon and Scott McBride Smith. (1991). The well-Tempered Keyboard Teacher. New York: Schirmer Books.
- Maurice Hinson. (1914). Anthology of Impressionistic Piano Music. USA: Alfred Publishing.
- Max W.Camp. (1992). Teaching Piano: Synthesis of Mind, Ear and Body. USA: Alfred Publishing.
- Nancy Bachus. (2000). The Modern Piano. New York: Alfred Publishing.

- Pascal Rogé. (1974, 1975). Ravel-Piano Works: The Decca Record Company Limited
- Peter Frankl. (1992). Debussy-Solo Piano Music Vol.1: The Vox Music Group
- Peter Frankl. (1992). Debussy-Solo Piano Music Vol.2: The Vox Music Group
- Pierre Babin. (2000). Claude Debussy. UK: ABRSM Publishing.
- Pierre Boulez. (2007). Debussy-the Quiet Revolutionary: Universal Music International
- Roger Kamien. (1996). Music an Appreciation. USA: The McGraw-Hill Companies.
- Samson Francois. (1971). Samson Francois/ Debussy: EMI Records Ltd.
- Sergiu Celibidache. (1997). CELIBIDACHE / Münchner Philharmoniker - Mussorgsky: Pictures at an Exhibition / Ravel-Bolero: EMI Recoeds Ltd.
- Stanley Sadie. (1995). The New Grove Dictionary of Music and Musicians. London: Macmillan Publishers.
- Symbolist Poets. Retrieved October 27, 2009 from <http://www.textetc.com/modernist/symbolism.html>

อ้างอิงภาพประกอบ

- ภาพที่ 1. Claude Monet, Impression Sunrise, 1872, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 48x63 ซม. ปารีส, พิพิธภัณฑ์มาร์มอตตอง. จาก www.wpclipart.com/art/Paintings/Monet/Monet__Sunrise.png
- ภาพที่ 2. Claude Monet, Rouen Cathedral, the West Portal, Dull Weather, 1892, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 100x65 ซม. ปารีส, พิพิธภัณฑ์ออร์เซย์. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))
- ภาพที่ 3. Claude Monet, Rouen Cathedral, West Façade, Sunlight, 1892, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 100x65 ซม. วอชิงตัน, หอศิลป์แห่งชาติ. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))
- ภาพที่ 4. Claude Monet, La Cathédrale de Rouen. Le portail et la tour Saint-Romain, effet du matin ; harmonie blanche, 1892-93, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 106x73 ซม. ปารีส, พิพิธภัณฑ์ออร์เซย์. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))

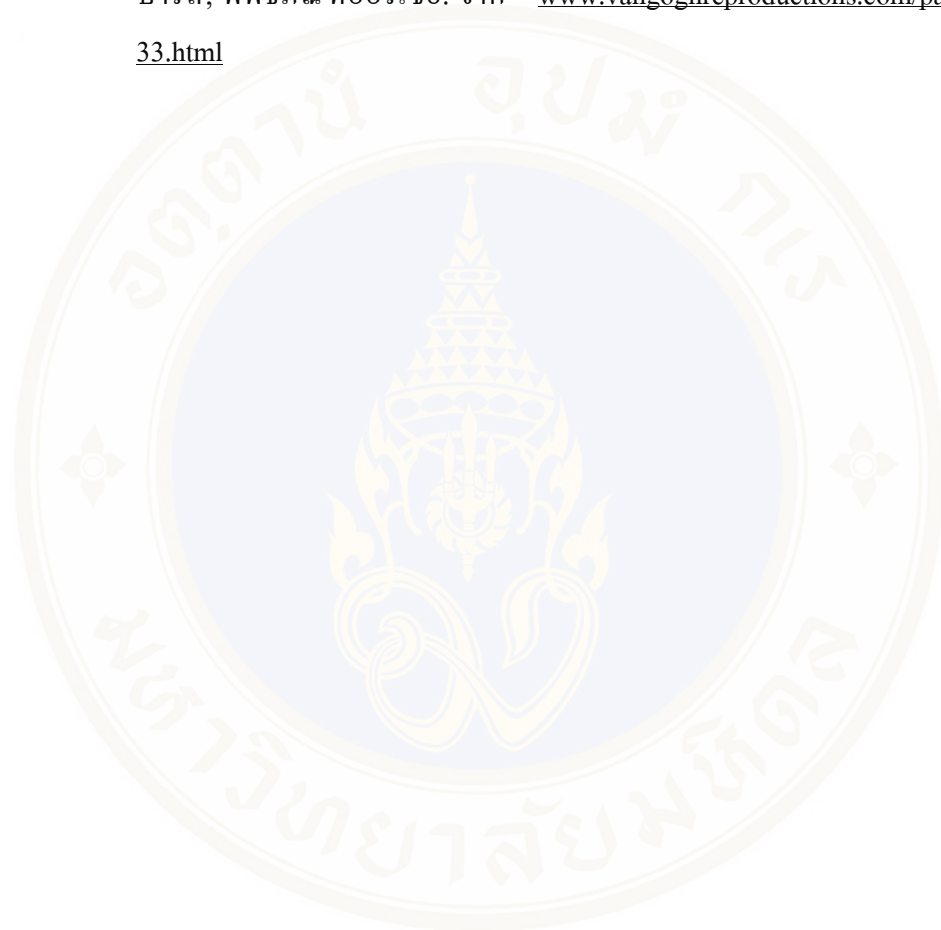
- ภาพที่ 5. Claude Monet, La Cathédrale de Rouen. Le portail et la tour Saint-Romain, Plein soleil ;harmonie bleue et or, 1892-93, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 107x73 ซม. ปารีส, พิพิธภัณฑ์ออร์เซย์. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))
- ภาพที่ 6. Claude Monet, La Cathédrale de Rouen. Le portail, soleil matinal; harmonie bleue, 1892, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 91x63 ซม. ปารีส, พิพิธภัณฑ์ออร์เซย์. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))
- ภาพที่ 7. Claude Monet, The portal and the tower of the saint-romain at morning sun, Harmony in Blue, 1893 สีน้ำมันบนผ้าใบ, 91x63 ซม. ปารีส, พิพิธภัณฑ์ออร์เซย์. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))
- ภาพที่ 8. Claude Monet, The West Portal and Saint-Romain Tower, Full Sunlight, Harmony in Blue and Gold, 1893, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 107x73 ซม. ปารีส, พิพิธภัณฑ์ออร์เซย์. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))
- ภาพที่ 9. Claude Monet, Rouen Cathedral, Facade (sunset), harmonie in gold and blue, 1892-94, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 107x73 ซม. ปารีส, พิพิธภัณฑ์มาร์มอตตอง. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))
- ภาพที่ 10. Claude Monet, Rouen Cathedral, Facade (Morning effect), 1892-94, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 107x73 ซม. เอสเซน, พิพิธภัณฑ์โฟล์ควาง. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))
- ภาพที่ 11. Claude Monet, Rouen Cathedral, Facade 1, 1892-94, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 100x65 ซม. ฮาโกเน, พิพิธภัณฑ์โพลา. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))
- ภาพที่ 12. Claude Monet, Rouen Cathedral, Facade and Tour d'AlbaneI,dull day, 1892-94, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 100x65 ซม. รีเอน, พิพิธภัณฑ์ บาเลอร์. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))
- ภาพที่ 13. Claude Monet, Rouen Cathedral, The Façade in Sunlight, 1894, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 100x65 ซม. วิลเลียมสทาวน์, สถาบันศิลปะคลาร์ก. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))
- ภาพที่ 14. Claude Monet, Rouen Cathedral, West Facade, 1894, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 100x65 ซม. ปารีส, หอศิลป์แห่งชาติ. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))

- ภาพที่ 15. Claude Monet, Rouen Cathedral, West Facade, Sunlight, 1894, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 100x65 ซม. ปารีส, หอศิลป์แห่งชาติ. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))
- ภาพที่ 16. Claude Monet, Rouen Cathedral, Facade and the Tour d'Albane. Grey Weather, 1894, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 100x65 ซม. ปารีส, พิพิธภัณฑ์เดสโบซ์อาร์ตเดอรูอง. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))
- ภาพที่ 17. Claude Monet, The Portal of Rouen Cathedral in Morning Light, 1894, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 100x64.93 ซม. ลอสแอนเจลิส, พิพิธภัณฑ์ เจ. พอล เกตตี้. จาก [http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_\(Monet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rouen_Cathedral_(Monet))
- ภาพที่ 18. Claude Monet, The walk, Woman with a Parasol, 1875, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 100x81 ซม. วอชิงตัน, หอศิลป์แห่งชาติ. จาก www.monetpainting.net/paintings/parasol_a.php
- ภาพที่ 19. Pierre-Auguste Renoir, The Seine At Asnieres Aka The Skiff, 1879, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 71x92 ซม. ลอนดอน, หอศิลป์แห่งชาติ. จาก www.paintingall.com/pierre-auguste-renoir-the-seine-at-asnieres-aka-the-skiff.html
- ภาพที่ 20. Camille Pissarro, Garden at Pont, 1877, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 165x125 ซม. งานสะสมส่วนตัว. จาก <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Pissarro.gardenatpont.750pix.jpg>
- ภาพที่ 21. Claude Monet, House of Parliament, Reflections on the Thames, 1900, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 81x92 ซม. ปารีส, พิพิธภัณฑ์มาร์มอตตอง. จาก www.monetpainting.net/paintings/parliament.php?search_by=London
- ภาพที่ 22. Camille Pissarro, Rye Fields at Pontoise, 1877, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 60x73 ซม. งานสะสมส่วนตัว. จาก www.canvaz.com/gallery/14171.htm
- ภาพที่ 23. Joseph Turner, Rain, Steam and Speed, 1844, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 91x122 ซม. ลอนดอน, หอศิลป์แห่งชาติ. จาก http://en.wikipedia.org/wiki/Rain,_Steam_and_Speed_%E2%80%93_The_Great_Western_Railway
- ภาพที่ 24. Alfred Sisley, Bridge at Villeneuve-la-Garenne, 1872, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 49x65 ซม. นีวอร์ค, พิพิธภัณฑ์ศิลปะเมโทรโพลิแทน. จาก http://en.wikipedia.org/wiki/File:Sisley-Bridge_at_Villeneuve-la-Garenne.jpg
- ภาพที่ 25. รูปปั้น Claude Monet, Waterloo Bridge, 1903, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 65x100 ซม. นีวอร์ค มหาวิทยาลัยโรเชสเตอร์. จาก www.abcgallery.com/M/monet/monet116.html

ภาพที่ 26. Claude Monet, The Cliff, Etretat, Sunset, 1883, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 55x80 ซม.
ลาเลย์, พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเรโนว็องนา. จาก [www.ncmoa.org/artnc/object.php?](http://www.ncmoa.org/artnc/object.php?themeid=6&objectid=50)

[themeid=6&objectid=50](http://www.ncmoa.org/artnc/object.php?themeid=6&objectid=50)

ภาพที่ 27. Vincent Van Gogh, Starry Night Over The Rhone, 1888, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 72x92 ซม.
ปารีส, พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ. จาก [www.vangoghreproductions.com/paintings/1888-](http://www.vangoghreproductions.com/paintings/1888-33.html)
[33.html](http://www.vangoghreproductions.com/paintings/1888-33.html)

ภาคผนวก ก

แบบตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอน

เรื่อง ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลาย

คำชี้แจง ผู้วิจัยได้สร้างแบบตรวจสอบคุณภาพชุดการสอนนี้ขึ้น เพื่อต้องการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดการสอนเรื่อง ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลายและนำไปพิจารณาคุณภาพของชุดการสอน ผู้เชี่ยวชาญโปรดตรวจสอบคุณภาพชุดการสอนดังกล่าวโดยละเอียด และตอบคำถามตามความคิดเห็นให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงที่สุดโดยทำเครื่องหมาย ในช่องความคิดเห็นที่กำหนดให้ ความคิดเห็นแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้

เห็นด้วยกับข้อความ	หมายถึง	1	คะแนน
เห็นด้วยกับข้อความเล็กน้อย	หมายถึง	0	คะแนน
ไม่เห็นด้วยกับข้อความ	หมายถึง	-1	คะแนน

ข้อความตรวจสอบ	ความคิดเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1. เนื้อหาของชุดการสอนมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน			
2. เนื้อหาถูกต้องชัดเจน			
3. การจัดลำดับเนื้อหาของชุดการสอนมีความเหมาะสม			
4. ตัวอย่างประกอบและกิจกรรมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้			
5. แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา			
6. บทเพลงตัวอย่างทั้ง 3 เพลงน่าสนใจ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน			

ข้อความตรวจสอบ	ความคิดเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
7. เนื้อหา กิจกรรม และแบบฝึกหัด มีความสอดคล้องกัน			
8. ชุดการสอนสามารถพัฒนาความรู้ของผู้เรียนด้านประวัติศาสตร์และทฤษฎีได้			
9. ชุดการสอนสามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติได้			
10. ชุดการสอนช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้น			
11. ชุดการสอนช่วยให้ครูผู้สอนสะดวกในการสอนมากขึ้น			
12. ภาษาที่ใช้ในชุดการสอนมีความชัดเจน			
13. การจัดรูปแบบของชุดการสอนสะดวกต่อการนำไปใช้			
14. ชุดการสอนสามารถนำไปใช้ได้จริง			
15. ครูผู้สอนและผู้เรียนได้ประโยชน์จากการนำชุดการสอนไปใช้			

ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ _____
(_____)

ผู้ประเมิน

ภาคผนวก ข

แบบแนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ครูผู้สอน

วัตถุประสงค์

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนเปียโนเกี่ยวกับคุณภาพของชุดการสอน ผลจากการสอบถามจะเป็นข้อมูลในการสรุปผลการวิจัยชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ในประเภทอื่นๆต่อไป

ตอนที่ 1: ประวัติการศึกษาของครูผู้สอน

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
วุฒิการศึกษาทางด้านเปียโน
ระดับเกรด.....จากสถาบัน.....
วุฒิการศึกษา
ระดับปริญญา.....สาขา.....
จากสถาบัน.....
ประสบการณ์การสอนเปียโน.....ปี

ตอนที่ 2: ความคิดเห็นของครูผู้สอนเปียโนเกี่ยวกับคุณภาพของชุดการสอน

1. เนื้อหา การจัดลำดับเนื้อหา และคำอธิบายของชุดการสอนมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

2. ภาพประกอบในชุดการสอนมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

3. แบบฝึกหัดและกิจกรรมในชุดการสอนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนได้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4. ชุดการสอนสามารถพัฒนาความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ และทฤษฎีดนตรีของนักเรียนได้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5. ชุดการสอนสามารถพัฒนาความสามารถในการบรรเลงเปียโนของนักเรียนได้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

6.ชุดการสอนสามารถช่วยเหลือการสอนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายของครูผู้สอนได้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

7. บทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ที่มีให้เลือกบรรเลงในชุดการสอนมีความน่าสนใจหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

8. ระยะเวลาในการนำชุดการสอนไปใช้มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

9. ข้อเสนอแนะที่มีต่อชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลาย

.....

.....

.....

วันที่สัมภาษณ์.....

แบบแนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์นักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

วัตถุประสงค์

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายเกี่ยวกับคุณภาพของชุดการสอน ผลจากการสอบถามจะเป็นข้อมูลในการสรุปผลการวิจัยชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ในประเภทอื่นๆต่อไปได้

ตอนที่ 1: ประวัติการศึกษาของนักเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
ระดับการเรียนทางด้านเปียโน
ระดับเกรด.....จากสถาบัน.....
ระดับการศึกษา
ระดับชั้น.....จากสถาบัน.....
สาขา.....
ประสบการณ์ในการเรียนเปียโน.....ปี

ตอนที่ 2: ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับคุณภาพของชุดการสอน

1. ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อเนื้อหา และคำอธิบายในแต่ละหัวข้อของชุดการสอน

1.1 ภาพเขียนแนวอิมเพรสชันนิสต์

.....

1.2 บทกวีแนวซิมโฟนิสต์.....

.....

1.3 ลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์.....

.....

1.4 อิทธิพลของเดอบุสซีต่อดนตรีอิมเพรสชันนิสต์.....

.....

- 1.5 การออกห่างจากระบบ โทนาลิตี.....
.....
- 1.6 เทคนิคการประพันธ์ส่วนใหญ่ที่พบในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์.....
.....
- 1.7 แบบฝึกหัดท้ายส่วนที่ 1.....
.....
- 1.8 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประพันธ์เพลง.....
.....
- 1.9 บันทึกจากบทเพลง.....
.....
- 1.10 กิจกรรม.....
.....
- 1.11 สัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลง.....
.....
- 1.12 ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อม.....
.....
2. รูปภาพประกอบในชุดการสอนมีความน่าสนใจหรือไม่ อย่างไร
.....
.....
3. ชุดการสอนสามารถพัฒนาความรู้ทางด้านดนตรีให้นักเรียนได้หรือไม่ อย่างไร
.....
.....
5. ชุดการสอนสามารถพัฒนาทักษะการเล่นและการซ้อมเปียโนให้นักเรียนได้หรือไม่ อย่างไร
.....
.....
6. บทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ที่ได้บรรเลงมีความน่าสนใจหรือไม่ อย่างไร
.....
.....

7. ข้อเสนอแนะที่มีต่อการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลาย

.....

.....

.....

วันที่สัมภาษณ์.....

ภาคผนวก ก

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลาย

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการเรียนเปียโนได้รับความนิยมอย่างมากในโรงเรียนดนตรีเอกชนนอกระบบหลายแห่ง เปียโนกลายเป็นเครื่องดนตรีหลักที่นักเรียนเลือกเรียนในการเรียนดนตรี ทำให้จำนวนนักเรียนเปียโนมีมากขึ้นและหลากหลายระดับ

การเรียนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลายนั้นถือเป็นช่วงที่เชื่อมต่อการเรียนในขั้นสูง เพลงในระดับนี้ทั้งยาก ซับซ้อน และยาวขึ้นกว่าเดิมจึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกฝนนานขึ้นกว่าเดิม ดังนั้นนักเรียนควรมีความเข้าใจเทคนิคทางดนตรี การตีความของบทเพลง ประวัติศาสตร์ดนตรี และการแสดงออกทางอารมณ์ของบทเพลง ได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น รวมถึงควรได้สัมผัสกับวรรณกรรมทางดนตรีที่หลากหลายยุคและสไตล์ เช่น ยุคบาโรก ยุคคลาสสิก ยุคโรแมนติก และยุคศตวรรษที่ 20 โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทเพลงในยุคศตวรรษที่ 20 นั้นเป็นบทเพลงสมัยใหม่ที่อาจฟังไม่คุ้นหูและเข้าใจยาก ทำให้นักเรียนและครูยึดติดกับการเล่นเฉพาะบทเพลงในสไตล์ที่ชอบและคุ้นหู อีกทั้งยังขาดสื่อการสอนที่เป็นภาษาไทย ทำให้การเรียนของนักเรียนไม่ได้รับความรู้ความเข้าใจที่หลากหลายอย่างเพียงพอ

บทเพลงในยุคอิมเพรสชันนิสต์เป็นหนึ่งในสไตล์ดนตรีที่เกิดขึ้นในช่วงต้นยุคศตวรรษที่ 20 มีความไพเราะและน่าสนใจ เนื่องจากยังมีรูปแบบบางส่วนที่ได้รับอิทธิพลจากดนตรียุคโรแมนติกอยู่ ดนตรีชนิดนี้มีลักษณะในการใช้เสียงเพื่อสร้างบรรยากาศและความรู้สึก มีลีลาที่สร้างให้เกิดจินตนาการได้ดี ถือเป็นดนตรีที่น่าสนใจอีกประเภทหนึ่งในช่วงยุคศตวรรษที่ 20 ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการนำเสนอบทเพลงในยุคศตวรรษที่ 20 เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้วรรณกรรมดนตรีที่หลากหลายมากขึ้น

สำหรับชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายนี้ประกอบไปด้วยเนื้อหาการเรียนรู้ 2 ส่วน โดยส่วนแรกประกอบด้วยเนื้อหาเชิงประวัติศาสตร์และทฤษฎีดนตรี ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงแนวคิด ความเป็นมาของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ ลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ และเทคนิคการประพันธ์ รวมทั้งมีรูปภาพประกอบ ชีดี และแบบฝึกหัดท้ายบทเพื่อทดสอบความเข้าใจของนักเรียน และในส่วนที่สองประกอบด้วยเนื้อหาเชิงปฏิบัติ นักเรียนจะได้เรียนรู้จักบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์โดยการบรรเลงด้วยตัวเองพร้อมกับความรู้

และคำแนะนำต่างๆในการบรรเลง ซึ่งจะสามารถเป็นสื่อที่ช่วยเหลือการเรียนการสอนเปียโนให้แก่ นักเรียนในระดับชั้นกลางตอนปลายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เป้าหมาย

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายนี้ ใช้ในการเรียนการสอนเปียโนในระดับชั้นกลางตอนปลาย เป็นชุดการสอนสำหรับครูใช้สอนแบบเรียนเดี่ยว โดยมีระยะเวลาในการสอน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในชั่วโมงเรียนเปียโนตามปกติของนักเรียน ครั้งละประมาณ 20 นาที ซึ่งขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์มากขึ้นทั้งด้านประวัติศาสตร์ ด้านทฤษฎี และด้านปฏิบัติ

วัตถุประสงค์

เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่องชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนปลายนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. นักเรียนสามารถอธิบายที่มาของคำว่า “อิมเพรสชันนิสต์” ได้
2. นักเรียนสามารถเข้าใจและอธิบายลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้
2. นักเรียนสามารถเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเขียนภาพแบบอิมเพรสชันนิสต์ บทกวีแบบซิมโบลิสต์ และดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้
3. นักเรียนสามารถจดจำและอธิบายถึงเทคนิคการประพันธ์ส่วนใหญ่ที่พบในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้
4. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในรายละเอียดของบทเพลงจากหัวข้อนั้นที่มาจากบทเพลง และสามารถนำไปวิเคราะห์บทเพลงที่บรรเลงได้อย่างถูกต้อง
5. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจถึงเทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ที่มีอยู่ในบทเพลงที่นักเรียนบรรเลง
6. นักเรียนสามารถบรรเลงรายละเอียดต่างๆที่ระบุไว้ในบทเพลงได้เป็นอย่างดี
7. นักเรียนสามารถนำข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อมไปปฏิบัติและช่วยเหลือการซ้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างของชุดการสอน

ชุดการสอนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางตอนปลายนี้ ประกอบด้วยเนื้อหาการเรียนรู้ 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่ประกอบด้วยคำอธิบายเกี่ยวกับอิมเพรสชันนิสต์ในเชิงประวัติศาสตร์และทฤษฎี ดังนี้

1. ภาพเขียนแนวอิมเพรสชันนิสต์ (Impressionist Painting)
2. บทกวีแนวซิมโบลิสต์ (Symbolist Poetry)
3. ลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์
4. อิทธิพลของเดอบุสซีต่อดนตรีอิมเพรสชันนิสต์
5. การออกห่างจากระบบโทนาลิตี
6. เทคนิคการประพันธ์ส่วนใหญ่ที่พบในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์
7. แบบฝึกหัดท้ายส่วนที่ 1

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่ใช้ในการสอนเชิงปฏิบัติ ประกอบด้วยบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ 3 เพลง ซึ่งมีหัวข้อทางการเรียนการสอน ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประพันธ์เพลง
2. บันทึกจากบทเพลงและกิจกรรม
3. สัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลง
4. ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อม
5. บันทึกถึงคุณครู
6. สัมภาษณ์ตนเอง

ส่วนที่ 1

ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์

ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ (Impressionist Music) เป็นดนตรีรูปแบบหนึ่งที่มีความนิยมในประเทศฝรั่งเศสในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ต่อกับต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 และมีอิทธิพลอย่างมากต่อดนตรีในยุคศตวรรษที่ 20 โดยมี โคลด เดอบุสซี (Claude Debussy, 1862-1918) นักประพันธ์ชาวฝรั่งเศสเป็นผู้บุกเบิก พัฒนาทฤษฎีและหลักการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์จนเป็นที่กล่าวขานมาถึงปัจจุบัน

ก่อนที่จะกล่าวถึงลักษณะดนตรีในแนวอิมเพรสชันนิสต์ ขอกล่าวถึงกลุ่มศิลปะสองกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับดนตรีแนวนี้อย่างเป็นกลุ่มแนวทางศิลปะในฝรั่งเศสที่เกิดขึ้นก่อนดนตรีอิมเพรสชันนิสต์เล็กน้อย นั่นก็คือจิตรกรรมแนวอิมเพรสชันนิสต์ (Impressionist painting) และบทกวีแนวซิมโบลิสต์ (Symbolist poetry) โดยศิลปะทั้งสองกลุ่มนี้เป็นแรงบันดาลใจสำคัญในการสร้างงานดนตรีอิมเพรสชันนิสต์

ภาพเขียนแนวอิมเพรสชันนิสต์ (Impressionist Painting)

อิมเพรสชันนิสต์ เป็นกระแสความนิยมทางศิลปะที่ถือกำเนิดจากการรวมตัวของจิตรกรที่สร้างสรรค์เทคนิควิธีการเขียนภาพแบบใหม่ๆ เพื่อแสดงถึงความรู้สึกในบางสิ่งบางอย่าง คำว่า “อิมเพรสชันนิสต์” มีที่มาจากการรวมตัวของจิตรกรชาวฝรั่งเศสกลุ่มหนึ่งซึ่งประกอบด้วย โคลด โมเนต์ (Claude Monet, 1840-1926), ออกุสต์ เรอโนัวร์ (Auguste Renoir, 1841-1919), อัลเฟรด ซิสเลย์ (Alfred Sisley, 1839-1899) และคามิลล์ ปิซาร์โร (Camille Pissarro, 1830-1903) โดยในปี ค.ศ.1874 จิตรกรกลุ่มนี้ได้จัดงานนิทรรศการแสดงผลงานอย่างเจิบๆ ในกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส แต่ผลงานของพวกเขาได้สร้างความประหลาดใจและถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับภาพเขียนของโมเนต์ ที่มีชื่อว่า “Impression: Sunrise” ซึ่งนักวิจารณ์นามว่า หลุยส์ เลอรอย (Louis Leroy) ได้เขียนบทวิจารณ์แบบเยาะเย้ยภาพวาดของโมเนต์ว่า อย่างมากที่สุดก็เป็นแค่ภาพร่างแบบลวกๆ ไม่เสร็จสมบูรณ์ แล้วนักวิจารณ์ท่านนี้ก็ใช้ชื่อภาพของโมเนต์มาเป็นชื่อเรียกงานแสดงภาพทั้งหมดนั้นในเชิงเสียดสีว่า “งานแสดงภาพของเหล่าอิมเพรสชันนิสต์” ถึงแม้คำว่าอิมเพรสชันนิสต์จะเป็นคำเสียดสีของนักเขียนท่านนี้ แต่ในที่สุดคำว่าอิมเพรสชันนิสต์ก็ได้กลายมาเป็นชื่อกลุ่มหรือลัทธิศิลปะของจิตรกรเหล่านี้ ซึ่งในปัจจุบันความหมายแฝงในทางลบนั้นได้หมดไป

ภาพที่ 1 Impression: Sunrise (1872) โดย โคลด โมเนต์ จิตรกรแนวอิมเพรสชันนิสต์ ซึ่งเป็นภาพเรือบริเวณท่าเรือที่ถูกวิจารณ์ว่าวาดเหมือนยังไม่เสร็จ และเป็นที่มาของคำว่า “อิมเพรสชันนิสต์”

ภาพเขียนอิมเพรสชันนิสต์เป็นศิลปะที่เต็มไปด้วยสีสัน จิตรกรมักเขียนภาพที่แสดงให้เห็นถึงความรื่นรมย์ของชีวิตและความงามของธรรมชาติโดยแสดงออกมาในรูปแบบภาพเขียนสีน้ำมัน เช่น ชีวิตตามท้องถนน ร้านกาแฟ สนามแข่งม้า โรงละคร โรงบัลเลต์ สถานบันเทิงยามค่ำกินสถานี่รถไฟ บรรยากาศของสวนสาธารณะ และภาพทิวทัศน์ในธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็น น้ำ เมฆ หมอก แสงแดด ท้องนา ชายทะเล ไร่นา หินชายฝั่ง ป่าไม้ บึงบัว และแม่น้ำ โดยศิลปินยุคนี้ไม่นิยมวาดภาพที่มีรายละเอียดแบบเหมือนจริง ภาพที่เกี่ยวกับวีรบุรุษและเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ดังเช่นในยุคก่อนหน้า

การวาดภาพแบบอิมเพรสชันนิสต์ไม่เน้นรายละเอียดแต่จะใช้การมองในมุมกว้างๆ จิตรกรเขียนภาพด้วยการป้ายพู่กันลงไปอย่างรวดเร็ว ใช้เทคนิคการป้ายสีแบบหยาบๆแต่จะต้องสัมพันธ์กัน ตัดรายละเอียดที่ฟุ้งเพื่อยกออกไป พยายามให้สีต่างๆที่แต้มอยู่ในภาพผสมกันด้วยการมองเห็นแทนที่จะผสมในจานสีแล้วจึงระบาย เช่น ถ้าอยากให้เห็นเป็นสีเขียว เขาจะไม่ระบายสีเขียวลงไป แต่จะแต้มสีน้ำเงินกับสีเหลืองไว้ใกล้ๆกัน เป็นต้น ไม่นิยมการระบายสีแบบค่อยๆเกลี่ยสีให้กลมกลืนเรียบร้อยเป็นเนื้อเดียวกันตามแบบการเขียนภาพเหมือนจริง ไม่นิยมวาดภาพโดยใช้ขอบเส้นทำให้ภาพขาดความคมชัด ดังนั้นหากเรามองภาพเขียนอิมเพรสชันนิสต์ต้องมองจากระยะไกลถึงเห็นรายละเอียดโดยรวมของภาพ แต่ถ้ามองในระยะใกล้เราอาจเห็นเพียงจุดสีเป็นจุดๆมาปะรวมกันอย่างไร้รูปแบบเท่านั้น

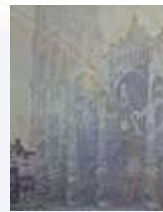
กลุ่มศิลปินอิมเพรสชันนิสต์ให้ความสำคัญกับเรื่องแสงสีที่กระทบกับวัตถุมาก พวกเขาได้ใช้สิ่งเหล่านี้มาเป็นหลักการในการวาดภาพเพื่อให้ได้ผลทางด้านอารมณ์ ด้วยเหตุนี้ทำให้ศิลปินอิมเพรสชันนิสต์ส่วนใหญ่มักจะออกไปวาดภาพกลางแจ้งแทนการวาดในสตูดิโอ พวกเขาฝึกหัดการวาดภาพที่มีการสะท้อนของแสงจาก ผิวน้ำ เมฆ หมอก ควัน ต้นไม้ ใบหญ้าต่างๆ อย่างเช่น ในครั้งหนึ่งที่โมนีฝึกหัดการวาดภาพวัตถุต่างๆ ที่มีผลสะท้อนของแสง ณ เวลาที่แตกต่างกัน โดยเขาได้วาดภาพมหาวิหารรูอง (Rouen Cathedral) จำนวนหลายภาพในเวลาต่างๆ กันตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นไปจนถึงพระอาทิตย์ตก

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

ภาพที่ 4

ภาพที่ 5

ภาพที่ 6

ภาพที่ 7

ภาพที่ 8

ภาพที่ 9

ภาพที่ 10

ภาพที่ 11

ภาพที่ 12

ภาพที่ 13

ภาพที่ 14

ภาพที่ 15

ภาพที่ 16

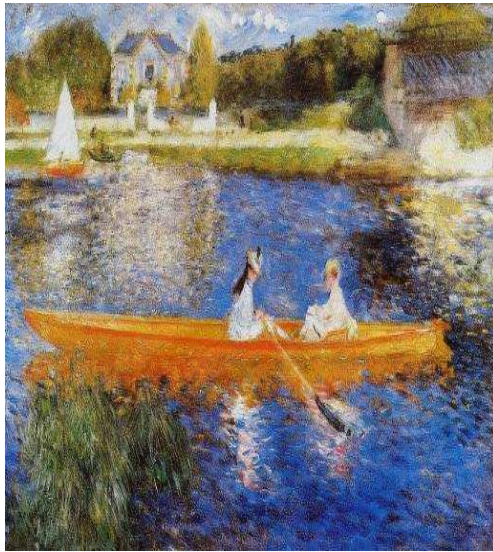
ภาพที่ 17

ตัวอย่างรูปวาดแบบอิมเพรสชันนิสต์

ภาพที่ 18 The Walk, Woman with a Parasol (1875) โดย โคลด โมเนต์

ภาพวาดแบบอิมเพรสชันนิสต์ใช้เทคนิคการเล่นกับแสงเงา และการเคลื่อนไหวของพื้นผิวเมื่อแสงตกกระทบ ใช้การป้ายสีแบบหยาบๆ แต่ใส่ใจต่อช่วงขณะที่เกิดสี แสง และเงา ภาพขาดความคมชัดแต่สามารถสัมผัสบรรยากาศของรูปได้ ภาพนี้แสดงความเป็นอิมเพรสชันนิสต์ได้อย่างเด่นชัดกล่าวคือมีการบันทึกภาพความประทับใจที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน โมเนต์จับอาการปฏิกิริยาของผู้หญิงในภาพ ณ ช่วงเวลานั้น จะเห็นได้อย่างชัดเจนตรงบริเวณใบหน้าของเธอที่กำลังจะหันไปอีกทางหนึ่งพอดี โมเนต์แสดงความรู้สึกถึงการเคลื่อนไหวออกมาในภาพนี้ได้อย่างน่าชมเชยเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นต้นหญ้าที่โคนลมพัดได้พริ้วไหวชายกระโปรงที่ถูกลมพัด นอกจากนี้โมเนต์ยังแสดงให้เห็นถึงไอแดดที่พุ่ง ทำให้เราเห็นหน้าบุคคลในภาพได้ไม่ชัด ซึ่งทั้งหมดก็คือลักษณะของความฉับพลันที่เกิดขึ้นจริงตามธรรมชาติ

ภาพที่ 19

The Seine At Asnieres Aka The Skiff (1879)

โดย ออგุสต์ เรอนัวร์

ภาพที่ 20

Gardenatpont (1877)

โดย คามิลล์ ปิซาร์โร

ภาพที่ 21

House of Parliament, Reflections on the Thames

(1900)

โดย โกลด์ โมเนต์

ภาพที่ 22

Rye Fields at Pontoise (1877)

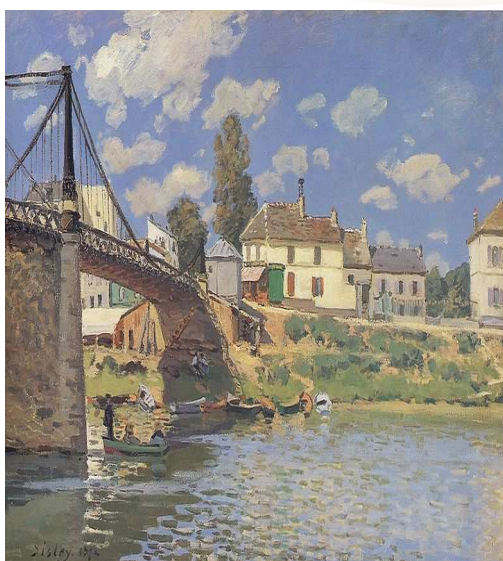
โดย คามิลล์ ปิซาร์โร

ภาพที่ 23

Rain, Steam, and Speed (1844)

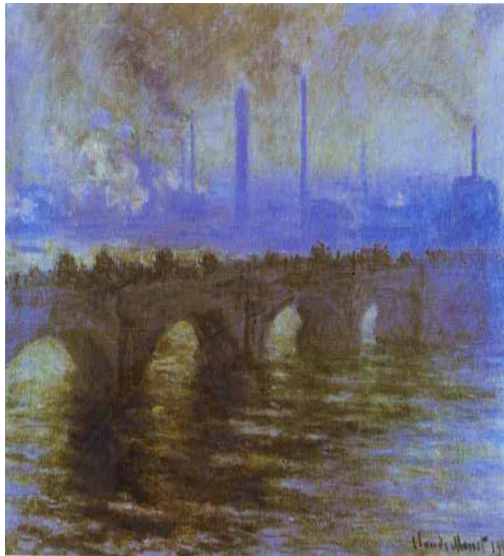
โดย โจเซฟ เทอร์เนอร์

ภาพที่ 24

Bridge at Villeneuve-la-Garenne (1872)

โดย อัลเฟรด ซิสเลย์

ภาพที่ 25

Waterloo Bridge (1903)

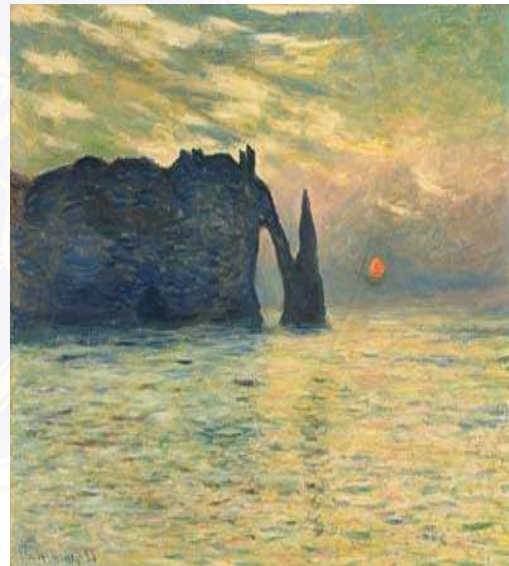
โดย โคลด โมเนต์

ภาพที่ 26

The Cliff, Etretat, Sunset (1883)

โดย โคลด โมเนต์

ภาพที่ 27

Starry Night Over The Rhone (1888)

โดย วินเซนต์ แวน โก๊ะท์

บทกวีแนวซิมโบลิสต์ (Symbolist Poetry)

กลุ่มกวีซิมโบลิสต์ หมายถึง กลุ่มสัญลักษณ์นิยม ศิลปินกลุ่มนี้มีความคิดที่แหวกแนวจากขนบธรรมเนียมการเขียนแบบเดิมเช่นเดียวกันกับกลุ่มจิตรกรอิมเพรสชันนิสต์ นักเขียนในกลุ่มนี้เช่น สเตฟาน มาลาร์เม (Stéphane Mallarmé; 1842-1898), ปอล แวร์แลน (Paul Verlaine; 1844-1896) และอาตูร์ แรงโบด์ (Arthur Rimbaud; 1854-1891) เป็นต้น

ศิลปินในฝรั่งเศสหลายคนมีหลักการเขียนที่ไม่เป็นไปตามระเบียบแบบแผนดั้งเดิม พวกเขาให้ความสำคัญกับความสละสลวยของเสียงในภาษาและจินตนาการ มากกว่าความหมายของคำ มีการเลือกเฟ้นคำที่มีลักษณะของสระพยัญชนะที่สวยงามช่วยสื่อความหมายและความรู้สึก ไม่กล่าวถึงสิ่งหนึ่งสิ่งใดในลักษณะตรงไปตรงมา กลับใช้สัญลักษณ์แทนบางสิ่งบางอย่างที่ต้องการจะกล่าวถึง อาจใช้แทนบางส่วนหรือใช้เรื่องทั้งเรื่องเป็นสิ่งที่แทนก็ได้ เช่น หงส์แทนผู้สูงส่ง สุนัขจิ้งจอกแทนคนเจ้าเล่ห์ บุปผาแทนผู้หญิง ดวงจันทร์ข้างแรมแทนความหม่นหมอง เป็นต้น การไม่กล่าวถึงความหมายอย่างตรงๆทำให้เนื้อความที่เขียนออกมายากที่จะจับใจความได้ เป็นการปล่อยให้ผู้อ่านคิดและจินตนาการเอง

เดอบุสซีมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกวีกลุ่มนี้มากและได้รับแรงบันดาลใจในการแต่งเพลงจากการอ่านงานเขียนของกวีหลายคน ตัวอย่างเช่น งานประเภทยอร์เกสตราที่มีชื่อว่า *Prélude à l'Après-midi d'un faune* (Prelude to the Afternoon of a Faun) โดยเดอบุสซีได้รับแรงบันดาลใจจากบทกวีของมาลาร์เมที่มีชื่อว่า *L'Après-midi d'un faune* (The Afternoon of a Faun) หรือบทเพลงเปียโนที่คุ้นหูอย่าง *Clair de Lune* (Moonlight) ก็ได้รับแรงบันดาลใจจากบทกวีของแวร์แลนที่มีชื่อว่า *Clair de Lune* เช่นเดียวกัน

แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยมนี้ สามารถพบได้ในวรรณกรรมของไทยอย่างแพร่หลายเช่นกัน เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจจึงขอยกตัวอย่างบทกวีแนวซิมโบลิสต์ในแบบภาษาไทย ที่มีการใช้คำที่สละสลวยสื่อความหมายและความรู้สึก เช่น เสียงเพลงจากฟ้ากว้างของธงไทย สุวรรณศิริ ดังตัวอย่าง

ไอ้ราตรีนี้หนาเทวาทลับ	ดวงเดือนคืบดาวแดงส่องแสงขริม
พระพายคึกคึกจืดก็พัดพิม	เมฆาครึ้มครึ้มครางอยู่ครางครืน
มีเพลงแผ่วแผ่วมาจากฟ้ากว้าง	อันเว้งว้างเคล้าลมเสียงขมขื่น
ว่ามาเถิดชาวรัฐมาหยดยืน	ยัดแผ่นพื้นสวรรค์ให้มันคง
แล้วย่างย่ำนำร่างไปข้างหน้า	เหยียบอินทราให้ยุ่ยเป็นผุยผง
ถึงคนหน้ำมากว่าขมอลง	คนหลังจงอย่างเอื้องหนูนเนื่องไป ①*

นอกจากนี้ยังมีตัวอย่างของการใช้คำที่มีความหมายแฝงเพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์ในการกล่าวถึงบางสิ่งบางอย่าง เช่น นวนิยายเรื่อง *The Children's Blue Bird* ของ Georgette Leblanc โดยแปลงมาจากบทละครแนวจิมโบลิสต์ของ Maurice Maeterlinck ซึ่งเขาได้ใช้นกสีฟ้าเป็นสัญลักษณ์แทนความสุขตามเนื้อเรื่องที่เขาเขียนขึ้น ดังตัวอย่าง

As you look for the Blue Bird, dear Children,

*accustom yourselves to love the grey birds which you find on your way. ②**

(ยามที่เจ้าตามหานกสีฟ้า เด็กน้อยเอ๋ย จงฝึกตนให้คุ้นเคยต่อการรักบรรดานกสีเทาที่เจอระหว่างทางด้วย ③*)

ทั้งภาพวาดแนวอิมเพรสชันนิสต์และบทกวีแนวจิมโบลิสต์ล้วนเป็นแรงบันดาลใจให้กับเดอบุสซี ในการสร้างผลงานดนตรีแบบอิมเพรสชันนิสต์ และเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพัฒนาการทางดนตรีในยุคศตวรรษที่ 20

* ① จาก <http://gotoknow.org/blog/pbk/194696?page=1>

* ② จาก <http://kellscraft.com/ChildsBlueBird/childbluebird03.html>

* ③ จาก นกสีฟ้า (*The Children's Blue Bird*): สำนักพิมพ์ เรือนปัญญา

ลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์

ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์นั้นยังมีกลิ่นไอของดนตรีในยุครอแมนติกอยู่ในแง่ของการถ่ายทอดความรู้สึกออกมาเป็นเสียงดนตรี ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์นั้นจะไม่มุ่งแสดงออกถึงความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์อย่างมากมายเหมือนดนตรีโรแมนติก แต่จะใช้ดนตรีเพื่อสร้างบรรยากาศถึงสิ่งที่ผู้ประพันธ์ได้พบเจอ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องราวความประทับใจที่มีต่อธรรมชาติและชีวิตความเป็นอยู่ซึ่งมีแนวคิดคล้ายคลึงกับหลักการของภาพเขียนและบทกวีอิมเพรสชันนิสต์เป็นอย่างมาก เนื่องจากกลุ่มศิลปินอิมเพรสชันนิสต์มักมีการคบค้าสมาคมพูดคุยกันอยู่เสมอทำให้เกิดแนวคิดร่วมกัน โดยจะเห็นได้ชัดเจนจากงานของเดอบุสซี ซึ่งเขาเองก็ได้รับแรงบันดาลใจในการแต่งเพลงจากการที่ได้ชมภาพเขียนหรือการอ่านบทกวีแล้วนำมาถ่ายทอดเป็นเสียงดนตรีที่ได้อารมณ์ความรู้สึกแบบนั้นมากที่สุด

การใช้เทคนิคการประพันธ์แบบใหม่ทำให้ดนตรีชนิดนี้มีลักษณะโดยรวมที่ให้บรรยากาศที่คลุมเครือ ล่องลอย เหมือนได้สัมผัสกับบรรยากาศของกลุ่มหมอก แสงแดดสลัวๆ สายฝน ระลอกคลื่น และถ่ายทอดบรรยากาศต่างๆ ของธรรมชาติ ให้ความรู้สึกเหมือนอยู่ในความฝัน ท่วงทำนองของบทเพลงชนิดนี้จับต้องยาก จังหวะไม่สามารถเกาะตามได้ง่ายๆ หากจะฟังบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ให้ได้ความรู้สึกที่ชัดเจนที่สุดควรฟังเสียงประสานโดยรวมของบทเพลงไม่ควรจดจ่อฟังเฉพาะทำนองเพียงอย่างเดียว ซึ่งก็เหมือนกับการดูภาพเขียนอิมเพรสชันนิสต์ที่ต้องมองจากระยะไกลถึงจะมองเห็นบรรยากาศของภาพเขียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามลักษณะเด่นที่ทำให้ดนตรีชนิดนี้มีเสน่ห์ชวนประทับใจและติดตรึงใจแต่แรกที่ได้ยินก็เห็นจะเป็นเรื่องสีสันทันของเสียงที่ไพเราะงดงาม นอกจากนี้ยังมีการตั้งชื่อเพลงที่สื่อให้เห็นถึงภาพบรรยากาศของบทเพลงนั้นๆ อีกด้วย

ตัวอย่างบทเพลงอิมเพรสชันนิสต์

เดอบุสซี

ผลงานสำหรับเปียโน

Suite Bergamasque

- Clair de lune (Moonlight)

Préludes Book 1

- La cathedrale eng loutie (The Sunken Cathedral)
- Voiles (Sails or Veils)
- La fille aux cheveux de lin (The Girl with the Flaxen Hair)
- Le vent dans la plaine (The Wind over the Plain)

Préludes Book 2

- Brouillards (Fog)

Pour le piano

- Prelude
- Sarabande

Images book 1

- Reflets dans l'eau (Reflections on the Water)

Estampes

- Jardins sous la pluie (Gardens in the Rain)

L'Isle Joyeuse (The Island of Joy)

ผลงานสำหรับวงออร์เคสตรา

Prélude à l'Après-midi d'un faune (Prelude to the Afternoon of a Faun)

Nuages (Clouds) from Nocturnes

La mer (The Sea)

ราเวล

ผลงานสำหรับเปียโน

Sonatine, 1st movement

Jeux d'eau (Fountains)

Mirrors

- Une barque sur l'océan (A Boat on the Ocean)

- La Vallée des cloches (The Valley of Bells)

Gaspard de la nuit

- Ondine (The water spirit)

Le Tombeau de Couperin

- Prélude

ผลงานสำหรับวงออร์เคสตรา

Borelo

กิจกรรม: ให้นักเรียนฟังบทเพลงตัวอย่าง เพื่อทำความรู้จักกับสำเนียงดนตรีแบบอิมเพรสชันนิสต์
มากขึ้น

อิทธิพลของเดอบุสซีต่อดนตรีอิมเพรสชันนิสต์

เดอบุสซีถือเป็นผู้บุกเบิกและเป็นตัวแทนของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ เนื่องจากเทคนิคการประพันธ์ที่เขาใช้นั้นเป็นการตอบรับพัฒนาการบนแนวคิดของการเขียนภาพและวรรณกรรมงานเขียนต่างๆ ซึ่งพาเขาไปสู่การค้นพบงานดนตรีในแบบของเขา

เดอบุสซีใช้ความรู้สึกเป็นพื้นฐานของสุนทรียศาสตร์ทางดนตรี โดยดนตรีของเขามักใช้เสียงประสานที่สลับๆ ไม่กระจัดกระจาย มีบรรยากาศที่ล่องลอย ถึงแม้โดยส่วนตัวเดอบุสซีไม่ชอบที่จะถูกขนานนามว่า “อิมเพรสชันนิสต์” สักเท่าไร อย่างไรก็ตามแนวคิดและการสร้างสรรค์ทางดนตรีของเขาถูกเชื่อมโยงเข้ากับกระแสของศิลปะอิมเพรสชันนิสต์อย่างปฏิเสธไม่ได้

อิทธิพลของภาพเขียนเป็นแรงบันดาลใจให้เดอบุสซีใช้เสียงดนตรีถ่ายทอดความรู้สึกออกมาซึ่งเหมือนเป็นการเขียนภาพด้วยเสียงดนตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับภาพธรรมชาติต่างๆ เช่นในบทเพลง *La mer* (The Sea), *Reflets dans l'eau* (Reflections on the Water), *Le vent dans la plaine* (The Wind over the Plain), *Brouillards* (Fog) เป็นต้น และใช้คำศัพท์ทางศิลปะมาตั้งเป็นชื่อเพลง เช่น *Images* (ภาพวาด), *Estampes* (ภาพพิมพ์), *Esquisses* (ภาพร่าง) เป็นต้น

นอกจากภาพเขียนแบบอิมเพรสชันนิสต์และบทกวีแบบซิมโบลิสต์แล้ว เดอบุสซียังมีความสนใจในศิลปะตะวันออกด้วย เช่น สำเนียงของดนตรีกัมเมลัน (Gamelan) ซึ่งเป็นดนตรีดั้งเดิมของประเทศอินโดนีเซีย โดยเดอบุสซีได้นำมาใช้ในบทเพลงที่ชื่อว่า *Nuages* (Clouds), ภาพพิมพ์แกะไม้ของชาวญี่ปุ่นซึ่งเดอบุสซีใช้เป็นหน้าปกของหนังสือเพลง *La mer* เป็นต้น

การออกห่างจากระบบโทนาลิตี

ดนตรีในยุคอิมเพรสชันนิสต์มีลักษณะออกห่างจากระบบโทนาลิตี (Tonality) ซึ่งเป็นระบบดนตรีตะวันตกที่ถูกใช้ตั้งแต่ราวศตวรรษที่ 16 จนถึงประมาณ ค.ศ. 1900

ระบบโทนาลิตี เป็นระบบที่มีกุญแจเสียง (Key Signature) ที่ชัดเจน และให้ความสำคัญกับบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์ ระบบนี้จะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างโน้ตที่สำคัญที่สุด คือ โน้ตโทนิค (Tonic) ซึ่งเป็นโน้ตศูนย์กลางของบันไดเสียง โดยมีโน้ตที่สำคัญรองลงมาคือโน้ตโดมิแนนท์ (Dominant) ซึ่งเป็นโน้ตที่อยู่เหนือโน้ตโทนิคเป็นระยะ 5 เพอร์เฟก ทิศทางการเคลื่อนที่ของโน้ตจะมุ่งเข้าหาโน้ตโทนิค คอร์ดและเสียงประสานต่างๆดำเนินไปอย่างมีหน้าที่และมีความสัมพันธ์กัน เช่น ถ้าเพลงอยู่ในบันไดเสียง ซี-เมเจอร์ เรามักจะพบคอร์ด ซี-เมเจอร์ อย่างสม่ำเสมอในบทเพลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงต้นเพลงและตอนจบเพลง

ตัวอย่าง บทเพลงที่อยู่ในระบบโทนาลิตี

The image shows a musical score in C major, 2/4 time. It consists of a melody in the treble clef and a bass line in the bass clef. The melody is composed of eighth and quarter notes. The bass line consists of chords. Above the staff, the following chord symbols are written: C, F, C, G7, C, G7, C. The score is divided into three systems, each with two staves.

แต่ในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 นักประพันธ์หลายท่านให้ความสนใจกับระบบทonalitีน้อยลง และได้หันมาพัฒนาเทคนิคการประพันธ์ใหม่ๆที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์และหน้าที่ของเสียงประสานแบบเดิม โดยเทคนิคการประพันธ์ใหม่ที่เกิดขึ้นนี้สร้างความคลุมเครือให้แก่ระบบทonalitีมากขึ้น ซึ่งลักษณะเหล่านี้จะพบได้ในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์

ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ใช้เทคนิคการประพันธ์แบบใหม่ที่ทำให้ความรู้สึกถึงบรรยากาศต่างๆได้โดยใช้เสียงประสานที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ ไม่ยึดติดกับระบบทonalitี กล่าวคือ โน้ตโทนิคไม่ใช่โน้ตที่สำคัญที่สุดเสมอไป หน้าที่ของคอร์ดและเสียงประสานต่างๆค่อนข้างไม่มีความสัมพันธ์กัน ในบางครั้งไม่สามารถวิเคราะห์ถึงที่มาของคอร์ดอย่างเช่นดนตรีในระบบทonalitีได้ มีการเลือกใช้คอร์ดโดยคำนึงถึงสีสันของเสียงมากกว่าหน้าที่ของคอร์ดทำให้เกิดอิสระในการใช้เสียง มีการใช้ขั้วคู่เสียงกระด้าง (Dissonance) และคอร์ดทบ 7 ทบ 9 มาใช้ในบทเพลงอย่างอิสระมากขึ้น นอกจากนี้ยังเลือกใช้เครื่องดนตรีในการบรรเลงที่มีความเฉพาะตัว และผสมผสานกันเป็นเสียงที่มีสีสันใหม่ แปลกแหวกออกไปจากเพลงในยุคคลาสสิกและโรแมนติค ซึ่งถือเป็นใบเบิกทางที่ดีสำหรับดนตรีในระบบไร้กฎเกณฑ์เสียง (Atonality) ต่อไป

เทคนิคการประพันธ์ส่วนใหญ่ที่พบในดนตรีอิมเพรสชันนิสต์

1. การเคลื่อนที่แบบขนาน (Parallels Motion)

บทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ส่วนใหญ่จะมีการใช้คอร์ดอย่างอิสระ มีการเคลื่อนที่คอร์ดโดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงหน้าที่และความสัมพันธ์ของคอร์ดที่ยึดถือกันมาแต่เดิม รวมถึงมีการใช้เสียงประสานที่ไม่คำนึงถึงการเคลา (Unresolved harmonies) แต่อย่างใด (Nancy Bachus, 2000:12)

เราจะพบลักษณะการประพันธ์แบบขนานได้ชัดเจนจากงานของเดอบุสซี ซึ่งมีการใช้คอร์ดและโน้ตที่เป็นขั้วแบบขนานดำเนินไปเรื่อยๆอย่างอิสระ ไม่ว่าจะเป็นการขนานคู่ 3, คู่ 4, คู่ 6 หรือแม้แต่การขนานคู่ 5 หรือ คู่ 8 ซึ่งเป็นข้อห้ามในการประพันธ์ตามแบบแผนดนตรีคลาสสิก นอกจากนี้ยังมีการใช้โน้ตคู่ 2, คู่ 7, คู่ 9 และคู่ทริทอน (Tritone) ซึ่งให้เสียงที่ค่อนข้างกระด้างในการประพันธ์ส่วนใหญ่ของเขอีกด้วย

การใช้คอร์ดอย่างอิสระเหล่านี้ช่วยสร้างสีสันของบรรยากาศและอารมณ์ ทำให้การเปลี่ยนบันไดเสียง (Modulation) มีอิสระมากขึ้น โดยไม่มีการเตรียมตัว (Preparation) หรือ การเคลา (Resolution) ก่อนที่จะเปลี่ยนบันไดเสียง (E.Robert Schmitz, 1966:28)

ตัวอย่าง Debussy: La cathedrale engloutie from Prelude book 1 (ห้องที่ 14-15)

การใช้คู่ 8 เคลื่อนที่แบบขนาน โดยภายในคอร์ดประกอบการทาบโน้ตคู่ 4 และคู่ 5

The image shows a musical score for Debussy's 'La cathedrale engloutie'. It features two staves, treble and bass, with a key signature of one flat (B-flat). The score illustrates parallel motion using intervals of 8, 4, and 5. A bracket above the treble staff indicates a parallel motion of interval 8, with specific notes labeled 'คู่ 8', 'คู่ 4', and 'คู่ 5'. A bracket below the bass staff indicates a parallel motion of interval 9, with notes labeled 'คู่ 9' and 'คู่ 5'. A tritone symbol (two flats) is shown below the bass staff, labeled 'เพดัลทริทอน' (Pedal Tritone). The text 'การใช้คู่ 9 เคลื่อนที่แบบขนาน โดยภายในคอร์ดประกอบการทาบโน้ตคู่ 5' (Using interval 9 parallel motion, with notes in the chord accompanied by interval 5) is written below the bass staff.

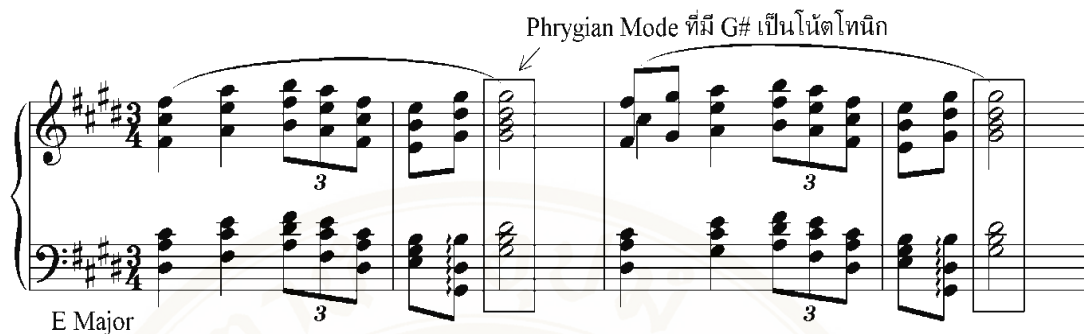
2. การใช้บันไดเสียงโบราณ (Church modes)

มีการกลับไปใช้บันไดเสียงในยุคกลาง (Medieval Age) ซึ่งเรียกว่า โหมด (Mode) หรือ โหมดเพลงโบสถ์ (Church mode) ซึ่งเป็นบันไดเสียงโบราณ ที่นำระดับเสียงมาเรียบเรียงให้เกิดเป็นชุดเสียง โดยมีอยู่เจ็ดโหมดหลัก คือ ไอโอเนียน, ดอเรียน, ฟริเจียน, ลิดีเยน, มิกโซลิดีเยน, เอโอเลียน และโลเคเรียน ซึ่งโหมดแต่ละแบบจะสร้างความรู้สึทางดนตรีที่แตกต่างกันให้กับผู้ฟัง (E.Robert Schmitz, 1966:26)

การใช้โหมดทำให้เกิดความหลากหลายของชุดทำนอง และความสัมพันธ์ของเสียงประสานที่ใช้ ไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของหลักการเรียบเรียงเสียงประสานแบบในบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์

ไอโอเนียน (Ionian)	ดอเรียน (Dorian)
	
ฟริเจียน (Phrygian)	ลิดีเยน (Lydian)
	
มิกโซลิดีเยน (Mixolydian)	เอโอเลียน (Aeolian)
	
โลเคเรียน (Locrian)	
	

ตัวอย่าง Debussy: Sarabande from Pour le piano (ห้องที่ 1-4)

จบประโยคด้วยคอร์ด G#m ซึ่งโน้ต G# เป็นโน้ตลำดับที่สามในบันไดเสียง E Major

3. การใช้บันไดเสียงโฮลโทน (Whole-Tone Scale)

บันไดเสียงโฮลโทน (Whole-Tone Scale) เป็นบันไดเสียงที่โน้ตแต่ละตัวมีระยะห่างกันหนึ่งเสียงเต็มหรือเป็นระยะคู่ 2 เมเจอร์ ทำให้ในหนึ่งบันไดเสียงประกอบด้วยเสียงทั้งหมดเพียงหกเสียง จึงสามารถเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า Hexatonic Scales (Hexa แปลว่า หก) การที่เสียงทุกเสียงห่างกันหนึ่งเสียงเต็มทำให้เกิดความสมดุลของเสียง โน้ตทุกตัวจึงมีความสำคัญเท่ากันและไม่สามารถแยกแยะตัวโน้ตที่เป็นโทนิคและโดมินันท์ได้ ทำให้เกิดความคลุมเครือในด้านเสียงและระบบทonalities (E.Robert Schmitz, 1966:28)

การใช้บันไดเสียงโฮลโทน ถือเป็นลักษณะการประพันธ์ที่แสดงให้เห็นถึงสำเนียงของคนตรีแบบอิมเพรสชันนิสต์ได้ดี ช่วยสร้างให้เสียงเกิดลักษณะเฉพาะตัวและสร้างบรรยากาศที่ล่องลอย ไม่ชัดเจนเหมือนอยู่ในความฝัน และสื่อถึงบรรยากาศของเมฆหมอกได้ดี

ตัวอย่าง บันไดเสียงโฮลโทน

ตัวอย่าง Debussy : Voiles from Prelude book 1 (ห้องที่ 1-7)

(Ab - Bb)
บันไดเสียงโซลโทนที่พบคือ C - D - E - F# - G# - A# - C

4. การใช้บันไดเสียงเพนทาโทนิค (Pentatonic Scale)

บันไดเสียงเพนทาโทนิค เป็นบันไดเสียงที่ประกอบด้วยเสียงเพียงห้าเสียง (Penta มาจากภาษากรีกแปลว่า ห้า) หรืออาจหมายถึง บันไดเสียงในโครงสร้างใดๆ ที่ประกอบด้วยโน้ตห้าตัวที่มีระดับเสียงต่างกัน ซึ่งบันไดเสียงนี้ทำให้ได้สำเนียงดนตรีพื้นเมืองแบบในประเทศแถบตะวันออก (E.Robert Schmitz, 1966:27)

ตัวอย่าง บันไดเสียงเพนทาโทนิค บนโน้ตตัว C

ตัวอย่าง Debussy : Voiles from Prelude book 1 (ห้องที่ 42)

En animant

บันไดเสียงเพนทาโทนิคที่พบคือ Gb - Ab - Bb - Db - Eb

5. การใช้เพเดิลโทน (Pedal Tone)

การใช้เพเดิลโทนหรือโน้ตเสียงค้างในบทเพลง คือการเล่นโน้ตให้มีเสียงค้างไว้ หรือการเล่นโน้ตเดิมซ้ำๆ ย้ำติดต่อกันในขณะที่แนวอื่นเล่นเสียงประสานในคอร์ดต่างๆ กัน โดยทั่วไปจะใช้โน้ตโทนิคและโน้ตโดมิแนนท์เป็นเพเดิลโทน (E.Robert Schmitz, 1966:29)

การใช้เพเดิลโตนนั้นช่วยสร้างบรรยากาศที่คลุมเครือเหมือนเป็นฉากที่อยู่ด้านหลังของทำนอง สำหรับเครื่องดนตรีเปียโนอาจเล่นโน้ตที่เป็นเพเดิลโทนให้มีเสียงค้างไว้ด้วยการใช้เพเดิลด้านขวาสุดของเปียโน (Damper Pedal) ซึ่งช่วยทำให้เกิดสั่นและบรรยากาศที่เป็นฉากหลังของทำนองได้ดียิ่งขึ้น (Nancy Bachus, 2000:12)

ตัวอย่าง Debussy: Prelude from Pour le piano (ห้องที่ 75-78)

The image shows a musical score for Debussy's Prelude from Pour le piano, measures 75-78. The score is written for piano and features a pedal point on Ab. The right hand plays a series of chords, while the left hand plays a continuous eighth-note pattern. The pedal point is indicated by a long note in the left hand, which is sustained throughout the measures.

เพเดิลโทน โดยเล่นโน้ต Ab ค้างไว้ ในขณะที่แนวบนยังมีการเคลื่อนไหวของโน้ตต่างๆ อยู่

6. ความคลุมเครือของจังหวะตก (Nonmetrical Rhythm)

เทคนิคการประพันธ์นี้ เป็นการประพันธ์ทำนองในแบบใหม่ที่ปฏิเสธความชัดเจนของเส้นกันห้อง กล่าวคือ ทำนองในแบบเดิมมักจะมีจังหวะตกอยู่ที่ต้นห้อง แต่ในดนตรีสมัยใหม่การเน้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับเส้นกันห้องอีกต่อไป คนตรีสามารถเลื่อนไหลอย่างอิสระและจังหวะตกไม่จำเป็นต้องอยู่ที่จังหวะที่หนึ่งของห้อง โดยผู้ประพันธ์อาจหลีกเลี่ยงด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การใช้เครื่องหมายโยงเสียง (Tie) ลากเสียงข้ามห้อง ทำให้ผู้ฟังไม่สามารถจับได้ว่าจังหวะที่หนึ่งอยู่ตรงไหน (Nancy Bachus, 2000:12)

ตัวอย่าง ความคลุมเครือของจังหวะตกโดยการใช้เครื่องหมายโยงเสียง (Tie)

ตัวอย่าง Debussy: Clair de lune (ห้องที่ 1-4)

มีการใช้เครื่องหมายโยงเสียงเพื่อสร้างความคลุมเครือให้กับจังหวะตก
ทำให้การจับความรู้สึกของจังหวะตกเปลี่ยนไป และยากต่อการนับจังหวะ

แบบฝึกหัดท้ายส่วนที่ 1

จงตอบคำถามต่อไปนี้ โดยเลือกข้อที่ถูกต้องที่สุด

1. ศูนย์กลางของศิลปะอิมเพรสชันนิสต์ในช่วงแรกอยู่ที่ใด

- ก. อิตาลี ข. เยอรมัน ค. ฝรั่งเศส

2. คำว่า “อิมเพรสชันนิสต์” มีที่มาอย่างไร

- ก. เป็นคำที่ใช้เรียกภาพเขียนที่แสดงถึงความรู้สึกประทับใจ
 ข. มาจากคำกล่าวของนักวิจารณ์ท่านหนึ่งที่ใช้วิจารณ์ภาพเขียนของโมนีในนิทรรศการภาพเขียน
 ค. มาจากคำกล่าวชื่นชมนิทรรศการภาพเขียนของศิลปินในกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

3. ข้อใดเป็นวิธีการวาดภาพของจิตรกรอิมเพรสชันนิสต์

- ก. เคลือบสีอย่างเรียบร้อย ภาพขาดความคมชัด
 ข. ป้ายสีแบบหยาบๆ มีขอบเส้นและรายละเอียดชัดเจน
 ค. ป้ายสีแบบหยาบๆ ขอบเส้นไม่ชัดเจน

4. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของบทกวีแนวซิมโบลิสต์

- ก. ใช้คำที่มีความหมายเข้าใจง่าย และกล่าวอย่างตรงไปตรงมา
 ข. ใช้คำที่มีเสียงของพยัญชนะที่สละสลวยมากกว่าความหมายของคำ
 ค. ไม่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา ใช้คำเพื่อเป็นสัญลักษณ์แทนบางสิ่งบางอย่าง

5. ใครเป็นผู้บุกเบิก ดนตรีอิมเพรสชันนิสต์

- ก. ราเวล
 ข. เดอบุสซี
 ค. โมนี

6. ข้อใดคือลักษณะของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์

- ก. ใช้ระบบทฤษฎีในการประพันธ์ สามารถพบคอร์ดโทนิคและโดมิแนนท์ได้อย่างชัดเจน เครื่องครัดในกฎเกณฑ์การประพันธ์
 ข. ใช้เสียงดนตรีสร้างบรรยากาศและถ่ายทอดความประทับใจต่อสิ่งต่างๆ มีการใช้คอร์ดอย่างอิสระมากขึ้นเพื่อสร้างสีสันให้แก่บทเพลงแต่ยังมีการใช้กุญแจเสียง (Key Signature) ในบทเพลงอยู่

ค. ไม่มีกฎเกณฑ์ มีอิสระในการประพันธ์ เป็นบทเพลงที่ไม่ระบุท่วงทำนองเสียง นิยมใช้คู่เสียงกระด้าง (Dissonance) ในการประพันธ์

7. ข้อใดถูกต้องที่สุด

ก. ศิลปินอิมเพรสชันนิสต์ มุ่งถ่ายทอดเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ศาสนา และความเป็นไปที่มีอยู่จริงในสังคมออกมาเป็นผลงาน

ข. ศิลปินอิมเพรสชันนิสต์ มุ่งถ่ายทอดความรู้สึกต่างๆ ที่มีอยู่ภายในจิตใจมนุษย์ ออกมาเป็นผลงาน

ค. ศิลปินอิมเพรสชันนิสต์ มุ่งถ่ายทอดบรรยากาศ ความเป็นไปของธรรมชาติและสิ่งต่างๆ ที่ได้พบเจอ ออกมาเป็นผลงาน

8. จงระบุว่าตัวอย่างบทเพลงต่อไปนี้ใช้เทคนิคการประพันธ์ใดในการประพันธ์

ก. การเคลื่อนคอร์ดแบบขนาน (Parallels Motion)

ข. การใช้บันไดเสียงโซลโทน (Whole -Tone Scale)

ค. การใช้บันไดเสียงเพนทาโทนิค (Pentatonic Scale)

ง. การใช้เพดัลโทน (Pedal Tone)

จ. ความคลุมเครือของจังหวะตก (Nonmetrical Rhythm)

8.1

ตอบ _____

8.2

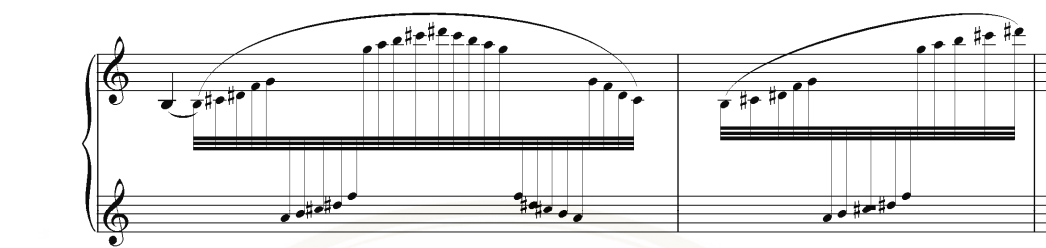
ตอบ _____

8.3

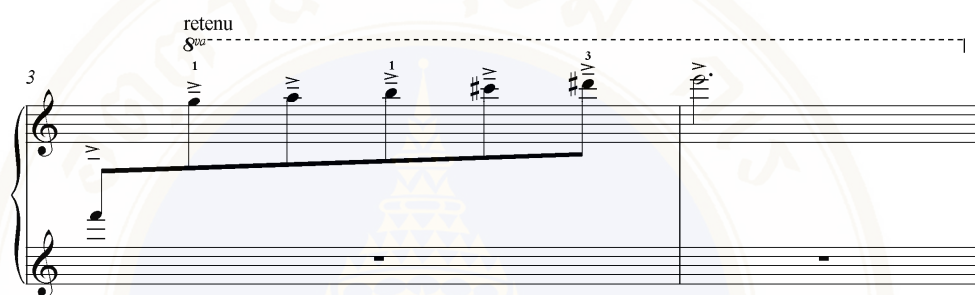
ตอบ _____

8.4

ตอบ _____

8.5

ตอบ _____

ส่วนที่ 2

บทเพลงอิมเพรสชันนิสต์ 3 เพลง

Album Leaf	ประพันธ์โดย	Claude Debussy
Prelude	ประพันธ์โดย	Maurice Ravel
May Night	ประพันธ์โดย	Selim Palmgren

แต่ละบทเพลงจะมีรายละเอียด ดังนี้

- 1.) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประพันธ์เพลง
- 2.) บันทึกจากบทเพลง - จะกล่าวถึงข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับบทเพลง ลักษณะเด่นที่น่าสนใจในบทเพลง เทคนิคการเล่นที่สำคัญ เทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ที่ใช้ในบทเพลง รวมถึงกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำความรู้จักกับบทเพลงก่อนการเล่น
- 3.) สัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลง - ให้นักเรียนทำความรู้จักกับลักษณะของเสียงดนตรีแบบอิมเพรสชันนิสต์บางส่วนจากบทเพลงและสร้างความคุ้นเคย ก่อนที่นักเรียนจะเข้าสู่ขั้นตอนในการหัดเพลง
- 4.) ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อม - แนะนำวิธีการฝึกซ้อมให้ในจุดสำคัญของบทเพลงอย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะช่วยเหลือการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 5.) บันทึกถึงครู - คำแนะนำสำหรับครู เพื่อที่จะช่วยเตือนครูไม่ให้ละเลยในจุดที่สำคัญของการเรียนการสอน รวมถึงมีการชี้แจงครูถึงส่วนที่จะช่วยพัฒนานักเรียนจากบทเพลงตัวอย่าง
- 6.) สำนวนตนเอง – เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักเอาใจใส่ในการเล่นของตนเอง ให้ถูกต้องตามเนื้อหาของบทเพลง

Album Leaf, L. 133**Debussy**

เดอบุสซีแต่งเพลงนี้ในปี ค.ศ. 1915 โดยไม่ได้ระบุชื่อเพลงไว้ เดอบุสซีประพันธ์เพลงนี้เพื่อใช้ในการประมูลการกุศลเพื่อจัดหาเสื้อผ้าให้กับเหล่าทหารที่ได้รับบาดเจ็บในสงครามโลกครั้งที่ 1 เทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ที่พบได้คือ การเคลื่อนที่แบบขนาน การใช้เพคิลโทน และความคลุมเครือของจังหวะตก

โคลด เดอบุสซี (Claude Debussy; 1862-1918)

เดอบุสซีเป็นนักเปียโนและนักประพันธ์เพลงชาวฝรั่งเศสที่ริเริ่มแต่งเพลงในกระแสอิมเพรสชันนิสต์ขึ้น เดอบุสซีเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดของนักประพันธ์เพลงในยุคต่อมา จนกระทั่งมีผู้กล่าวว่ายุคดนตรีศตวรรษที่ 20 เริ่มต้นที่เดอบุสซี และผลงานของเขาเป็นตัวแทนของดนตรีอิมเพรสชันนิสต์ได้ชัดเจนที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการใช้บันไดเสียงโซลโทน, บันไดเสียงเพนทาโทนิค หรือการใช้คอร์ดขนานในบทเพลงของเขา ซึ่งส่วนใหญ่ได้แรงบันดาลใจจากภาพเขียนแบบอิมเพรสชันนิสต์และบทกวีแนวซิมโบลิสต์

เดอบุสซีเริ่มเรียนเปียโนกับมาดาม Maute de Fleurville ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของโชแปง (Chopin) ต่อมาได้เข้าเรียนดนตรีอย่างจริงจังที่สถาบันดนตรีปารีส (Paris Conservatoire) ตั้งแต่อายุเพียง 11 ปี แล้วก็เริ่มแต่งเพลงจนได้รับรางวัลหลายหนรวมทั้งรางวัลโรม (Prix de Rome) ในปี 1884 ซึ่งถือเป็นรางวัลชนะเลิศในการประกวดงานประพันธ์เพลงที่ยิ่งใหญ่ที่สุดรางวัลหนึ่งของยุโรป

ในปี 1889 เดอบุสซีมีโอกาเข้าชมงานนิทรรศการระดับโลกที่จัดขึ้นที่ปารีส ทำให้ได้รู้จักกับศิลปะจากซีกโลกตะวันออกหลายประเภท รวมทั้งวงดนตรีกามาแลนจากประเทศอินโดนีเซีย ทำให้เขาเกิดความประทับใจกับเสียงแบบโลกตะวันออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการใช้บันไดเสียงเพนทาโทนิค ซึ่งการได้ฟังดนตรีในครั้งนั้นถือเป็นก้าวสำคัญที่ทำให้เดอบุสซีพัฒนาการแต่งเพลงของตนเองขึ้นไปอีกขั้นหนึ่ง

ผลงานที่โดดเด่นของเขามีอยู่หลายประเภท เช่น บทเพลงสำหรับวงออเคสตรา Prélude à l'Après-midi d'un faune, La Mer ดนตรีบัลเลต์ Jeux อุปรากร 1 บท คือ Pelleas et Melisande บทเพลงสำหรับเดี่ยวเปียโน ได้แก่ Suite bergamasque, Preludes 24 บท, Children's Corner, Etudes 12 บท, Deux Arabesques, Images 2 เล่ม, Estampes และ L'Isle Joyeuse เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีผลงานประเภทเพลงร้องและแซมเบอร์มิวสิกอีกด้วย ผลงานของเดอบุสซียังจะถูกนำไปจับคู่กับงานของ โมริส ราเวล ก็ตกวิชาเดียวกัน

Album Leaf

Modéré, ♩ = 112

Claude Debussy
(1862 - 1918)

The musical score is written for piano in 3/4 time, with a tempo of Modéré (♩ = 112). The key signature has one flat (B-flat). The score is divided into four systems, each with a treble and bass staff.

- System 1 (Measures 1-4):** The right hand begins with a piano (*p*) dynamic, playing a melody with a triplet of eighth notes (3) and a half note. The left hand provides harmonic support with chords and single notes. Fingerings are indicated with numbers 1-5. A slur covers measures 1-4. Dynamics include *p*, *dim.*, and *più p*. The instruction *cédez* appears above measure 4.
- System 2 (Measures 5-8):** The right hand continues the melodic line with a slur. The left hand plays chords. Dynamics include *p* and *mf*. Instructions *mouvement*, *en serrant*, and *mouvt* are placed above the staves.
- System 3 (Measures 9-12):** The right hand features a more active melodic line with slurs. The left hand continues with chords. Dynamics include *mf*.
- System 4 (Measures 13-15):** The right hand plays a series of chords with a slur. The left hand plays a descending line. Dynamics include *p*. The instruction *en retenant* is placed above measure 14.

2

mouvt *pp* *cédez* *Un peu anime* *p*

19 3 4-5 1 2 5 4 1 2 3 5 4 2

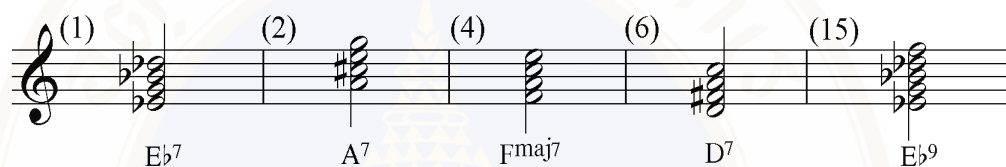
24 *Rubato* *p* *più p* 5 4 2 5 4 1 2 5 3 2 2 1

29 *mouvt retenu* *p* 2 5 3 1 1 2 1 2 5 3 1-2 3

34 *très retenu* *mouvt* *ppp* 5 1 2

บันทึกจากบทเพลง

- เพลงนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ท่อน A= ห้องที่ 1-18 และ ท่อน A1= ห้องที่ 19-38
- บทเพลงนี้แสดงถึงความสวยงามโดยใช้ลีลาจังหวะแบบวอลท์ซ (Waltz) ซึ่งแสดงให้เห็นจากเลขบอกจังหวะที่มีอัตราจังหวะ 3 และรูปแบบของโน้ตในมือซ้ายที่มีโน้ตเสียงต่ำแล้วตามด้วยคอร์ด (ห้องที่ 5-13, 21-30)
- เสียงประสานมักพบคอร์ดทบ 7 และทบ 9 ที่ช่วยสร้างสีสันให้แก่บทเพลง (ห้องที่ 1, 2, 6, 15 และอื่นๆ) ส่วนคอร์ดโทนิคที่มีโน้ตครบสามตัวนั้นยากที่จะพบ แต่จะมาปรากฏชัดเจนตอนจบเพลง

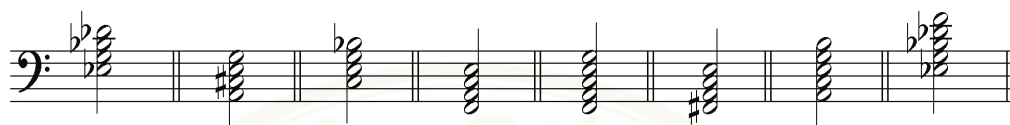
- เต็มไปด้วยการเล่นแบบยืดหยุ่นจังหวะ (Rubato) เดอบุสซีได้กำกับคำศัพท์ที่บ่งบอกถึงความเร็วอยู่เป็นระยะ จะมีทั้งการยืดจังหวะออกเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ผ่อนคลาย และมีการดึงจังหวะกลับให้เร็วขึ้นเพื่อที่จะได้สร้างอารมณ์ความรู้สึกให้เคลื่อนที่ไปข้างหน้าแต่ไม่รีบร้อนจนเกินไป
- การวอยซิง (Voicing) หรือการจัดวางแนวเสียงในแนวนอนให้มีความเหมาะสม ซึ่งเป็นเทคนิคที่ปรากฏ ในเพลงนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเล่นแนวเสียงแนวนอนให้โดดเด่นออกมาในห้องที่ 23-30
- แนะนำให้ใช้การแทนนิ้วในห้องที่ 3, 21 และ 30 เพื่อให้ได้เสียงและการเคลื่อนไหวที่ต่อเนื่อง
- ห้องที่ 15-18 ใช้การเหยียบเพเดิลครั้งเดียวยาว 4 ห้อง เพื่อให้เสียงประสานรวมกันเป็นบรรยากาศที่สลับๆ และระวังห้องที่ 19-20 เพเดิลจะเปลี่ยนรูปแบบโดยต้องเปลี่ยนเพเดิลทุกๆ 2 จังหวะตามแนวโน้ตเสียงต่ำและห้องที่ 34 เปลี่ยนเพเดิลให้สะอาดระว่างเสียงซ้อนระหว่างโน้ต Db กับ D
- พบการเคลื่อนที่แบบขนานในห้องที่ 7-8 และ 11-12 มีการใช้คอร์ดทบ 7 เคลื่อนที่ขนานกันแบบคอร์ดแยกเสียง (Broken Chord) ในโน้ตมือขวา
- พบการใช้เพเดิลโทนในห้องที่ 5-12 และ 23-26 โดยใช้โน้ตตัว D เป็นเพเดิลโทนและเล่นซ้ำในแนวเบส ในขณะที่คอร์ดมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น
- พบความคลุมเครือของจังหวะตกในห้องที่ 7-8 และ 11-12 โดยโน้ตตัวแรกของกลุ่มจะเล่นลงตรงจังหวะเบา (Weak Beat) ซึ่งขัดกับมือซ้าย และห้องที่ 31-34 มีการใช้เครื่องหมายโยงเสียง (Tie) ทำให้ความรู้สึกของจังหวะตกเปลี่ยนแปลงไป

กิจกรรม

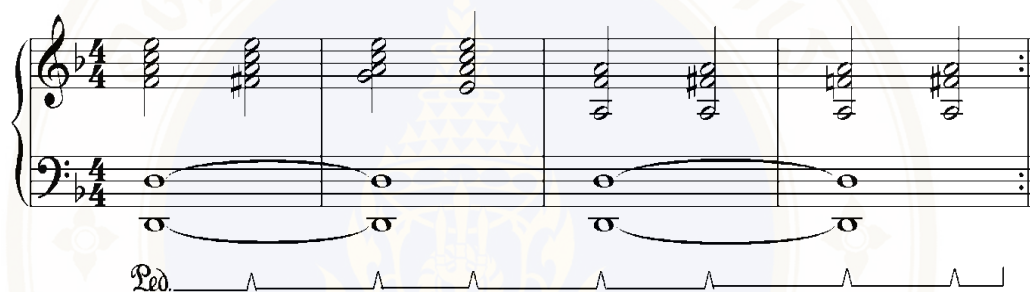
- ให้นักเรียนระบุความหมายของคำศัพท์ต่างๆ ลงไปในโน้ตเพลง
- ให้นักเรียนใช้ดินสอสีระบายตรงส่วนของทำนองในห้องที่ 23-30
- ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย (*) ตรงจุดที่พบความคลุมเครือของจังหวะตก
- ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย (Δ) ตรงจุดที่พบลักษณะของการเคลื่อนที่แบบขนาน
- ให้นักเรียนวงกลมโน้ตที่เป็นเพเดิลโทน
- ให้นักเรียนวงกลมห้องที่แสดงถึงลักษณะของคอร์ดโทนิค หรือ คอร์ดเอฟ-เมเจอร์ ได้อย่างชัดเจนและสมบูรณ์

สัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลง

1. ให้นักเรียนเล่นคอร์ดทาบ 7 และทาบ 9 เหล่านี้ เพื่อฟังสีตันของเสียงประสานที่มีในบทเพลงนี้

2. ให้นักเรียนทำความรู้จักกับการใช้เพดัลโทน โดยมีโน้ต D เป็นโน้ตที่เป็นเพดัลโทน

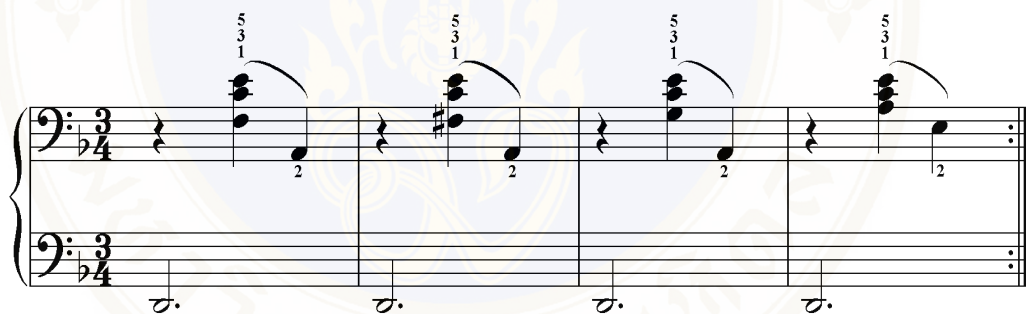
3. ให้นักเรียนทำความรู้จักกับเสียงประสานที่คลุมเครือจากการเหยียบเพดัลครั้งเดียวกว้างไว้

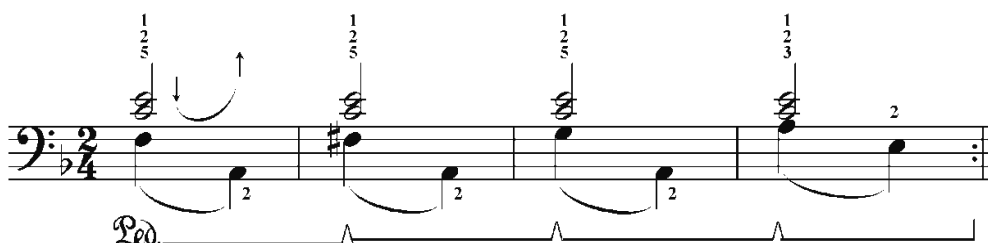
4. ให้นักเรียนฟังบทเพลง Album Leaf พร้อมกับดูรูปภาพประกอบ (หน้า 4-7) จากนั้นแสดงความคิดเห็นถึงบรรยากาศและจินตนาการของบทเพลงร่วมกับครู

ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อม

- นักเรียนระบุท่อน A และ A1 ลงในโน้ตเพลง แล้วแบ่งซ้อมทีละส่วน
- ในการเล่นแนวทำนองให้เอาใจใส่กับการเล่นแบบต่อเนื่อง (Legato) เป็นอย่างมาก และระมัดระวังการเก็บเสียงของโน้ตตัวขาวประจุ (ห้องที่ 2, 5, 7, 35, 37, อื่นๆ) ต้องสามารถกดค้ำได้ครบตามค่าโน้ตเพื่อให้แนวทำนองมีความต่อเนื่อง
- แยกซ้อมมือขวาห้องที่ 3-4 และ 21-22 โดยเล่นแนวบนสุดแนวเดียวก่อน และฝึกซ้อมตรงจุดที่มีการแทนนิ้วให้มีแม่นยำ ส่วนในการเล่นโน้ต E ไปหาโน้ต C ในแนวบนสุดนั้นไม่ควรยกมือสูง ควรใช้การเคลื่อนไหวเป็นแนวนอน จากนั้นใส่แนวประสานแนวในลงไป และฟังแนวเสียงบนสุดให้มีความโดดเด่น
- ฝึกซ้อมแนวประสานในห้องที่ 5-12 โดยให้มือซ้ายเล่นโน้ตเสียงต่ำ และมือขวาเล่นกลุ่มโน้ตสเลอ (Slur) ในขณะเล่นให้นักเรียนเอาใจใส่กับการฟังเสียงประสานที่เปลี่ยนแปลงบนโน้ตเสียงต่ำตัวเดิม

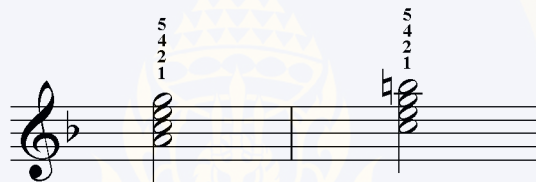
จากนั้นใช้มือซ้ายมือเดียวเล่นเฉพาะกลุ่มโน้ต Slur โดยโน้ตตัวที่ 2 ของโน้ต Slur ต้องมีน้ำหนักเสียงเบาว่าโน้ตตัวแรก และควรใช้การเคลื่อนที่เป็นเส้นโค้ง เมื่อคล่องแล้วจึงเล่นแนวของมือซ้ายในห้องที่ 5-12 ตามโน้ตเพลง

- ทำนองในครั้งที่ 7-8 และ 11-12 เป็นลักษณะของคอร์ดขนาน และมีความคลุ่มเครือของจังหวะ ตกเกิดขึ้นในโน้ตของแนวมือขวา ให้นักเรียนฝึกนับจังหวะโดยการปรบมือพร้อมกับเน้นที่โน้ตตัวแรกของกลุ่มดังนี้

เมื่อสามารถเข้าใจถึงจังหวะตกที่เปลี่ยนแปลงไปได้แล้ว ให้ฝึกเล่นมือขวาโดยการนำโน้ตมาเล่นพร้อมกันให้เป็นกลุ่มคอร์ด (Block Chord)

จากนั้นให้เล่นแบบ Broken Chord โดยเน้นที่โน้ตตัวแรกของกลุ่มให้ชัดเจน (ให้ครูช่วยเล่นมือซ้ายประกอบ) เมื่อเคลื่อนที่ได้อย่างแม่นยำแล้วให้เล่นด้วยน้ำหนักเสียงปกติโดยไม่ต้องเน้นที่โน้ตตัวแรกพร้อมกับมือซ้าย

- แยกซ้อมมือขวาครั้งที่ 13-14 โดยการ Block Chord จนสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างแม่นยำ

หลังจากนั้นจึงเล่นแบบ Broken Chord ตามโน้ตเพลง ระเบิดระว่างในการใช้นิ้วโป้งเป็นจุดกลับนิ้วอย่าให้มีการเน้นเกิดขึ้น มือควรเคลื่อนที่อย่างมีทิศทางไปทางซ้าย

- ฝึกซ้อมแนวเสียงในมือขวาห้องที่ 23-30 ให้ทำความเข้าใจแนวเสียงทั้ง 2 แนวโดยให้มือขวาเล่นแนวนบนสุด และมือซ้ายเล่นแนวทำนองแนวใน โดยต้องสามารถเล่นแนวทำนองที่อยู่แนวในออกมาได้อย่างชัดเจน หลังจากนั้นจึงใช้มือขวามือเดียวเล่นแนวเสียงทั้ง 2 แนวตามโน้ตเพลง โดยที่คุณภาพเสียงของแนวทำนองแนวในยังคงมีความโดดเด่นและชัดเจนอยู่

- แยกซ้อมแนวล่างสุดของมือซ้ายในห้องที่ 31-34 พร้อมกับพูดออกเสียงนับจังหวะไปด้วย เนื่องจากความรู้สึกรู้สึกของจังหวะตกเปลี่ยนแปลงไปอาจจะทำให้การนับจังหวะผิดพลาดได้ และระวังอย่าให้เกิดการเน้นขึ้นในจังหวะเบา

บันทึกถึงครู

- ช่วยให้นักเรียนสัมผัสบรรยากาศของบทเพลงนี้โดยการเปิดเพลงหรือเล่นให้นักเรียนฟัง พร้อมกับดูรูปภาพประกอบ (หน้า 4-7) และแสดงความคิดเห็นร่วมกันกับนักเรียนไปด้วย
- แนะนำและอธิบายถึงเทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ที่ปรากฏในบทเพลง
- ครูเล่นบทเพลงที่ใช้ระบบโทนาลิตีในการประพันธ์ (หน้า 13) ให้นักเรียนฟัง จากนั้นให้นักเรียนเปรียบเทียบและร่วมแสดงความคิดเห็นถึงความแตกต่างของบทเพลงในระบบโทนาลิตีข้างต้นกับบทเพลง Album Leaf
- ชี้ให้เห็นถึงการออกห่างจากระบบโทนาลิตี โดยคอร์ดโทนิคมีความสำคัญน้อยลง และมีการใช้คอร์ดทาบ 7 และทาบ 9 ต่างๆ เพื่อเพิ่มสีสันของบทเพลง
- ช่วยเหลือนักเรียนในการฟังแนวเสียงแนวโน้ตให้ออกมาชัดเจน
- ในห้องที่ 7-8 และ 11-12 ให้ครูช่วยเล่นมือซ้ายประกอบในขณะที่นักเรียนฝึกหัดการเคลื่อนที่แบบขนาน
- เอาใจใส่กับการเล่นแบบ Rubato แต่ไม่ควรละเอียดที่จะให้นักเรียนเล่นจังหวะได้อย่างตรงไปตรงมาเสียก่อน
- เอาใจใส่ให้นักเรียนใช้การเปลี่ยนเพคเคิลตามที่โน้ตเพลงระบุไว้

สำรวจตนเอง

- นักเรียนสามารถทำความเข้าใจถึงเทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ในบทเพลง Album Leaf ได้เป็นอย่างดี
- นักเรียนสามารถได้ยินแนวทำนองแนวโน้ต ในห้องที่ 23 – 30 ในขณะที่ตนเองบรรเลงได้อย่างชัดเจน
- นักเรียนสามารถใช้การ Rubato ได้อย่างเหมาะสมในการยืดหยุ่นจังหวะต่างๆตามคำศัพท์ที่ผู้ประพันธ์แนะนำ
- นักเรียนสามารถเล่นโน้ตตัวที่ 2 ของกลุ่มโน้ต Stur ให้เบากว่าโน้ตตัวแรก
- นักเรียนสามารถรู้สึกถึงจังหวะ Waltz จากอัตราจังหวะของบทเพลงและรูปแบบของเสียงประสานในมือซ้าย

Prelude

Ravel

ราเวลประพันธ์บทเพลงนี้เพื่อใช้เป็นเพลงสอบในหัวข้อการอ่านโน้ต (Sight-Reading) สำหรับนักเรียนที่จะสอบเข้าเรียนต่อที่สถาบันดนตรีปารีส เพลงนี้เป็นบทเพลงที่ค่อนข้างช้าและแสดงออกถึงความรู้สึกที่ผ่อนคลาย เทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ที่พบได้ก็คือ การเคลื่อนที่แบบขนาน การใช้บันไดเสียงเพนทาโทนิค และความคลุมเครือของจังหวะตก

โมริส ราเวล (Maurice Ravel; 1875-1937)

ราเวลเป็นนักประพันธ์ชาวฝรั่งเศสเริ่มเรียนเปียโนเมื่ออายุ 7 ปี และเรียนแต่งเพลงเมื่ออายุ 12 ปี ต่อมาในปี 1895 เข้าเรียนที่สถาบันดนตรีปารีส เรียนวิชาการประพันธ์เพลงกับครูหลายคน รวมทั้งโฟเร (Faure) ซึ่งเป็นนักแต่งเพลงที่มีชื่อเสียงของฝรั่งเศสในขณะนั้น

ราเวลได้นำเทคนิคบางประการแบบอิมเพรสชันนิสต์มาใช้ แต่ดนตรีของเขายังคงมีโครงสร้างของเสียงประสานแบบดนตรีคลาสสิกดั้งเดิมอยู่มากกว่าเดอบุสซี ทำนองของเขาที่มีความชัดเจน การแบ่งวรรคและประโยคค่อนข้างชัดเจน มีการใช้บันไดเสียงโซลโทนค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับเพลงของเดอบุสซี แต่ใช้เสียงกระด้างมากกว่าและใช้อย่างต่อเนื่อง

ผลงานที่โดดเด่นมีอยู่หลายประเภท เช่น ดนตรีบัลเล่ต์ Bolero และ Daphnis et Chloe เพลงเดี่ยวเปียโนที่น่าสนใจหลายบท เช่น Jeux d'eau, Miroirs, Gaspard de la Nuit, Pavane pour une infante défunte, Valses nobles et sentimentales, Le Tombeau de Couperin และ Piano Concerto 2 บท นอกจากความสามารถในการแต่งเพลงแล้วราเวลยังมีความสามารถโดดเด่นในการเรียบเรียงเสียงประสานให้แก่วงออเคสตรา เขาจึงนำเพลงเปียโนหลายเพลงมาเรียบเรียงให้กับวงออเคสตราบรรเลง นอกจากนี้มีผลงานประเภทแชมเบอร์มิวสิกและเพลงร้องอีกด้วย

Prélude

(with free rhythm)

Assez lent et très expressif (d'un rythme libre)

Maurice Ravel
(1875-1937)

The musical score is written for piano in 3/4 time. It consists of three systems of staves. The first system begins with a piano (*p*) dynamic. The second system continues the melodic and harmonic development. The third system includes a piano-piano (*pp*) dynamic and ends with a 'flutter' marking, represented by a wavy line on the bass staff. Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes. The score is set against a background featuring a faint watermark of Mahidol University.

2

ralenti

12

au mouvt

p

16

flutter

flutter

20

ralenti

24

très lent

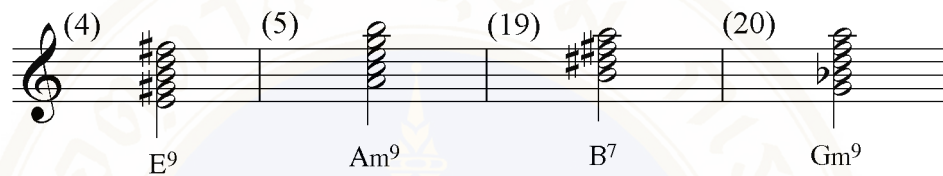
pp

flutter

The musical score consists of four systems of piano music. The first system (measures 12-15) is marked 'ralenti' and features a melodic line in the right hand with slurs and ties, and a harmonic accompaniment in the left hand. The second system (measures 16-19) is marked 'au mouvt' and 'p', showing a more active melodic line with slurs and ties, and a harmonic accompaniment. The third system (measures 20-23) is marked 'ralenti' and features a melodic line in the right hand with slurs and ties, and a harmonic accompaniment. The fourth system (measures 24-27) is marked 'très lent' and 'pp', showing a melodic line in the right hand with slurs and ties, and a harmonic accompaniment. The score includes fingerings, breath marks, and flutter markings.

บันทึกจากบทเพลง

- เพลงนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ท่อน A = ห้องที่ 1-15 และ ท่อน B = ห้องที่ 16-27
- ในช่วงต้นเพลงใช้ลักษณะของบันไดเสียงแบบไมเนอร์ แต่ในตอนจบเพลงสามารถดำเนินมาจบในบันไดแบบเสียงเมเจอร์ได้อย่างคาดไม่ถึง
- เสียงประสานมักพบคอร์ดทาบ 7 และทาบ 9 ที่ช่วยสร้างสีสันให้แก่บทเพลง (ห้องที่ 4, 5, 16, 19 และอื่นๆ)

- ลักษณะของแนวทำนองมีทั้งลักษณะแบบแนวเดี่ยว (ห้องที่ 1-3) แบบใช้คอร์ดประสาน (ห้องที่ 4-8 และอื่นๆ) และแบบขึ้นคู่ขนาน (ห้องที่ 10-15)
- การประสานงานของมือทั้งสองเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับเพลงนี้ ในห้องที่ 10-15 มือทั้งสองจะต้องเล่นในช่วงเสียงสูงเหมือนกัน ทำให้ตำแหน่งมือมีลักษณะซ้อนกันอยู่โดยมือซ้ายจะเล่นอยู่เหนือมือขวา
- ระดับเสียงดัง-เบา (Dynamics) ของบทเพลงอยู่ในช่วงเสียงที่ไม่ดังมาก
- ในห้องที่ 2 และ 23 แนะนำให้ใช้การแทนนิ้ว
- ในห้องที่ 9, 17, 24 แนะนำให้ใช้เพดัลแบบ Flutter คือการเปลี่ยนเพดัลให้ถี่ขึ้นเพื่อให้เสียงซ้อนกันน้อยลงและสะอาดขึ้น
- พบความคลุมเครือของจังหวะตก โดยมีการใช้เครื่องหมาย Tie ซึ่งพบได้ทั่วไปในเพลงนี้ เช่น ระหว่างจังหวะที่ 3 ของห้องที่ 2 กับ จังหวะที่ 1 ของห้องที่ 3 เป็นต้น ซึ่งสร้างความรู้สึกของจังหวะตกให้เปลี่ยนไป และเกิดความยากในการนับจังหวะ
- พบการเคลื่อนที่แบบขนานในห้องที่ 10-15 มีการใช้เสียงประสานแบบขนานคู่ 3 ในมือซ้ายและคู่ 8 ในมือขวา
- พบการใช้บันไดเสียงเพนทาโทนิคพบในมือขวาของห้องที่ 10-15 โดยเป็นบันไดเสียงเพนทาโทนิคบนโน้ตตัว G

กิจกรรม

- ให้นักเรียนระบุความหมายของคำศัพท์ต่างๆ ลงไปในโน้ตเพลง
- ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย (*) ตรงจุดที่พบความคลุมเครือของจังหวะตก
- ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย (△) ตรงจุดที่พบลักษณะของการเคลื่อนที่แบบขนาน
- ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ([]) กรอบจุดที่พบการใช้บันไดเสียงเพนทาโทนิค
- ขึ้นคู่ใดที่พบมากที่สุดในบทเพลง 1.) คู่ 2 2.) คู่ 3 3.) คู่ 5
- การเล่นแบบใดที่เป็นลักษณะของบทเพลงนี้ 1.) Legato 2.) Staccato 3.) Slur

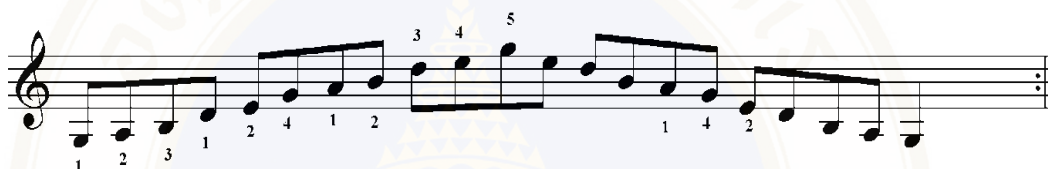

สัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลง

1. ให้นักเรียนเล่นคอร์ดทาบ 7 และทาบ 9 เหล่านี้ เพื่อฟังสีตันของเสียงประสานที่มีในบทเพลงนี้

2. ให้นักเรียนเล่นบันไดเสียงเพนทาโทนิคต่อไปนี้ โดยเป็นเพนทาโทนิคที่เริ่มบนโน้ตตัว G

3. ให้นักเรียนทำความรู้จักกับเสียงจากการใช้เสียงประสานแบบขนาน โดยมีมือขวาเล่นคู่ขนานคู่ 8 และมือซ้ายเล่นคู่ขนานคู่ 3

4. ให้นักเรียนฟังบทเพลง Prelude พร้อมกับดูรูปภาพประกอบ (หน้า 4-7) จากนั้นแสดงความคิดเห็นถึงบรรยากาศและจินตนาการของบทเพลงร่วมกับครู

ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อม

- นักเรียนระบุท่อน A และ B ลงในโน้ตเพลง แล้วแบ่งซ้อมทีละส่วน
- แยกซ้อมแนวทำนองในครั้งที่ 4-9 โดยฝึกเล่นแนวทำนองที่อยู่บนสุดให้มีน้ำเสียงที่ชัดเจน โดยใช้นิ้วตามที่ระบุ

จากนั้นซ้อมแนวทำนองพร้อมเสียงประสาน โดยฝึกให้เกิดความแตกต่างของน้ำหนักเสียงระหว่างทำนองกับเสียงประสาน

- แนวประสานในครั้งที่ 1-9 มีลักษณะเป็น Arpeggio ควรระมัดระวังอย่าให้เกิดการเน้นในขณะที่เล่นนิ้ว 1 เนื่องจากนิ้ว 1 จะเป็นนิ้วที่ใช้เป็นจุดหมุนเพื่อใช้ในการกลับนิ้วอาจเกิดการเน้นได้ง่าย
- แยกซ้อมมือขวาในครั้งที่ 10-15 โดยแยกซ้อมแนวบนสุดเพื่อฟังลักษณะของแนวทำนอง

จากนั้นเล่นแนวทำนองที่ประสานเป็นคู่ 8 โดยใช้นิ้ว 1 นิ้วเดียวเล่นแนวทำนองทั้งหมด (ยกเว้นตัวแรก)

บันทึกถึงครู

- ช่วยให้นักเรียนสัมผัสบรรยากาศของบทเพลงนี้โดยเปิดเพลงหรือเล่นให้นักเรียนฟัง พร้อมกับดูรูปภาพประกอบ (หน้า 4-7) และแสดงความคิดเห็นร่วมกับนักเรียนไปด้วย
- แนะนำและอธิบายถึงเทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ที่ปรากฏในบทเพลง
- ครูเล่นบทเพลงที่ใช้ระบบโทนาลิตีในการประพันธ์ (หน้า 13) ให้นักเรียนฟัง จากนั้นให้นักเรียนเปรียบเทียบและร่วมแสดงความคิดเห็นถึงความแตกต่างของบทเพลงในข้างต้นกับบทเพลง

Prelude

- ชี้ให้เห็นถึงการออกห่างจากระบบโทนาลิตี โดยคอร์ดโทนิคมีความสำคัญน้อยลง และมีการใช้คอร์ดทาบ 7 และทาบ 9 ต่างๆ เพื่อเพิ่มสีสันของบทเพลง
- ช่วยเหลือนักเรียนในการฟังทำนองที่อยู่บนสุด ให้เล่นออกมาได้อย่างชัดเจน
- ช่วยเหลือนักเรียนในการฟังแนวประสานในมือซ้ายที่มีลักษณะเป็น Arpeggio ให้ไม่เกิดการเน้นขึ้นในขณะเล่นนิ้ว 1
- เอาใจใส่ให้นักเรียนเล่นด้วยความรู้สึกที่ผ่อนคลาย ไม่รีบร้อน
- เอาใจใส่ให้นักเรียนใช้การเปลี่ยนเพดิลตามที่โน้ตเพลงระบุไว้

สำรวจตนเอง

- นักเรียนสามารถทำความเข้าใจและเข้าใจถึงเทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ในบทเพลง Prelude ได้เป็นอย่างดี
- นักเรียนสามารถเล่นแนวทำนองที่มีโน้ตประสานออกมาได้อย่างชัดเจน
- นักเรียนสามารถเล่นแนวประสานแบบ Arpeggio ได้โดยไม่เน้นนิ้ว 1
- นักเรียนสามารถบรรเลงบทเพลงนี้ได้ด้วยอารมณ์ที่ผ่อนคลาย
- นักเรียนสามารถใช้เพดิลแบบ Flutter ได้อย่างเหมาะสม

May Night (Op.27 No.4)

Palmgren

บทเพลงอิมเพรสชันนิสต์บทนี้ สะท้อนถึงความรู้สึกที่เงียบสงบในคำกินของฤดูใบไม้ผลิในประเทศฟินแลนด์ เทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ที่พบได้คือ การเคลื่อนที่แบบขนาน และการใช้บันไดเสียงโซลโทน

เซลิม พาล์มเกรน (Selim Palmgren; 1878-1951)

พาล์มเกรนเป็นนักประพันธ์จากประเทศฟินแลนด์ เคยเรียนกับ Conrad Ansoerge ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของลิสต์ (Liszt) ในปี ค.ศ. 1904 เขาได้แสดงเปียโนคอนแชร์โตบทแรกต่อหน้าสาธารณชนเป็นครั้งแรกซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี ในปี ค.ศ. 1921 เขาได้ย้ายมาอยู่ที่อเมริกาและได้เป็นอาจารย์สอนการประพันธ์เพลงที่วิทยาลัยดนตรีอีสต์แมน (Eastman School of Music) และในช่วงหลังสุดเขาได้สอนอยู่ประจำที่สถาบันซิเบลียสอคาเดมี่ (Sibelius Academy)

ดนตรีของพาล์มเกรนมีลักษณะแบบโรแมนติกตอนปลาย โดยได้รับแนวคิดจากโชแปงและชูมานน์ (Schumann) ต่อมาเขาได้ใช้เทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ และถือเป็นนักประพันธ์ชาวฟินแลนด์คนแรกที่ได้ประพันธ์แนวอิมเพรสชันนิสต์ นอกจากนี้ยังได้รับอิทธิพลจากงานของกรีก (Grieg) ลิสต์ และซิเบลียส (Sibelius) อีกด้วย

ผลงานหลักๆของเขาคืองานสำหรับเปียโน เช่น บทเพลงสั้นๆหลายบท, Etude, Prelude, Piano Sonata, Piano Concerto เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีผลงานประเภทเพลงร้องและแซมเบอร์มิวสิก แต่ไม่ได้ประพันธ์งานสำหรับออเคสตราไว้เลย

May Night

Placido (♩=ca.46)

Selim Palmgren (1878-1951)
Op.27, No.4

The musical score for "May Night" is presented in four systems. The first system (measures 1-4) begins with a piano (pp) dynamic and a "teneramente" (tenderly) marking. The second system (measures 5-8) continues the piano texture with a "Poco rit." (slightly slower) marking. The third system (measures 9-12) features a "pp misterioso" (piano, mysterious) marking. The fourth system (measures 13) concludes the piece. The score includes various musical notations such as chords, arpeggios, and fingerings.

2

17

(8) 7

3

3

21

A tempo

dolcissimo

p dim.

pp

poco cresc.

25

rit.

Lento

pp

Tempo I

pp

teneramente

30

1

2

1

2

1

33

perdendosi

poco rall.

ppp

บันทึกจากบทเพลง

- เพลงนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ คือ ท่อน A = ห้องที่ 1-12, B = ห้องที่ 13-27, A1 = ห้องที่ 28-36
- ในท่อน A และ A1 ทำนองถูกนำเสนอในมือซ้าย ส่วนท่อน B ทำนองถูกนำเสนอในมือขวาแบบคอร์ดขนาน แนวทำนองมีการใช้ช่วงเสียงต่ำสลับกับเสียงสูง ทำให้ต้องใช้การเล่นข้ามมือ (Hand Crossing) ตลอดทั้งเพลง
- การควบคุมน้ำหนักเสียงของแนวทำนองและแนวประสานเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับเพลงนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแนวประสานที่ใช้การเข้าคอร์ดที่มีความหนา
- ในตอนต้นเพลงใช้คอร์ดประสานแบบคิมินิชท์ (Diminished) คอร์ดโทนิคยากที่จะพบ แต่มาปรากฏอย่างชัดเจนในท่อน A1
- เลขบอกจังหวะ (Time Signature) มี 2 แบบคือ 2/2, 3/2 โดย 2/2 จะถูกใช้ในเป็นบทนำ ก่อนที่จะเปลี่ยน เป็น 3/2 เมื่อทำนองถูกนำเสนอเข้ามา
- คำศัพท์ที่ผู้ประพันธ์ได้กำกับไว้ นั้นแสดงให้เห็นถึงการเตือนผู้เล่นให้เล่นอย่างนุ่มนวล และไม่ลืมที่จะยึด จังหวะออกเล็กน้อยตรงจุดที่คำศัพท์ปรากฏ
- ระดับเสียงดัง-เบา ของบทเพลงอยู่ในช่วงเสียงที่ไม่ดังมาก ผู้ประพันธ์ได้ใช้เครื่องหมาย pp กำกับตรงจุดที่มีคอร์ดเข้าเสมอ แต่ในขณะเดียวกันใช้เครื่องหมายค่อยๆดังขึ้นและค่อยๆเบาลงในแนวทำนอง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของน้ำหนักเสียงที่แตกต่างกันระหว่างแนวทำนองและแนวประสาน
- ในห้องที่ 22 รูปแบบของคอร์ดและเครื่องหมายแปลงเสียงตัวโน้ตมีความยุ่งยากกว่าห้องอื่นๆทำให้รูปแบบของการใช้นี้กับกลุ่มคอร์ดมีความซับซ้อนขึ้น
- ในห้องที่ 29 และ 31 เพดัลถูกนำเสนอให้ใช้แบบ Half Pedal คือ การเหยียบเพดัลลงไปเพียงครึ่งเดียวเนื่องจากทำนองในมือซ้ายมีช่วงเสียงค่อนข้างต่ำ จะทำให้เกิดเสียงซ้อนได้ง่าย การเรียนรู้จักการใช้ Half Pedal จะช่วยให้เสียงของทำนองมีความสะอาดและชัดเจนมากขึ้น
- พบการเคลื่อนที่แบบขนานในห้องที่ 8, 14, 16 โดยในห้องที่ 8 เสียงประสานในมือขวาใช้คอร์ดทบ 7 คิมินิชท์ (Diminished Seventh Chord) เป็นคอร์ดขนาน และห้องที่ 14 กับ 16 ใช้โน้ตคู่ 4 และ 5 ทบกันเป็นคอร์ดขนาน

- พบการใช้บันไดเสียงโซลโทนในห้องที่ 8 ซึ่งเห็นได้ชัดเจนจากแนวทำนองในมือซ้ายและโน้ตแนวล่างสุดในมือขวา

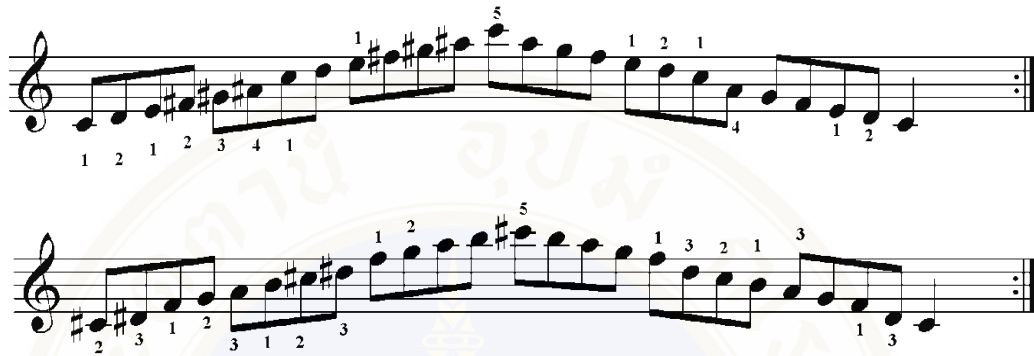

กิจกรรม

- ให้นักเรียนระบุความหมายของคำศัพท์ต่างๆ ลงไปในโน้ตเพลง
- ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย (*) ตรงจุดที่พบลักษณะของการเคลื่อนที่แบบขนาน
- ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย (△) ตรงจุดที่พบการใช้บันไดเสียงโซลโทน
- เสียงประสานในเพลงนี้มีลักษณะเป็นแบบใด 1.) คอร์ดซ้ำ 2.) Arpeggio 3.) Broken Chord
- คอร์ดโทนิคปรากฏขึ้นอย่างชัดเจนในท่อนใดของบทเพลง 1.) ท่อน A 2.) ท่อน B 3.) ท่อน A1

สัมผัสบรรยากาศแบบอิมเพรสชันนิสต์จากบทเพลง

1. ให้นักเรียนเล่นและฝึกฟังบันไดเสียงโซลโทนต่อไปนี้ โดยเป็นบันไดเสียงโซลโทนที่เริ่มจากโน้ตตัว C และ C#

2. ให้นักเรียนฝึกเล่นและฟังเสียงของขั้นคู่ขนานต่อไปนี้ โดยเริ่มจากคู่ 4 จากนั้นเป็นคู่ 5 และ คู่ 4 ทบคู่ 5

3. ให้นักเรียนฟังบทเพลง May Night พร้อมกับดูรูปภาพประกอบ (หน้า 4-7) จากนั้นแสดงความคิดเห็นถึงบรรยากาศและจินตนาการของบทเพลงร่วมกับครู

ข้อแนะนำในการฝึกซ้อม

- นักเรียนระบุท่อน A, B และ A1 ลงในโน้ตเพลง แล้วแบ่งซ้อมทีละส่วน
- แนวทำนองปรากฏขึ้นในมือซ้ายด้วยลักษณะที่นุ่มนวลซึ่งแสดงให้เห็นจากคำศัพท์ที่ผู้ประพันธ์กำกับไว้ นักเรียนควรใช้นิ้วที่แบนลงเพื่อให้ได้เสียงของทำนองที่นุ่มนวลและมีน้ำหนัก
- แนวประสานที่มีลักษณะเป็นคอร์ดซ้ำ ควรระมัดระวังน้ำหนักเสียงของคอร์ดไม่ให้ดังกลบแนวทำนองและไม่เบาเกินจนเกิดเสียงบอดขึ้น
- ในขณะที่มีการเล่นข้ามมือเกิดขึ้นในแนวทำนอง ควรระมัดระวังน้ำหนักเสียงของแนวประสานให้มีความสม่ำเสมอ
- แยกซ้อมห้องที่ 8 ที่มีลักษณะเป็นคอร์ดขนาน โดยเล่นมือซ้ายพร้อมกับโน้ตตัวล่างสุดของมือขวา และมือขวาให้ใช้นิ้วโป้งนิ้วเดียวเล่น เพื่อที่จะฝึกให้นิ้วโป้งเป็นผู้นำในการเคลื่อนที่

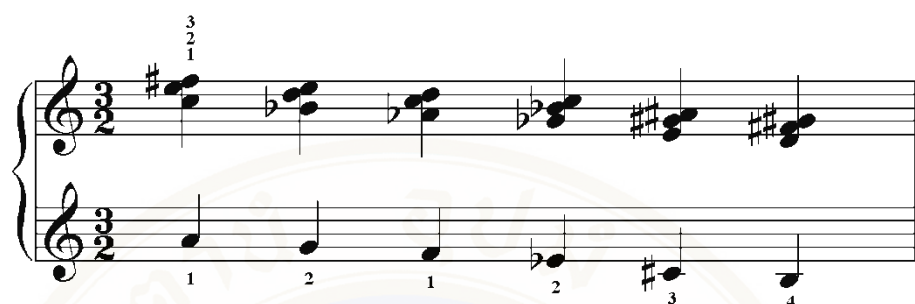
จากนั้นให้ประสานโน้ตคู่ 6 ลงไปในมือขวา และพยายามจดจำตำแหน่งการเคลื่อนที่ของนิ้ว 5 ในมือขวา

แยกซ้อมมือขวามือเดียว โดยเล่นเฉพาะโน้ตสามตัวล่างของคอร์ดในมือขวา

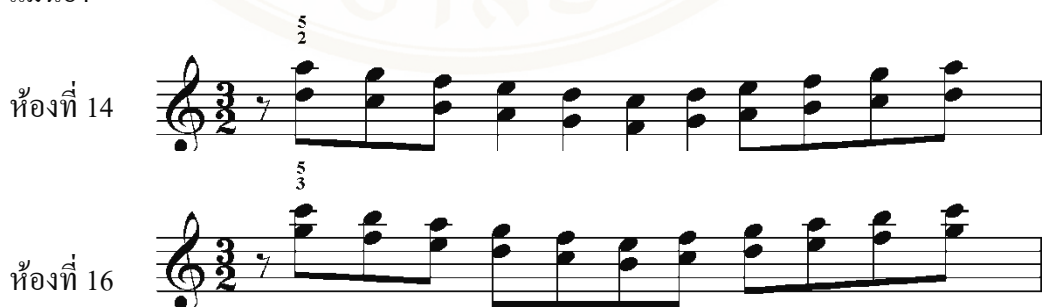
จากนั้นเล่นพร้อมกับโน้ตในมือซ้าย โดยมีขวาให้ใช้นิ้วโป้งเป็นผู้นำในการเคลื่อนที่ เมื่อสามารถเล่น ได้อย่างแม่นยำแล้ว จึงเล่นคอร์ดในมือขวาให้ครบสี่ตัวตามโน้ตเพลง

- แยกซ้อมคอร์ดขนาน ห้องที่ 14 และ 16 โดยฝึกเล่นโน้ตสองตัวล่างของคอร์ดขนาน และสามารถนับจังหวะได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวะเริ่มของโน้ตตัวแรกด้วย

จากนั้นฝึกเล่นโน้ตสองตัวบนของคอร์ดขนาน โดยต้องแน่ใจว่าสามารถเคลื่อนที่นิ้ว 5 ได้อย่างแม่นยำ

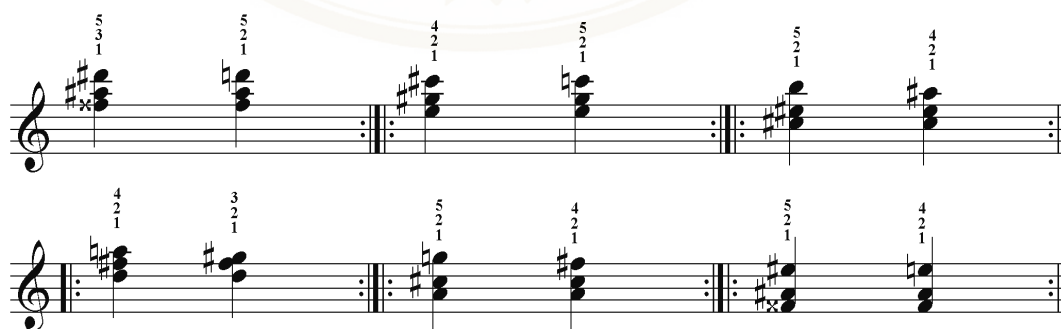
เมื่อฝึกเคลื่อนที่บนคู่ 4 และ 5 ได้อย่างคล่องแคล่วแล้ว ให้ฝึกเป็นคู่ 8 จากนั้นจึงเล่นคอร์ดขนานในห้องที่ 14 และ 16 ตามโน้ตเพลง

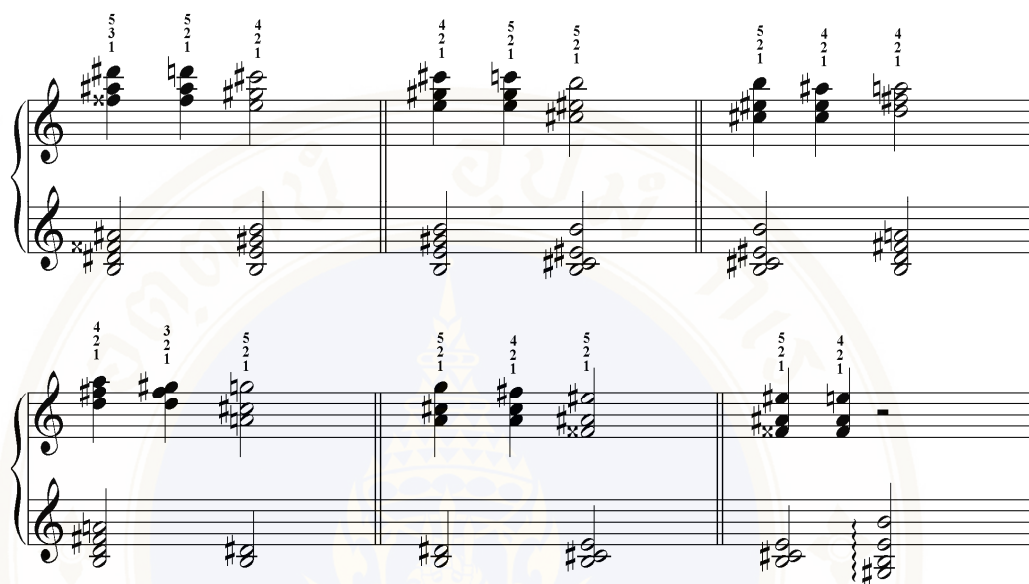
- แยกซ้อมห้องที่ 22 โดยเล่นโน้ตตัวบนสุดและตัวล่างสุดของคอร์ดในมือขวา พร้อมกับนับจังหวะและใช้นิ้วตามตัวอย่าง

จากนั้นเล่นคอร์ดทีละคู่ โดยใช้นิ้วให้ถูกต้อง

ต่อมาให้ฝึกเล่นคอร์ดในมือขวาเป็นกลุ่มพร้อมกับมือซ้าย โดยเล่นจากคอร์ดในจังหวะที่ 1 ไปหา
คอร์ดในจังหวะที่ 2 และทำอย่างนี้ต่อไปเรื่อยๆจนถึงจังหวะที่ 4

- แยกซ้อมคอร์ดขนานในห้องที่ 23-25 โดยฝึกเล่นโน้ตสองตัวล่างของคอร์ดขนานในมือขวา และใช้นิ้ว 1 เป็นนิ้วนำในการเคลื่อนที่

จากนั้นเล่นโน้ตสองตัวบนของคอร์ดขนานในมือขวา และสามารถเคลื่อนที่นิ้ว 5 ได้อย่างแม่นยำ

เมื่อฝึกเคลื่อนที่บนคู่ 4 และ 5 ได้อย่างคล่องแคล่วแล้ว ให้ฝึกเป็นคู่ 8 จากนั้นจึงเล่นคอร์ด้ขนาน
ในห้วงที่ 23- 25 พร้อมมือซ้ายตามโน้ตเพลง

- ในห้วงที่ 29 และ 31 ให้นักเรียนฝึกเปลี่ยนเฉพาะเพดัลโดยยังไม่ต้องเล่น โดยให้นักเรียนเหยียบเพดัลลงไปเพียงครั้งเดียวไม่ต้องเหยียบสุดฝึกเปลี่ยนเพดัลจนสามารถรู้สึกถึงระยะของการเหยียบ จากนั้นให้ฝึกเล่นมือซ้ายมือเดียวกับเพดัล โดยฝึกฟังให้แนวทำนองในมือซ้ายมีเสียงที่ไม่ซ้อนกันจนเกินไป

บันทึกถึงครู

- ช่วยให้นักเรียนสัมผัสบรรยากาศของบทเพลงนี้โดยเปิดเพลงหรือเล่นให้นักเรียนฟัง พร้อมกับดูรูปภาพประกอบ (หน้า 4-7) และแสดงความคิดเห็นร่วมกับนักเรียนไปด้วย
- แนะนำและอธิบายถึงเทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ที่ปรากฏในบทเพลง
- ครูเล่นบทเพลงที่ใช้ระบบโน้ตาลีตีในการประพันธ์ (หน้า 13) ให้นักเรียนฟัง จากนั้นให้นักเรียนเปรียบเทียบและร่วมแสดงความคิดเห็นถึงความแตกต่างของบทเพลงในข้างต้นกับบทเพลง May Night
- ชี้ให้เห็นถึงการออกห่างจากระบบโน้ตาลีตี โดยคอร์ดโทนิคมีความสำคัญน้อยลง และมีการใช้คอร์ดทาบ 7 และทาบ 9 ต่างๆ เพื่อเพิ่มสีสันของบทเพลง
- ช่วยเหลือนักเรียนในการฟังน้ำเสียงของแนวทำนองในมือซ้ายให้มีความชัดเจนและนุ่มนวล
- ช่วยเหลือนักเรียนในการฟังเสียงประสานแบบใช้คอร์ดซ้ำ ให้น้ำหนักเสียงไม่ดังกลบแนวทำนอง และสามารถเล่นโน้ตในคอร์ดได้ครบ รวมถึงเอาใจใส่ให้นักเรียนไม่ให้เกิดการเกร็งขึ้นในขณะที่เล่นคอร์ดซ้ำ
- ให้ครูช่วยเล่นแนวประสานประกอบในขณะที่นักเรียนฝึกเล่นคอร์ดขนาน
- เอาใจใส่การใช้เพดัลแบบ Half Pedal ในท่อน A1 ให้ครูช่วยฟังน้ำเสียงจากการใช้เพดัลของนักเรียน

สำรวจตนเอง

- นักเรียนสามารถทำความรู้จักและเข้าใจถึงเทคนิคการประพันธ์แบบอิมเพรสชันนิสต์ในบทเพลง May Night ได้เป็นอย่างดี
- นักเรียนสามารถเล่นแนวทำนองให้น้ำหนักเสียงที่นุ่มนวลและชัดเจน
- นักเรียนสามารถควบคุมน้ำหนักเสียงของคอร์ดซ้ำให้มีความสม่ำเสมอ และไม่ดังกลบแนวทำนอง
- นักเรียนสามารถควบคุมน้ำหนักเสียงของคอร์ดซ้ำให้มีความสม่ำเสมอ ในขณะที่แนวทำนองมีการเล่นข้ามมือเกิดขึ้น
- นักเรียนสามารถใช้เพดัลแบบ Half Pedal ได้อย่างเหมาะสม

Glossary

anime - มีชีวิตชีวา, ร่าเริง

assez - เพียงพอ ที่เดียว

cédez - ซ้ำลง

dolcissimo - อ่อนหวาน นุ่มนวล

diminished seventh chord - คอร์ดทาบ 7 ดิมินิชต์เป็นคอร์ดที่ประกอบด้วยคู่ 3 ไมเนอร์ 3 คู่ วางซ้อนกัน ทำให้เกิดคู่ 7 ดิมินิชต์ระหว่างโน้ตตัวล่างสุดกับโน้ตตัวบนสุด

diminuendo (dim.) - ค่อยๆเบาลง

expressif - แสดงออกด้วยความรู้สึก

lento, lent - อัตรากำลังช้า

modéré - อัตราความเร็วปานกลาง (เหมือนกับคำว่า moderato)

misterioso - อย่างลึกลับ น่าค้นหา

mouvement, mouvt - อัตราความเร็วของบทเพลง (เหมือนกับคำว่า a tempo)

più, peu - มากกว่า มากขึ้น

placido - อย่างสงบ

poco - นิดหน่อย เล็กน้อย

perdendosi - เบาลงทีละน้อยจนเสียงจางหายไป

ralenti - ซ้ำลง ผ่อนคลาย

rallentando (rall.) - ค่อยๆซ้ำลง

retenant - ค่อยๆซ้ำลง

retenu - ซ้ำลง

ritenuto - ค่อยๆซ้ำลง

rubato - อัตราความเร็วที่ไม่เคร่งครัด ให้ยืดหยุ่นจังหวะตามแต่ผู้เล่นจะเห็นควร ในลักษณะที่เมื่อยืดจังหวะออกไปแล้ว ต้องดึงจังหวะกลับคืนให้ครบถ้วน

serrant - เร่งรีบ

teneramente - นุ่มนวล

trés - มาก

voicing - การเล่นแนวเสียงที่เป็นทำนองให้ออกมาชัดเจนและโดดเด่นกว่าแนวเสียงอื่น

waltz - ประเภทของเพลงเต้นรำในอัตราจังหวะสาม

เฉลยแบบฝึกหัดท้ายส่วนที่ 1

1. ค
2. ข
3. ค
4. ก
5. ข
6. ข
7. ค
8. - 8.1 ค
- 8.2 ก
- 8.3 ง
- 8.4 จ
- 8.5 ข

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล

นางสาวอัจฉริยา ฟูเกียรติ

วัน เดือน ปีเกิด

วันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2528

สถานที่เกิด

จังหวัดกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

ประวัติการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหิดล, วิทยาลัยดุริยางคศิลป์, 2549

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ดนตรี)

ที่อยู่

109/10 หมู่ 6 ถนนนวมินทร์ 74 ตำบลคลองกุ่ม

อำเภอบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

10240

E-mail : Achareeya.f@gmail.com